

D.ª Antònia Gambús i Anguera

vídua de Joan Bta. Barenys i Cavallé

HA MORT

havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica
(A. O. S.)

Els seus fills Josep M.^a, Josepa i Xavier, fills polítics Maria del Carme Martí i Francesc de A. Torelló, néts, germana, ties, nebots, cosins i parents tots, ho participen als amics i coneguts, pregant-los que encomanin a Déu l'ànima de la difunta i se serveixin concórrer a la casa mortuòria, Bruch, 69, primer, demà, divendres, a les onze, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial i d'allí al Cementiri Nou.

No es convida particularment

EL SIGLO

Fins el 27 de gener venda d'articles variats als

PREUS ÚNICS

de 2, 4 i 6 Pessetes

Fins el 27 de gener

Importants descomptes

En cartells fixats a les respectives seccions s'anuncia la quantia del descompte que correspon als seus articles

Secció de gèneres de punt

Mitges de cotó canalé; el parell, a ptes. 1	Mitges de seda, en ne- gre i color; el parell, a ptes. 3'65
Toreros de cotó, punt anglès; una, a ptes. 2'75	Mitjons de llana blancs; el parell, a ptes. 0'95

ARMILLES de llana, gran abric; una a pessetes 22'50.
Gran assortiment en toreros, camisetes i pantalons de cotó afelpat, de molt abric per a senyora i senyor,
a preus molt reduïts

Secció de queviures i vins Excel·lent vi de taula embotellat, blanc, rosat i negre; el litre, a pessetes 0'35
Riquíssima llet condensada marca EL SIGLO

Salons de Belles Arts Actualment exposen els artistes: Capdevila, Larraga, Navarro, Martínez Varquer, Sans, Castaño, Torras Fàrell.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telefònica: MARSANSBANK Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Dr. E. Perearnau dels hospitals de París. Vies Urinàries, Ronyons i sa Cirurgia. Plaça Urquinaona, 2, 1.ª De 11 a 12 i 4 a 6

Si encara no usen la làmpara
VULCAN 1/2 WATT
assajeu-la i l'adoptareu
Rambla Flors, 26 botiga

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 24 de gener de 1923.
Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.
Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 771'5, 773'3, 774'4.
Termòmetre sec: 5'8, 13'0, 10'0.

Termòmetre humit: 2'9, 7'4, 6'6.
Humitat (centèsimes de saturació): 56, 38, 58.
Direcció del vent: NNE., NNE., ENE.
Velocitat del vent en metres per segon: 4, 1, 1.
Estat del cel: Quasi serè. Serè.
Classe de núvols: St., C.
Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 14'4; mínima, 1'3; mínima prop del sol: 0'0.
Oscil·lació termomètrica: 12'5.
Temperatura mitja: 8'1.
Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.
Recorregut del vent en igual període: 55 km.
Observacions particulars: Boira al matí.

El director, E. Alcobé.

Marxaren ahir a la nit cap a Madrid, l'ex-president de l'Audiència En Ferran de Prat i l'ex-governador En Carles González Rothvos.

SI USTED SUFRE
DEL

ESTÓMAGO

Si usted experimenta:
Agruras,
Tirantezas,
Pesadeces,
Calambres,
Jaquecas,

póngase inmediatamente
al régimen del delicioso

PHOSCAO

Exquisito desayuno,
Poderoso reconstituyente,
Perfecto regulador
de las funciones digestivas

ALIMENTO IDEAL

de los anémicos,
de los convalecientes,
de los fatigados,
de los ancianos.

En farmacias, droguerías
y comestibles.
Depósito: Fortuny Hnos.,
Hospital, 32. - Barcelona.

MOSAICS

Ronda Un-
versitat, 20

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMA-MATARO
qualitat superior

Nonell Germans

CANVI - VALORS - DUPONS
Rambla del Centre, 18

A aquest últim li donaren comiat el seu íntim, doctor Navarro Perera, i els seus companys del Consell de la Societat de Terrenys i Edificis.

Paraigües Cardús Portaferrissa, 10.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

El Re. Consolat General d'Itàlia a Barcelona, invita tots i conacionals que fossin possessors de títols prebel·lics austríacs de volers presentar senzindugio al Re. Consolat stesso ove loro verranno fatte comunicazioni del massimo interesse.

COLORS A L'OLI EN TUBS marca George Rowney & Co Vidua de Josep Solernou Diputació, 174

Alella Vinícola Tipus Familiar a 0'70 ptes. litre. Preu net a domicili

El Col·legi d'Apotecaris de Barcelona, celebrará sessió avui, dia 25, a les cinc de la tarda.

ES GOL! L'èxit de Pilar Alonso. Unió Musical Espanyola, 1 i 3. Portal de l'Àngel.

Fayans Català Cortis, 315 Tel. 1894 Bombons amb dolços per a bodes i bateigs. Presentació exquisida.

L'automòbil núm. 6380 que passava ahir tarda pel carrer de Gavà, atropellà la noia Roser González Salat, de cinc anys, que sortia de casa seva, i li va causar una contusió de no molta importància a la regió lumbar. Va ésser auxiliada al dispensari d'Hostafranchs. L'auto va fugir.

Un altre automòbil, núm. 9611, passant pel carrer de la Constitució, va agafar el noi Joan Sala Puget, d'onze anys, i li va produir fortes contusions al peu dret. Amb el mateix auto va ésser portat al dispensari d'Hostafranchs, quedant després el xofar a disposició del jutjat.

Troballa d'un secret difícilíssim

Fins avui cap específic per al cutis havia aconseguit el que, després de molts anys d'estudi, aconsegueix la

CREMA FLORES DEL CAMPO Fa desaparèixer per complet la lufessor i les arrugues de la cara. El seu emplen és senzillíssim i absolutament inofensiu. Capsa: 4'50 ptes. Florilla.

Ahir tarda va ésser curat al dispensari de Sant Andreu, Josep Pallàs, de 28 anys, jornalier, el qual treballava en la construcció d'un pou a una casa de la barriada de la Trinitat, i li va caure al cap una pedra, produint-li una ferida i commoció cerebral, de pronòstic reservat.

GOTES NEUROSTÈNIQUES FOSFORADES GENOVÉ Aliment del cervell Valiós tónico dels nervis

Dues dones de 50 i 27 anys, veïnes d'Hostafranchs, estaven ressentides per si el marit de l'una mirava a l'altra amb ulls de molt agoritzant. Ahir a entrada de foc es van trobar impensadament prop de les Arenes, i després d'un col·loqui breu entraren en funcions les urpes, i la de més edat va quedar amb tantes nafres a la cara, que el metge del dispensari no sabia per quin cantó començar.

D'aquest incident la guàrdia urbana en trameteu denúncia al jutjat.

Vichy Català

Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

— Assegurem que el **Champ-Sora**, etiqueta verda, és el millor xampany.

El vinent mes de febrer quedarà establert el servei aeri Tolosa-Alger, amb escales a Barcelona i Palma de Mallorca. La dita distància serà de 600 milles.

La vinent setmana, la mateixa companyia, inaugurarà el servei Barcelona-Palma de Mallorca, amb diversos aparcalls proveïts de telegràf sense fil.

Aquest matí, al carrer de l'Ordre, (Sant Andreu), hi hagué un desordre entre un home i una dona temps ha enemistats, i a la dona li va tocar el perdre i anar al dispensari d'aquella barriada amb la cara plena de sang.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Calefacció ideal

Estufa J. M. B.

València, 346 — Telèfon 747 S. P.

A la plaça d'Espanya una dona de 50 anys es va batre amb dues de 32 i 27 i malgrat tenir la primera més anys i lluitar amb dues adversàries va demostrar tal braó que les va obligar a anar al dispensari d'Hostafranchs amb les femories ratllades en diferents indrets. Foren totes tres denunciades al jutjat.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Gàbies i peus de metall. Nous i elegantíssims models. — Bateria de cuina en alumini extra. Llorens Germans. Rambla Flors, 30.

A primera hora del matí un vigilant que presta servei prop del Palau de Justícia, deturà dos minyons que duïen a coll un taulell cada un. Interrogats sobre d'on els havien tret, manifestaren després d'algunes excuses, que els havien pres d'un magatzem de fusta del carrer dels Almogàvers.

Els referits minyons, Jaume Navarro Trill, de 19 anys i Josep Canyada, de 20, indomiciliats, foren conduïts a la delegació.

Poc després es va presentar a la mateixa delegació un agent de policia duent pres un altre minyó al qual havia agafat com sospitós, resultant dir-se Joan Albornà, de 21 anys, company dels anteriors.

Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior Es ven a tot arreu

Dues dones que viuen a un mateix pis del carrer de la Cadena, qüestionaren per si una embrutava l'habitació de l'altra i no podent posar-se d'acord a crits, ho provaren a patada i tampoc pogueren.

Una d'elles es presenta a la delegació de policia a ensenyar les esgarapades que li havia fet a la cara la seva adversària i demanant un escarment. Però a poc comparegué l'adversària amb un diagnòstic del metge del dispensari demostrant que la primera també havia fet el que havia pogut.

Totes dues foren denunciades al jutjat.

Segons ens comunica l'Associació de Corredors Lliures de Canvi i Borsa de Barcelona, la detenció judicial presentada pel «Banc de Catalunya» contra un titulat corredor de Borsa, no té res que veure amb cap dels seus associats, la llista dels quals és publicada en aquest periòdic el dia 19 de l'actual.

A les quatre de la matinada s'inicià un incendi a un taller de boteria de Joan Vila Miró, situat al carrer de la Muntanya, 18, prenent tot seguit importància per la molta fusta allí dipositada.

Acudiren els bombers ràpidament i hagueren de treballar fins a les set del matí a fi de dominar el foc intens que havia destruït bona part de les existències de fusta i causat desperfectes en l'edifici.

Les pèrdues són importants. Estigué present en el lloc del sinistre dels dels primers moments el regidor senyor Escaló.

La Societat de Psiquiatria i Neurologia celebrará sessió ordinària dissabte vinent, dia 27 del corrent, a les set de la vetlla (Portaferrissa, 6.), presentant el doctor B. Rodríguez Arias una comunicació sobre «L'organització de la Higiene mental».

Per a l'Homenatge al president de l'Associació de Propietaris de la barriada de Santa Eulàlia de Vilaplana, don Manuel Miralles Pl, s'han rebut valuosos adhesions de distingides personalitats augurant-se un èxit. La Comissió organitzadora, ha encarregat el pergamí, al distingit artista don Josep Llaqueria.

Ha quedat constituïda en aquesta ciutat l'Associació de Directors de Col·legis particulars d'Ambdós sexes dels districtes V, VI i VII de Barce-

lona, amb els següents càrrecs:

Junta consultiva: don Josep S. Bayarri, don Joan Josep Armengol, don Mateu Rotger, don Eudolf Montoliu, don Josep Montfort, don Josep Vilaseca, don Josep Carreia i don Joaquim Robert.

Junta directiva: president, don Manuel Badia; vice-president, don Josep Villarroja; secretari, don Joan Verge; vice-secretari, don Joan Calduch; tresorer, don Artur Pujol; comptador, don J. Ribes; bibliotecari, don Manuel Rizo; vocal primer, don Miquel Prió; vocal segon, don Calixte Perpiñà; vocal tercer, donya Josefa Huertas i vocal quart, donya Anna Tullia.

Han estat moltes les entitats que han anunciat a la Comissió gestora a favor de l'indult del taverner Lluís Verdagué assistiran llurs presidents (i altres que delegaran), a l'important acte humanitari que ha de celebrar-se demà, divendres, a la Capitania.

Novament la Comissió gestora del referit indult prega als presidents de les entitats gremials del comerç, indústria, arts i oficis, signin puntuals puix ja reunió a la Unió Gremial, carrer de Ferran, 30, principal, començarà a les onze en punt del matí per a tractar del nomenament del Comitè-Pro-Indult Verdagué i tot seguit tots els reunits es traslladaran a Capitania per a efectuar l'anunciada entrevista amb el capità general per a sol·licitar llur ajut per a la concessió de l'indult a favor del taverner Verdagué.

Dimenge, 28 del corrent, a les sis de la tarda, la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Barcelona, celebrará la seva sessió pública inaugural, en la qual llegiran: el secretari perpetu «Relació de les tasques en que s'ocupà la Corporació durant l'any anterior» i l'Acadèmic nomenat, doctor don Felip Proubasta i Masferrer, la Memòria que li correspon per torn, intitulada «Tractament de la febre puerperal». De seguida s'obriran els plecs de les Memòries premiades en el concurs ordinari.

L'entitat cultural Afició Artística, celebrará consell general ordinari demà, divendres, dia 26, del corrent de primera convocatoria, a dos quarts de deu i de segona, a les deu de la vetlla.

L'Orfeó Barceloní (Secció Musical de l'Ateneu Obrer del districte II) Mercaders, 38 i 40, celebrará el propi vinent dimenge, dia 28, junta general ordinària a les onze del matí.

La Junta de Govern de la Cooperativa d'Estatge del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria convoca tots els socis a la junta general ordinària que tindrà lloc dissabte, dia 27, a les deu de la nit, a la qual prega l'assistència.

Magatzems SEGURA

Novetats Borràs 37, Passeig de Gràcia, 37

Secció Labors per a Senyora

Grans assortits en llanes, sedes, astrecans, perles, etc., per a triotar i teixir a preus limitadíssims.

Últimes novetats: Llana alemanya (la millor), 19 Ptes. 400 gs.; Lana Zephyr (finíssima), 18 Ptes. 400 gs.; Llana Victòria superior, 14 Ptes. 400 gs.; Llana Núria corrent, 750 Ptes. 400 gs.; Perle «D. M. C.» col. rentables, 570 Ptes. 400 gs.; seda alemanya (insuperable), 28 Ptes. 400 grams; seda (classe corrent), 24 Ptes. 400 gs.; pel catnell (novetat) 18 Ptes. 400 gs.; llacet de seda per a fer ganxet. Última creació, a 570 pessetes els 100 metres

La Universitat

El rector ha tramès a l'inspector de Barcelona una denúncia feta sobre el funcionament d'una escola no oficial d'adultes d'Olost de Lluçanès.

—Al rectorat s'ha rebut un treball llegit a la Reial Acadèmia de Ciències per En Cesimí Brugués sobre «Arcuallacoïdes».

Banca Arnús

Successora d'Evarist Arnús

Fundada en 1846

CASA Matriu Passatge del Relloige

CASA CENTRAL Plaça de Catalunya

Sucursals a Balaguer, Berga, Cervera, Manresa, Solsona, Tarrega i Vich.

Negociem tots els cupons venciment primer de febrer pròxim, l'import líquid del qual ens sigui conegut.

Admetem les carpetes provisionals del Deute Municipal 6 per 100 Exposició de Barcelona per a canviar-les en son dia pels títols definitius.

Compra i venda de valors al comptat
Obertura de comptes de crèdit amb garantia de valors
Canvi de monedes - Ordres de Borsa
Xecs, transferències telegràfiques i cartes de crèdit
Dipòsit de valors en custòdia
Comptes corrents en moneda nacional i estrangera
Subscripció a tots els emprèstits
Informacions financeres

Cambra cuirassada

amb compartiments de lloguer des de 22 pessetes anuals. L'impost sobre les caixes a nom d'un sol titular corre a càrrec nostre.

Direcció telegràfica i telefònica: BANCARNÚS

Dr. Bremon BAICS X. Radiografia instantània visceral; id. estereoscòpica. Radioteràpia. BRUCH, 46. De 4 a 6

Criatura morta misteriosament

Ahir, a quarts de deu de la nit, es va presentar al Dispensari d'Hostafranchs, Ferran Gaz Julian, jornalier, de 30 anys, habitant a una barraca del carrer de Cortis, núm. 337, portant un fillet seu de 4 mesos el qual ja era mort.

El metge no diagnosticà la causa de la mort perquè no la veia clara, però el pare de la criatura digué que la seva dona l'havia asfixiat.

La dona que es diu Maria Soledad Francisca, de 31 anys, ha estat delinquida i conduïda al Jutjat de Guàrdia, juntament amb el seu marit.

El cadàver ha estat conduït al Dipòsit per ordre del jutge.

Govern civil

EL GOVERNADOR

El governador ha manifestat que havia rebut la visita de la Junta de la Federació Patronal.

També ha dit que es fan treballs per a constituir la Junta Provincial de Substències.

Respecte la vaga del Metropòlit ha dit que no sabia res més d'ençà del miting darrer.

MULTA

Ha estat imposada una multa a un propietari de Palau-solter per no haver denunciat un cas de febre aftosa que va ocórrer en la seva propietat.

Exposició de Paisatges

Concurs Plandiura

S'anuncia per a dissabte vinent, dia 27, la inauguració a les Galeries Laietanes de les obres que han pres part en el Concurs de Paisatges, convocat per l'il·lustre col·leccionista i antiquari barceloní don Lluís Plandiura. L'exposició, que serà veritablement

important, i que ha de merèixer de part de tota la premsa d'aquí, i segurament de Madrid, els elogis que corresponen a la generositat i patriotisme del senyor Plandiura, coincidirà amb la vista en el Tribunal Contenciós Administratiu, que tindrà lloc dimarts vinent, dia 30, a Madrid, per a fallar el recurs interposat per l'esmentat senyor Plandiura, contra la relació del 20 de juliol de l'any passat, concedint el dret de possessió als Museus de Barcelona, dels Terns de Sant Valeri i Sant Vicenç i un fragment de tapis de la Catedral de Lleyda.

Dos fidels amics

La pipa que mata les hores i el LINIMENT DE SLOAN que mata les dolors. El vell viu feliç i se sent ple de vida i agilitat. No hi ha dolor si no que no fagi a l'acte per mitjà del LINIMENT DE SLOAN

Penebre sense massatge Reumatisme, dolor d'espatlla, neuràlgies, cops, contusions, torçades, etc. NO VENEN TOTI els APOTECARIS

Liniment de Sloan

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

PERSONAL JUDICIAL

Madrid, 24, 8:30 nit
El ministre de Gràcia i Justícia ha signat una combinació en la qual figuren els següents nomenaments:
Advocat fiscal de Palma, don Raimon Peláez, excedent.
Tinent fiscal de Girona, don Teodoro Alar i González, advocat fiscal de Ciudad Real.
Jutge de Segona, don Benet García, jutge de La Bisbal.
Jutge de La Bisbal, don Francesc Noguera i Fernández, jutge de Tínez.

L'ESTAT DE L'ESCRITOR HOYOS VINENT

Com ja havem dit aquesta tarda, el notable escriptor Antoni de Hoyos i Vinent, marqués de Vinent, ha estat víctima d'un accident greu, les causes del qual encara es desconeixen.
A les quatre de la matinada uns transeünts es donaren compte que a l'interior de l'escalinata de l'estació del Metropolità, a la plaça del Príncep, hi havia un home aïllat de poca terrosa que per la posició tan violenta feia sospitar que havia estat víctima d'un accident.

Conduït a la Casa de Socors del carrer de l'Encarnació, s'ha pogut emprovar que l'esmentat individu era don Antoni de Hoyos i Vinent, de 24 anys, domiciliat al carrer Príncep de Vergara, 12.

El marqués del benèfic establiment han practicat al ferit la primera cura apertant d'una extensa ferida al front i una altra a la part posterior del cap, qualificant el seu estat de gravíssim.

El jutge de guàrdia s'ha personat a la Casa de Socors, però no ha pogut pendre declaració al ferit que romanien sense rebre el coneixement.
A les sis del matí ha estat conduït al seu domicili en una litera.

El seu estat s'ha agreujat al migdia, i segons els metges que l'assistien suposen que té fracturada la base del crani.

Aquesta tarda s'ha celebrat junta de metges per a deliberar si es procedeix a practicar al ferit la trepanectomia i a aquesta difícil intervenció quirúrgica següentment si es creu necessari.

Les últimes notícies rebudes de casa del ferit, asseguren que persisteix l'estat anàlog.

EL COMANDANT FRANCO

Madrid, 24, 9:15 nit
El comandant que fou del Tercer estranger, senyor Franco, ha complimentat a primera hora de la tarda la seva dona Maria Cristina.

En sortir del regl alacassar, el comandant Franco ha manifestat als periodistes que la seva incorporació al regiment del Príncep, al qual ha estat destinat, està supeditada a la jura del càrrec de gentil home ató que ha estat agreujat pel Rei.

DEFUNCIO

Ha mort a Madrid el compositor don Joaquín Taboada Seger.

EL DONATIU DELS ESPANYOLS DE L'HAVANA

El ministre de la Guerra ha manifestat aquesta tarda als periodistes que ja ha donat les oportunes disposicions perquè siguin repartits entre les famílies dels soldats que moriren en el desastre de Melilla els donatius que amb tal fi enviaren els espanyols residents a l'Havana.

FUNCIO RELIGIOSA

Com en anys anteriors, s'ha celebrat avui la festa que en honor del seu Patró, Sant Ildefons, celebra el Reial Cos de Cavallers «Hijos-bidalgos» de Madrid.

L'acte ha tingut lloc a l'església de Nostra Dona del Bonacore.

L'infant don Ferran ha presidit l'acte en representació del Rei.

UN RECURS

El senyor Largo Caballero, acompanyat del president del Sindicat Agrari de Pravia, ha visitat el ministre de la Governació per a demanar-li que es resolgui un recurs de caràcter social presentat per aquell Sindicat.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROO

Madrid, 24, 10:30 nit
Comunicat oficial de Guerra:
«El general encarregat del despatx i del comandament de l'exèrcit d'Es-

panya a l'Àfrica, comunica a aquest ministeri:

«No res de nou.»

OPINIONS D'EN LERROUX I EN MAESTRE

Un periòdic recull aquesta nit un diàleg entre els senyors Lerroux i Maestre, en un despatx ministerial.
El cap republicà manifestà que la seva campanya actual és un toc d'atenció perquè els successos no ens agafin desprevinguts.

Parlant de les eleccions, el senyor Lerroux exposà la creença que el senyor Sánchez Toca tingui raó per a respondre que les eleccions no se celebraran abans de setembre, car les eleccions pel matg impossibilitarien els treballs de les Corts fins per l'octubre o novembre.

Pertocant al Marroc, el senyor Maestre digué:

«El que ningú veu, i cal que qui vagi allí ho vegi, és que aquella és terra espanyola, és a dir, que allò és com una província qualsevol peninsular, i així cal tractar els seus habitants. No és una colònia, i els moros mereixen tot el nostre zel i tot el nostre amor, igual que els valencians o els de Ciudad Real.»

S'ha de fer allí una política especial, especial per a la política a l'ús. Ocupar, sols per a crear interessos espanyols. Cal donar-ho tot a mans plenes, atraient els peninsulars perquè hi vagin a crear riquesa nacional.

Això no es pot fer sense Alhucemas. Alhucemas és el primer port del Mediterrani, i anulla Bizert, Oran; els anulla tots. Però la conquesta d'Alhucemas s'ha de fer a la força, donant la impressió que Espanya hi domina, amb els seus uniformes militars, amb la seva bandera, amb tot el seu poder. A una altra banda podem esperar l'aliança amb el moro nostre germà, però a Alhucemas no. Allí hem de ser-hi per nosaltres. Alhucemas és el port que obre el camí més curt per a l'interior. Possessors d'Alhucemas, no sols som amos del Marroc nostre, sinó del Marroc francès.

QACERA REGIA

En l'express d'Andalusia ha sortit aquesta nit el Rei, acompanyat del marqués de Viana i el comte de Maceda, cap al vedat de Doñana, on assistirà a la cacera organitzada en honor pel duc de Tarifa.

Hi prendran part aristòcrates cacadors de Madrid, Sevilla i Jerez; entre altres, els ducs de Medinaceli, Arion i Castillejos, marqués de la Guàrdia i Campo-Rey, senyors Garvey, Medina-Garvey i Rívero.

Els cacadors s'embarcaren a Sevilla en el iacht «Estepanotis», propietat del duc de Tarifa, que els conduirà al moll de la seva finca.

A Doñana s'ultimen les preparatius per a la cacera, en la qual els moros duren diferents caçilles: entre altres, les de Tarifa, Viana i Medinaceli.

El sobirà tornarà a Madrid del 30 al 31 del corrent.

Acompanyen el sobirà el príncep don Ramon i el marqués de Viana.

El Rei ha estat acompanyat a l'estació pel president del Consell i els ministres de la Governació, Marina, Foment, els governadors civil i militar i el cardenal Benlloch.

EL TANCAMENT DE TEATRES

Conforme a l'acord d'empresaris, autors i actors, aquesta nit s'han suspès tots els espectacles als teatres de Madrid, com a demostració de la solidaritat que hi ha entre tots els elements del teatre contra els impostos.

Les representacions es reprendran demà.

VISTA D'UNA CAUSA

Demà es veurà davant del Consell Suprem de Guerra i Marina la causa instruída contra el coronel senyor Giménez Arroyo, qui manava el regiment d'Àfrica durant els successos que produïren l'enfonsament de la Comandància de Melilla.

EL PA A MADRID

Aquest matí s'han reunit amb l'alcalde els representants del Sindicat de la Fleca, no arribant a establir-se concretament cap conclusió.

Les formen han ofert a l'alcalde que aquesta tarda s'ha reunit i que immediatament li donarien compte de llur resolució.

L'alcalde els ha fet present que, decidit, tan el com no, a complir l'acord municipal de la baixa del preu del pa, si aquesta tarda, a les set, no tenia la contesta, es veuria obligat a fer-ho efectiu a partir de l'elaboració d'aquesta nit.

També ha anul·lat l'alcalde que portarà el jutge de guàrdia tots els torners que falten obertament a la llei o es neguin a fabricar pa per al consum.

EL METROPOLITA DE MADRID

La Secció de Ferrocarrils anuncia que ha estat fet la concessió d'un ferrocarril subterrani a la línia amb tracció elèctrica des de l'estació de la Porta del Sol a la Glorieta de Quevedo; la qual concessió, sense subvenció ni garantia d'interès i amb subjecció a la Llei i Reglament de ferrocarrils secundaris i estratègics, tenia sol·licitada la Companyia del Metropolità Alfons XIII.

LA DIRECCIO D'HERALDO

Ha estat encarregat de la direcció d'Heraldo de Madrid, don Josep Rocamora, que ja n'havia estat director fa alguns anys.

L'AJUNTAMENT DE MADRID

L'ajuntament ha celebrat aquesta tarda sessió extraordinària per a discutir el vot de censura contra l'alcalde.

Han parlat els representants de les minories, i, com a final del debat, després d'explicar l'alcalde la seva actitud, ha quedat rebutjat el vot de censura per 28 vots, contra 13, de maurins i socialistes.

ETICA POLITICA

Madrid, 24, 12:30 matinal
El Comitè de l'Agrupació Socialista Madrilenya ha elegit una certa al regidor don Mariano García Cortés, en la qual, amb ocasió d'haver estat moment tinent d'alcalde de Madrid, li recorden que l'Agrupació Socialista el dugué, pel seu acord i els seus vots, a l'ajuntament de Madrid, i per tant, ha de reintegrar l'acta de regidor a l'organització que amb el seu nom, els seus esforços i el seu diner li atorga la representació.

Al mateix temps, i per si el senyor García Cortés persisteix en la seva creença que qui pot exigir la renúncia de l'acta no és l'Agrupació Socialista, sinó els elements del districte que l'elegiren, es convoca els electors del districte de l'Hospital a un míting que se celebrarà al Teatre Barberí d'armonia per a exposar la conducta política del senyor García Cortés.

LA REPATRIACIO

En contesta a preguntes que se li han fet sobre certes versions que atribuïen al Govern el projecte de repatriar els soldats de quota de 1920, el ministre de la Guerra ha dit que la repatriació es farà per unitats, sense establir preferència a favor dels resultats assolits al capítol XX de la llei de reclutament i reemplaç.

EL CONGRES DEL COMERO D'ULTRAMAR

Al ministeri del Treball, Comerç i Indústria s'ha tocat a reunir la Comissió executiva del Comitè organitzador del primer Congrés Nacional del Comerç Espanyol a Ultramar, sota la presidència del sub-secretari, don Ramón de Castro.

La Comissió ha examinat els treballs d'organització realitzats fins ara i els de preparació de ponències, quedant informada de la constitució del Comitè local de Barcelona, i present l'acord, en què es refereix a Madrid, de recaptar el censur de l'ajuntament per a tot allò que faci relació amb els actes del segon període del Congrés que se celebraran en aquesta Cort.

També s'acorda oferir la presidència d'honor del Congrés a S. M. el Rei.

La comissió s'assabentà, finalment, de les hores concessions fets per la Companyia Transatlàntica i per les companyies de ferrocarrils tocant als bitllets dels congressistes. Tals concessions consisteixen, quant a la Companyia Transatlàntica, que la rebalta del 50 per 100 ja acordada s'aplicarà sobre el producte líquid dels bitllets combinats d'anada i tornada que la dita companyia s'ha establert i que impleca de fet, una rebalta de un 10 per 100 per a la línia del Plata, Nord

d'Espanya, Havana i Veracruz, i d'un 20 per 100 en la línia del Mediterrani a Nova York; i, pel que es refereix a les companyies de ferrocarrils, aquesta extensió del benefici primerament acordat per la Companyia del Nord a les famílies dels congressistes, millora ja iniciada per la Companyia de M. S. A., ha estat acordada també per la companyia dels ferrocarrils andalusos.

S'acorda transmetre a les dites companyies un expressiu vot de gràcies per llur patriòtic procedir, aixecant-se la sessió després d'haver-se donat compte, per la secretaria, de les notícies rebudes d'Amèrica i Filipines, les quals notícies reflecteixen l'entusiasme amb el qual ha estat acollida la idea de la celebració del Congrés pels nostres compatriotes d'Ultramar, principalment pels de Cuba, Mèxic, Puerto Rico, Brasil i Filipines.

NOTA BURSATIL

La Borsa acusa escassa activitat durant tota la sessió.

Els fons públics, però, es mantenen fermes, en general, si bé la partida de l'interior perd 10 cèntims, en quedar a 70'90.

Les obligacions del Tresor estan força animades.

Els valors industrials, encalmats, destacant-se les Felgueres que pugen 0'15.

En accions bancàries, les del Banc d'Espanya baixen 2'50 i queden a 585.

El Rto de la Plata, es fa a 231'50, sense dividend, i l'Espanyol de Crèdit a 128'50, perdent mitja pesseta. Es cotitzen bastant de títols en el grup d'obligacions.

La moneda estrangera, flueix, en general, perdent els francs 1'25, les lliures 18 cèntims i un els pesos argentins. Les altres monedes no varien.

OCEANOGRAFIA

El Govern francès ha reunit, fa pocs dies, els delegats dels diferents països en la Comissió internacional d'estudi del Mediterrani.

Hi han conceguit França, Espanya, Itàlia, Grècia, Egipte, Mòroc i Tunísia.

S'ha sol·licitat la col·laboració de Romania i Turquia.

Han pres part en el Congrés: don Odon de Buen, qui presidia la delegació espanyola; don Lleó Herrero, director de l'Observatori de San Fernando; don Josep Galbis, inspector general d'Enginyers geògrafs; els catedràtics don Josep Giralt, de Química; don Rafael de Buen, d'Oceanografia; el capità de corbeta, don Ignasi Font i per la Inspecció de pesca, don Ferran de Buen.

Espanya ha rebut l'encàrrec de continuar amb activitat i sense interrupció l'estudi de l'Estrat de Gibraltar, havent de fer observacions mareogràfiques meteorològiques.

Han estat aprovades les conclusions dedudes de l'estudi de la badia d'Algeciras, fet el darrer any per l'Institut Espanyol d'Oceanografia.

Igualment s'ha elegit un nou model de xarxes per a capturar científics a profunditats destacades, presentat per don Ferran de Buen.

La delegació espanyola ha proposat un estudi de la biologia de la tonyina, la seva aplecció i desaparició.

L'assemblea acordà que aquesta estudi es faci simultàniament des del primer d'abril vinent, a Itàlia, França, Espanya i Nord d'Àfrica, conferint als espanyols la zona atlàntica del Sud, tot l'Estrat i la costa Sud mediterrània.

El Govern espanyol ha decidit adquirir el formós iacht «Riscadelle II» que es va construir sota la direcció del príncep de Mónaco per a les seves admirables campanyes científiques, que la testamentària ofereix a Espanya en bones condicions.

Aquest navili es de 1.500 tones i 15 milles de marxa.

VIATGE COMENTAT

Màlaga. — Molt gojosa ha sortit, amb rumb desconegut, el transatlàntic «Antonio López», que arriba a Màlaga ahir a la tarda i que fou requisat pel Govern quan es trobava ancorat a Cádiz.

El viatge està voltat del més absolut misteri.

Va abord de l'«Antonio López» el banquer bilbaí Horaci Echevarrieta.

Es diu que el navili navega en di-

recció a Alhucemas per a recollir els presoners.

Regna la natural expectació, essent el tema de totes les converses la sortida d'aquest vapor.

RECTIFICACIO

Bilbao. — «El Liberal», que, com se sap, és propietat de don Horaci Echevarrieta, publica aquest escrit:

Amb motiu de la notícia de la missió confiada a don Horaci Echevarrieta, per al rescat dels presoners a Alhucemas, s'ha parlat en la premsa d'antigues relacions comercials entre Abd-El-Krim i el nostre volgut i il·lustrat amic.

Plenament autoritzats, podem afirmar que mai no han existit aquestes relacions comercials.

Tal rectificació no caldria, perquè el senyor Echevarrieta, en lletres als diaris de Madrid, reproduïda per «El Liberal», de Bilbao, surt a l'encontre d'aquella afirmació.

El senyor Echevarrieta ni tan sols coneix personalment Abd-El-Krim.

ELS PRESONERS

Melilla. — Ha estat el tema de totes les converses l'afar del probable rescat dels presoners.

Interrogat sobre el particular el coronel d'Estat Major, senyor Despujol, ha dit que les gestions anaven per bon camí i que es d'esperar un feliç resultat dins d'un termini no molt lluny.

Ha afegit que alts deures de patriotisme imposaven la necessitat del silenci sobre la marxa dels treballs que es fan, a fi que una gestió tan important no fracassés.

Preguntat sobre el nombre de presoners, ha dit que existien 45 caps i oficials, 274 individus de tropa i 33 pàisans, entre aquests, 9 dones i 8 nols.

NOTES DE LARRAIX

Larraix. — «El Diario Marroquí» acull el rumor, segons el qual la malaltia que sofreix l'Alt Comissari senyor Villanueva és motivada per la ferida que va rebre en duel amb un conegut general.

El diari acull el rumor amb tota mena de reserves.

S'ha disposat que per als efectes de tràmit s'entengui la suprintida Comandància general amb la de Ceuta, a la qual restaran afectes aquestes tropes.

Es dona com a segura la repatriació d'alguns electius expedicionaris.

— Acompanyada de les seves filles les princeses d'Orleans, ha marxat a la zona francesa la duquessa de Guisa.

— Per indicacions del ministre de Foment s'ha ajornat la inauguració del ferrocarril de Larraix a Alcazar, anunciada per a avui, Sant del Rei.

Sembla que la inauguració serà el dia 1 de febrer i que hi assistirà el Jallia Mohamed el Mehedy o el seu gran visir.

Per estar al Jallia o el seu representant es fan preparatius a la casa del Baix de Larraix.

EL «ESPARA» — CONFERENCIA

Vigo. — Per les avaries del casc, el cuirassat «Espana», que arriba ahir a aquest port, trigarà uns quants dies a estar en condicions de seguir el viatge.

Es diu que l'Espana topà contra un baix de la costa gallega quan es dirigia a Carriaga.

— En el local de la Federació Patronal, el secretari d'aquesta, senyor Benet, donà una conferència.

Fou molt aplaudit.

El senyor Benet escoltà els patrons o defensar-se contra les exigències dels obrers.

EL CONGRES D'ESTUDIANTS

Saragossa. — Amb extraordinària concurrència se celebra la inauguració del Congrés d'Estudiants a la sala d'actes de la Facultat de Medicina.

Ocuparen la mesa presidencial el rector, senyor Royo Villanova; el capità general; el regidor senyor Sala, en representació de l'Ajuntament; el president de l'Audiència i el representant del cardenal.

Llegida la memòria per la senyora Carme Careaga, filla del duc de l'Infante, secretària de la Federació femení d'estudiants de Madrid, en nom del Comitè organitzador de l'Assemblea don Josep Hueso, i en representació de l'Ajuntament, parlà el regidor senyor Sala.

Es feren atinades observacions sobre la importància del Congrés d'Estudians, per tal com representa la immensa majoria d'aquests.

El rector, senyor Royo Villanova, pronuncia un discurs oferint-los una franca hospitalitat en la noble ciutat de Saragossa, saludant les Universitats germanes.

Acabat l'acte els estudiants organitzaren una manifestació en la qual figuraven les banderes de les respectives Facultats i de totes les entitats escolars, dirigint-se a visitar el temple del Pilar i l'Ajuntament.

Al pas de la manifestació pels carrers, s'estacionava, per a presentar-la, una gran gemada.

En la sessió celebrada aquest matí per l'Assemblea d'Estudians catòlics foren discutits els temes que figuraven en l'ordre del dia.

Per aclamació s'acordà felicitar el Rei amb motiu de la seva festa onomàstica.

El senyor Mantilla, representant de la Federació de Biscaia, presenta una ponència sobre la Universitat Basca, i defensa la necessitat de crear-la.

El president, senyor Martí Sánchez, reconegué la importància de la ponència i proposà a l'Assemblea d'incloure-la en les conclusions generals dels seus acords.

A les quatre, començà la segona sessió, procedint-se a l'aprovació de les següents conclusions generals.

Primera. Concessió de l'autonomia universitària per llei.

Segona. Que la distribució de pensions passi a dependre de les Universitats, perquè ningú millor que elles coneix a fons qui les mereix.

Tercera. Intervenció dels alumnes en els claustres.

Quarta. Reforma del pla d'estudis normals i de l'Escola Superior del Magisteri.

Cinquena. Que la Religió sigui obligatòria en l'Ensenyament Primari, i que es multipliquin les beques per a facilitar l'accés dels pobres a les carreres.

A continuació es procedí a l'elecció de Junta suprema.

Després sortí a rebre el rector de la Universitat, qui pronuncia un discurs per a enaitir la tasca de l'Assemblea.

PROCESSAMENT

Sevilla. — El jutge del districte de Palau, don Salvador Alarcón, ha dictat auto de processament i presó contra una autoritat i el secretari de l'Ajuntament del Castillo de la Guarda, Francesc Gil, acusats de diversos delictes de malversació de cabals públics d'una institució benèfica i falsificació de documents públics.

L'associació benèfica de referència tenia per objecte assenyalar dots a noies pobres.

Se suposa que l'autoritat de referència i el secretari falsificaven cartes de pagament i cometien altres excessos que foren descoberts per la Direcció general d'administració local.

També feien veure que lliuraven dots, quedant-se amb l'import.

Tots dos processats han prestat la fiança metàl·lica que els ha exigit el jutge.

Encara no s'ha precisat la quantitat que han malversat.

EL RESCAT DELS PRESONERS

L'ajornament del Consell de ministres obeeix a una indicació del senyor Alba perquè les notícies que el Govern té sobre el rescat dels presoners són tan optimistes, que considera que l'ur alliberament serà un fet demà mateix.

EL DISGUST DEL SENYOR ALCALA ZAMORA

Els diaris recullen la notícia que ha desplaçat molt al senyor Alcalá Zamora que algun dels seus amics hagin estat postergats en condecorar l'encasellat.

El fet és rigorosament exacte.

Dies ha que nosaltres ho dèiem. El que pot desmentir-se és que hagi presentat la dimissió, la qual cosa també ho diu l'esmentat diari.

El propi senyor Alcalá Zamora ens ha pregat de desmentir-ho, però no té raó difícil que més endavant, si no es modifica l'actitud del marquès d'Alfameles, qui, com un contentent qualsevol, disputa dins del Govern les actes per als seus amics, trengui les seves relacions personals amb el cap del Govern per a recomanar als seus amics de lluitar independentment de la candidatura que es formi amb caràcter ministerial.

L'ALT COMISSARI

Segons notícies circulades aquests dies i per impressions recollides pels mateixos ministres no fora estrany que el marquès d'Alfameles, fent ús del vot de confiança que li atorga el Consell de ministres, es decidís que

el ministre de Marina, senyor Silvela, en comissió, marxí cap al Marroc a ocupar l'alt comissariat.

LA LLAGOSTA

Madrid, 25, 2 matinalada Ciudad Real. — El governador ha ordenat de fer una visita d'inspecció als camps envallats per la llagosta.

Els propietaris es resisteixen a complir la llei, i, allà on s'ha fet, ha estat d'una manera deficient.

L'alcalde ha promès el concurs de l'Ajuntament.

El governador es proposa de recórrer els terrenys envallats aplicant als propietaris durament la llei.

VÍCTIMES D'UNA CATASTROFE

Logronyo. — L'enfonsament de dues cases a Aguilar s'atribueix a llur deficient construcció.

En la catàstrofe, que es produí a les tres de la matinalada, resultaren morts el matrimoni Joan Torrecilla i Teresa Vidaurrera i llurs fills Joan, Eugeni i Felip, de sis, nou i onze anys respectivament, i els nens de

catorze i tres anys Francesc i María Mendoza.

També hi hagué alguns ferits que foren extrets de la ruina en gravísim estat.

NOTES DE CADIZ

Cadiz. — L'«Isle de Menorca» ha embarcat gran quantitat de queviures i material regimental.

Demà sortirà cap a Larraix, amb 150 soldats de diferents cosos.

Demà comença la col·locació del monument a les Corts de Cadiz.

Un grup en relleu representa el jurament de la Constitució pels diputats.

Un altre grup representa la guerra, i les figures sostenen el llibre de la Constitució. Aquestes pesen 11 tones.

EL «LOBRENGO»

Almeria. — Procedent de Gibraltar ha fondejat el lanch anglès «Lobrenco», propietat de Lloyd George.

Quan faci bona mar sortirà cap a Marbella, on esperarà el propietari i els qui l'acompanyen.

L'assassinat del redactor d'«Action Française»

Com fou començat el crim

Dissabte passat, Germana Berthou va presentar-se al domicili de M. Léon Daudet, amb el pretext de fer-li importants revelacions sobre el partit anarquista. Com que M. Daudet va refusar rebre-la, la Berthou es féu anunciar novament, però aquesta vegada al diari «Action Française» i fou rebuda pels senyors Jacques Allard i Marius Plateau, col·laboradors de M. Daudet.

Des de les primeres paraules de la Berthou els dos redactors tingueren la impressió que es tractava d'una intrigant. Va dir ella que coneixia punt per punt els projectes del partit anarquista, el qual, armat de metralladores i de bombes tenia la intenció d'atacar els burgesos i envair les oficines d'«Action Française».

Aquestes revelacions feren riure a Jacques Allard i al qual va tenir la idea de donar una petita quantitat a la Berthou, amb la convenció que la noia no tenia altra ambició en fer ço que feia. Però el seu company, Plateau, li aconsellà que s'abstingués.

Diumenge al matí, Germana Berthou, amb el propòsit de matar a Léon Daudet, anà a l'església Saint-Germain-l'Auxerrois. Però no pogué executar el seu projecte.

Aleshores, després de dinar, anà a l'«Action Française». Amb tota calma, inclòs somrient, va remetre al porter una lletra destinada a M. Marius Plateau i demanà a M. Daudet. Una vegada més, M. Daudet refusà rebre-la i fins a dos quarts de tres de la tarda no fou introduïda al despatx de M. Plateau. Es tancaren tots dos. No se saben els termes exactes de la conversa, però devia tornar a anunciar-li el pròxim moviment dels partits revolucionaris contra el govern i sobretot contra M. Léon Daudet i els seus amics, car els redactors que escrivien en un despatx del costat sentiren diverses vegades les rialles del secretari general dels «Camelots du Roi».

L'entrevista fou molt cordial, i prop de les tres s'obria la porta del despatx. Quan M. Plateau anava a retirar-se per deixar passar a la Berthou foren tirats cinc trets de revòlver. Tot el personal d'«Action Française» va acudir corrent. M. Plateau, ferit per dues bales, donà alguns passos vers el corredor i digué: «Tinc dues bales al cos», i va perdre els sentits.

Entretant, Germana Berthou, que havia girat l'arma contra seu anaycaient, amb el pit travessat, cridant: «He venjat Jaurès i Almeréyda. Vola trobar Daudet».

M. Marius Plateau, transportat a l'hospital Beaujon, expirà tot seguit. L'assassina, que havia perdut el coneixement, fou portada a un despatx proper al que s'havia desenrotllat el drama.

La Berthou, declara

Quan la Berthou començà a rependre els sentits digué: «Si moro, direu als del partit anarquista que he complert amb el meu deure!»

El comissari de policia de la Madeleine, procedí tot seguit a un interrogatori. La noia digué que havia escrit diverses vegades a M. Léon Daudet per a sol·licitar entrevista i el dissabte li havia telefonat per insistir.

Referint-se a l'entrevista tinguda amb M. Plateau, digué:

—Naturalment, les revelacions que li he fet eren falses. He dubtat fins al moment de sortir i fins quan Plateau ha obert la porta no li he disparat un tret per darrera. Sóc jo qui m'he ferit.

Declarà també que el seu pare era mort i que eren els del seu partit que la feien viure.

El comissari li demanà aleshores quin partit alludia i contestà que era el partit anarquista i que era inscrita al catorzè barri. Explicà també que no volia pas matar a M. Plateau, sinó a M. Daudet.

—No he pogut veure a M. Daudet o no l'he conegut — va dir. — En canvi he reconegut perfectament a Charles Maurras i tres vegades he intentat arribar fins a ell per a tirar-li de prop i no errat-lo. Dissortadament, cada vegada que m'apropava M. Maurras estava voltat per un grup de joves i he tingut por de tocar algun estrany al partit realista.

Declarà que no tenia cap mèrit i que havia començat aquell acte perquè estava a la seva idea. El revòlver manifestà que l'hi havia donat un amic al matí.

La víctima

Marius Plateau, secretari general de la Lliga d'«Action Française» i secretari general dels «Camelots du Roi», era el veritable propulsor d'aquests grups en els quals aportava la seva activitat i els seus dots d'organitzador.

Es féu remarcar pel seu comportament durant la guerra, essent suboficial. Resulta greument ferit al cap durant un foc de metralladora.

Després de l'armistici va reprendre el seu lloc a la Lliga i presidí l'organització de nombroses reunions. Era un home honest i lleial, de gran generositat. Tenia molts amics. Viuia amb la seva mare.

L'assassina

Germana Berthou té 20 anys i és filla d'una institutriu de Puteaux. És tuberculosa.

Sobre la seva activitat política se la troba per primera vegada pel novembre de 1921, essent condemnada a tres mesos de presó i 25 frances de multa per ultratges i vies de fet al secretari d'un comissari de policia. Després, el 7 d'abril de 1922 en una reunió organitzada pel comitè de defensa social, va parlar junt amb dos delegats de la Confederació del Treball afiliada al partit comunista.

El 17 de juny fou detinguda junt amb el seu amant i altres a conseqüència d'haver-se començat un robatori. En el moment de la detenció, li fou trobat un tros de lletra que deia: «Té l'aire d'acusar-me del cop de l'ambaixada dels Estats Units. Opera una enquesta no donà resultat».

Tornà a ésser complicada en un altre robatori però totes dues vegades resultà sense provar-se-li culpabilitat. Se la considera lligada amb l'anarquista Bouvet que ha estat condemnat per haver disparat sobre el cotxe presidencial.

Dos diaris assaltats

A les deu de la nit arribaren al carrer de Lluís el Gran uns petits grups d'homes proveïts de garrots, situant-se prop de les oficines del diari l'«Oeuvre». Tenien l'aire més pacífic del món, però a un senyal donat es llancaren tots dins les oficines del diari. Els redactors estaven treballant.

Els «camelots du Roi» destruïren les calxes i feren mal bé deu linotyps. L'atac fou rapidíssim i sols durà pocs minuts. Acudiren dos agents els quals feren set detencions. Alguns garrots trencats quedaren dins la impremta.

Deixant el carrer de Lluís el Gran, els manifestants, en número d'un centenar, es dirigiren als locals del diari l'«Ere Nouvelle», òrgan de l'entesa de les esquerres. Hi havia a la porta un jove al qual els manifestants feriren lleugerament a llur irrupció violenta. Havent entrat a l'administració ho saquejaren tot, destruint màquines d'escriure, llançant per terra registres i papers i dispersant les fitxes dels abonats.

L'assalt durà deu minuts. El porter presencià immòbil la devastació i la sortida dels assaltants que s'efectuà tot tranquil·lament.

Recurrent els grans boulevards, es dirigiren vers els locals de l'«Humanité», quan un grup de guàrdies els aturà i dispersà sense gaire dificultat.

Dos agents resultaren amb lleugeres ferides i foren detinguts altres tres individus.

Registres

Suposant la justícia que l'assassinat de Marius Plateau tingui complot, la nit mateixa es reuniren el procurador de la República, el jutge d'instrucció i el director de la policia judicial, els quals, després d'examinar els primers elements del sumari, decidiren practicar alguns registres.

Aquests s'efectuaren el dimarts al matí, resseguint diversos agents els centres anarquistes del barri de París. Els magistrats anaren a la redacció del «Libertaire», a la Unió anarquista, a la Fraternitat i al domicili de diversos anarquistes significats.

Els assaltants dels diaris que foren detinguts són acusats de violació de domicili i de destrucció d'objectes mobles.

Per l'ensenyament català

Són presents i acceptats per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana els socis següents: els col·lectius amb caràcter honorari, Ajuntament de Balaguer i Lloret de Mar; els col·lectius: Pomell de Jovenut, «Defensors de la terra: Ateneu d'Alumnes Interns de Medicina de la Casa de Caritat, Centre Excursionista «Ràbia», de Barcelona; Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Sabadell; Centre Català de Sant Feliu de Pallarols; Centre Nacionalista de Castelló d'Empúries; Jovenut Nacionalista de Torrelló; Casal Nacionalista de Capcanes; Agrupació Nacionalista de la Segarra; de Cervera i Casal Pinedenc, de Pineda i Agrupació Feminal de Jovenut Nacionalista, de Manresa. Individuals: 245 de Barcelona (entre ells 12 dames); 10 de Sant Andreu; 4 d'Horta; 2 de Sant Martí; 8 de Badalona; 2 de Banyoles; 17 de Bellpuig (entre ells 4 dames); 1 de Bellver; 2 de Blanes; 2 de Caldes; 5 de Canet de Mar; 2 de Capellades; 6 de Capcanes; 13 de Cardener; 1 de Cervera; 3 de Falset; 3 de Girona; 14 d'Hospitalet de Llobregat; 1 d'Horta; 1 de Lleida; 1 de Mataró; 13 de Manresa; 8 de Mataró; 1 de Mercadal (Menorca); 2 de Noves de Segre; 1 de Pineda; 7 de Reus; 3 de Sabadell; 7 de Sant Celoni; 1 de Sant Cugat del Vallès; 1 de Sant Feliu de Guíxols; 1 de Sant Feliu de Llobregat; 1 de Sant Quirze de Besora; 1 de Santa Coloma de Farnès; 1 de Santa Fe de Montseny; 2 de Segrià; 15 de la Sen d'Urgell; 9 de Tàrraga; 4 de Terrassa; 2 de Vich; 1 de Vilafraua del Penedès; 9 de Vilanova i Geltrú; 9 de Saragossa; 3 de Concepció (Xile); 26 de Camagüey (Cuba); 7 de Buenos Aires i 8 de Mendoza (Argentina).

Total, 492 nous socis. Havent-hi a Bellpuig, Capellades, Hospitalet de Llobregat, Mataró i Tàrraga nombre suficient de socis per a constituir delegació, s'acordà pregar als socis més antics que gestionin la seva constitució.

Per l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

L'Administració de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, profundament preocupada pels limitadíssims mitjans amb que compta per a atendre el creixent desenvolupament de la seva missió caritativa, va pendre l'acord de dirigir una sentida crida a tots els ciutadans de Barcelona, invitant-los

a cooperar — en la mesura de les forces de cadascú — per la urgent solució del problema econòmic de tan antiga i benemèrita Institució de la caritat barcelonina.

La faiso més lamentable d'aquest problema és el que posa a la Il·lustre Junta Administradora en la dolorosa situació de poder satisfer, només en una petita proporció, les nombroses i creixents sol·licituds d'hospitalització que rep.

Per a remedar tantes dissorts, tenint en compte que són segurament desconegudes per aquesta ciutat, en tot temps generosa i altruista, l'esmentada Junta ha començat a enviar cartes a tots els ciutadans de Barcelona, sol·licitant aquest caritatiu concurs, que no dubta obtenir en benefici dels pobres malalts.

Per la nostra part fem els més corals precs perquè els barcelonins responguin amb el més gran entusiasme a la crida de les remarcables personalitats que administren l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau.

a cooperar — en la mesura de les forces de cadascú — per la urgent solució del problema econòmic de tan antiga i benemèrita Institució de la caritat barcelonina.

La faiso més lamentable d'aquest problema és el que posa a la Il·lustre Junta Administradora en la dolorosa situació de poder satisfer, només en una petita proporció, les nombroses i creixents sol·licituds d'hospitalització que rep.

Per a remedar tantes dissorts, tenint en compte que són segurament desconegudes per aquesta ciutat, en tot temps generosa i altruista, l'esmentada Junta ha començat a enviar cartes a tots els ciutadans de Barcelona, sol·licitant aquest caritatiu concurs, que no dubta obtenir en benefici dels pobres malalts.

Per la nostra part fem els més corals precs perquè els barcelonins responguin amb el més gran entusiasme a la crida de les remarcables personalitats que administren l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau.

D'espectacles

Per a demà, a la nit, s'anuncia al Poliorama l'estrena de la joguina còmica en tres actes d'Antoni P. Lepina «Mi compañero el ladrón», obra que quan la seva estrena a Madrid va assolir un xaradorós èxit.

En la interpretació hi prenen part les senyores Asquerino, Cortés, Montilla, Mata, Camarero (A.), senyoreta Gasco i els senyors Güell, Camarero (R.), Vinyas, Parreño, Vico, Camarero (L.), Passos i Tubau.

L'obra serà presentada amb tot luxe i propietat, havent pintat un artístic decorat els senyors Bulbena i Girbal.

A Eldorado, la nova temporada de varietats és un èxit.

La gentil i popular Pilar Alonso i l'inimitable transformista Frègoli, artistes que no necessiten elogis, són ovacionats a cada sessió.

Les atraccions Antonia Torres, ballarina, i les Hanlon Charles, ballarines i saltadors, han merescut l'aplaudiment del públic, i darrerament ha debutat el trio Kanui Lula, fills de les illes Hawaii, de qual país ens donen a conèixer les cançons i danses, treball artístic i originalíssim que mereix la pena de veure. Els «nifos bren» poden, veient els Kanui Lula, admirar d'on procedeixen les danses que tant els entusiasmen en l'actualitat.

Dissabte i diumenge, tarda i nit, ompliran el programa d'Eldorado En Frègoli i la Pilar Alonso.

Demà té lloc al Teatre de Novetats l'estrena a Espanya de la segona opereta cinematogràfica, de la casa Moto-Film, de Berlín, titulada «La prohibició del petó», amb música dels mateixos autors de la popular «Miss Venus».

Tenim notícies que aquesta nova opereta, d'assumptes també molt còmic, posseeix una deliciosa partitura, de sabor marcadament vienès, i que rivalitza amb l'anterior.

En el repartiment figuren, ultra els notables artistes d'aquest teatre, altres nous elements i quant als artistes de la pantalla, són els més cèlebres de l'escena muda alemanya.

Aquesta pròxima i última temporada del gran tràgic Zaccconi s'anuncia a Romea per als dies 26, 27, 28, 29 i 30 del corrent mes, tindran un sabor especial en cada una de les cinc funcions que la integren; i totes elles seran motius d'admiració no solament pel genial actor italià, sinó per tot el conjunt de companyia i molt especialment per les dues principals figures d'Annès Cristina i Margarida Bayn.

Sembla que existeix el propòsit d'aprofitar la representació de «La Bisbetica Domada» per a retre un homenatge d'admiració i afecte a la notabilíssima primera actriu Annès Cristina, qui amb la protagonista de la immortal obra schakperiana realitza una creació tan genial, que està a la mateixa altura que En Zaccconi (Petrucio).

A la funció que demà, tarda i nit se celebrerà al Teatre Còmic a honor i benefici de don Carles Rubio i don Enric Tubau, autors de les obres «La tornada d'En Nandu» i «Pi-Pi», respectivament, ultra la companyia Rojass-Caparró, hi pendran part les artistes: Nati de Judostan, ballarina; Ramoneta Rovira, cançonetista; germanes Baraceta, clowns; Josepa Golbas, cançonetista argentina i els Pep Marqués i Perla Antillana.

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del 24 de gener de 1923)

A la sala nova del Consistori, i amb la presidència del primer tinent d'alcalde, N'Enric Maynés, a les 5'30, de la tarda, s'obre la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

DESPATX OFICIAL

Es llegeix la comunicació de l'Alcalde, declarant la vacant de vocal veí de la Comissió de Cementiris, produïda per la defunció d'En Joaquim Rita León.

De la Junta de Museus, denegant la cessió del Palau de Belles Arts per a la celebració d'un miting Pro-repos.

El senyor Rocha s'estranya d'aquesta negativa, ja que altres vegades s'ha cedit.

El senyor Barbey contesta que aleshores el Palau estava desocupat, i ara la sala està destinada a Museu, i està ocupada per escultures i pintures.

ELS REGIDORS D'ACCIÓ CATALANA SE'N VAN DE L'AJUNTAMENT

En anar a començar la discussió dels dictàmens de damunt la taula, el senyor Massot demana que se li permeti parlar d'un assumpte d'interès per al Consistori.

El senyor Maynés, president, l'autoritza a parlar.

El senyor Massot comença reproduint les paraules que va dir, en constituint-se la minoria consistorial d'Acció Catalana, i com sia que el senyor Rocha els va preguntar si seguirien retentant les actes i càrrecs de govern que exercien gràcies als vots de la Lliga Regionalista i a la designació de la majoria consistorial, com no els dolen penyes, llegiria (i la llegeix) la carta que van trametre al president de la Lliga Regionalista, posant a disposició seva els dits càrrecs.

Explica que després el senyor Maynés va dir que li donia la nostra decisió que tots érem nacionalistes, sols que els uns ho volien ésser més que els altres, i que mentre ningú no digués el contrari, ell entenien que seguit la mateixa minoria, i que el dia 18 de juliol van rebre del senyor Raimon d'Abadal la resposta, dient: «No crec que, per avui, hagi de fer-se cap variació en els càrrecs de govern que havíem rebut pels vots de la majoria de l'Ajuntament».

Diu que la vida consistorial seguí sense cap alteració, donant-li ells una constant i disciplinada cooperació.

A LA VEU DE CATALUNYA del divendres s'h'ha publicat un article, «Ètica política», en el qual s'hi plantejava el problema de la nostra permanència en els càrrecs de govern municipal. Article que no anava signat i que per la manera com estava redactat, es comprén que procedia de la Lliga Regionalista. I com que han passat dies sense cap rectificació, ha d'entendre's que és el criteri de la Comissió d'Acció Política de la Lliga. Diu l'esmentat article: (Llegeix el final de l'article.)

Inquireix la doctrina política que vol sentir l'articulista respecte la dependència dels candidats amb els partits que els feren triomfar, i diu que no hi ha paritat entre els casos dels senyors García Cortés i marqués d'Olerdola, perquè aquests renegaren dels ideals polítics pels quals foren elegits i ells segueixen essent nacionalistes.

Nosaltres havem rectificat la nostra actitud, però ho havem fet en sentit radical i som tan nacionalistes com aleshores, i pel que es refereix a la nostra actitud a la Corporació municipal, el cos electoral ens feu l'encàrrec de treballar pels interessos comuns: Es que havem deixat de fer-ho? On és la paritat?

Es cert que ens presentà com a candidats la Lliga, però aquesta ho va fer a proposta de la Joventut Nacionalista, que representava un matís diferent. Després de celebrada l'Assemblea Nacionalista i de les nostres declaracions a l'Ajuntament, es va fer la Junta general de la Joventut i la nostra conducta fou aprovada. Es pot condemnar la nostra actitud, quan el propi senyor Cambó, en son discurs de la Barceloneta, alaba la nostra tasca i disculpa la nostra actitud. (Llegeix la part del discurs del senyor Cambó, que parla de l'Acció Catalana.)

Repeteix el que com no hi ha paritat entre els casos de García Cortés i Riús, i el seu; que l'article no pot

afectar a llur consciència política, respectada fins pel senyor Cambó, això ens obliga a presentar amb caràcter irrevocable la renúncia de les Tinencies d'Alcaldia del senyor Barbey i de la meua. També renunciarem les actes, si per ministeri de la llei no fossin irrevocables, i de seguida poguéssim apellar-nos davant del cos electoral, però ens retirarem del Consistori fins que el cos electoral pugui parlar i ratificar-nos la seva confiança i ens obligui a retornar-hi.

S'excusa davant del senyor Maynés i altres companys de majoria per no haver-los assabentat abans de les declaracions que anaven a fer; no va per vosaltres, sinó per la Comissió d'Acció política.

Diu que l'article de LA VEU pot haver-se publicat amb coneixement previ del senyor Maynés o sense saber-ne res. En el primer cas, no caldria dir-hi res; en el segon cas, els afecta tant a ells com a nosaltres.

Recomana als regidors que segueixin treballant, especialment en la Comissió de Cultura, fundada per En Lluís Duran i Ventosa, i seguida per ells. Agraïx als regidors les consideracions amb què els han tractat.

Acaba dient que, fetes les anteriors manifestacions, consideraven inútil romandre al Consistori, per a escoltar les respostes que se'ls farien, ja que no els farien mudar de propòsit, i per això havia manifestat que presentaven la dimissió amb caràcter irrevocable.

Senyors regidors, adéu-siau.

El senyor Massot recull els papers que tenia damunt el pupitre i surt del Consistori, seguit dels senyors Duran, Reynals, Guarro, Barbey i Esteve.

El senyor Maynés els prega que tinguin l'atenció de romandre uns moments al Consistori, per a escoltar la resposta que es veu obligat a fer, mogut per les al·lusions que li ha fet el senyor Massot.

Aquest, tot anant-se'n, diu que no vol escoltar res.

Els altres regidors també els demanen que s'esperin un moment i s'hi neguen rodonament i surten de la sala.

El senyor Junyent diu que la retirada dels regidors d'Acció Catalana és una descoortesia intolerable.

EN MAYNÉS

El senyor Maynés fa remarcar el fet insòlit realitzat pel senyor Massot, que havent fet una interpellació i haver-ne fet una pregunta concreta, sense esperar la meua contesta s'han retirat de la sala.

Val la pena que digui ben poques paraules per a fixar la nostra situació amb relació a l'acte que aquí acaba de realitzar.

Ja havem escoltat ço que ha dit el senyor Massot i que jo no he de repetir. Sols he de recollir un fet entre la relació dels antecedents amb el qual s'ha volgut llegitimar la seva actitud. S'ha fet referència a un article de LA VEU DE CATALUNYA en el qual s'hi reflectia, com és de costum i d'habitut en la premsa, un estat d'opinió. Per tant no és res insòlit, sinó que és un dret el que tenen diaris i partits d'expressar llur opinió sobre actes públics, realitzats per persones o partits.

Els companys d'Acció Catalana tenen un òrgan en la premsa barcelonina que, seguint aquest criteri, s'ha cregut en el dret de censurar gairebé diàriament el criteri de la Lliga Regionalista, i mai cap de nosaltres n'ha protestat ni personalment ni en el periòdic òrgan de la Lliga.

L'article de LA VEU DE CATALUNYA a què es fa referència no és contestat amb un altre article de «La Publicitat», que no ha dit ni una paraula sobre el referit article, i es veu al Consistori pronunciant un discurs en el qual es fa diverses al·lusions, i el senyor Massot i altres companys d'Acció Catalana surten d'aquesta sala sense escoltar les contestes que venim obligats a fer a llur al·lusions.

Han volgut posar en evidència els nostres companys d'aquesta majoria, involucrant-los en aquesta qüestió, oblidant que una cosa és el Consistori, en el qual tots ens hi han portat els vots nacionalistes, i aquesta mateixa qüestió discutida en termes generals com a actuació política, no recollida per cert amb igual actitud per llurs companys d'Acció Catalana, que formen part d'altres corporacions d'elecció popular.

Jo recordo que després del moviment de Solidaritat Catalana, un home

d'alta significació en el partit radical, el senyor Giner de los Ríos, es va creure en discrepància amb el partit que el va elegir i va renunciar el càrrec que ocupava. Tenim, doncs, que el criteri sustentat per LA VEU en l'article esmentat ha estat mantingut per altres partits.

Els companys d'Acció Catalana s'han pensat que tenien el dret de posar una mordassa a tothom perquè no poguéssim exposar llur criteri sobre la conducta d'Acció Catalana, quan ells, des del seu període, es permetien combatre i al·ludir a tots els que els plavia.

La conducta dels regidors d'Acció Catalana respecte la possibilitat de mantenir llurs càrrecs és qüestió d'ètica política, i en aquestes qüestions no hi ha més dictats que els de la consciència.

Jo em guardaré molt de censurar-los perquè no s'havien retirat abans, perquè tots ells i tots nosaltres hem vingut al Consistori per a treballar en pro dels interessos comuns. Però s'ha de respectar el dret d'emetre cadascú el seu criteri. Si ells s'han cregut en el dret de censurar la política de la Lliga, em sembla natural i lògic que donessin igual dret als altres per a parlar de llur actuació.

Una cosa és la contesta de don Raimon d'Abadal a la comunicació dels regidors d'Acció Catalana dient-los que no creia arribat el moment de variar la forma de la majoria que tenia el govern de la ciutat, i la meua contesta de què considerava subsistent la majoria consistorial, després de les declaracions dels regidors d'Acció Catalana. Quan abans, ni després de fetes aquestes declaracions, ni el senyor Massot ni els seus companys es van creure, per motius d'ètica política, obligats a dimiir llurs càrrecs, el demanar-les ho hauria estat una insensatesa. Però això no vol pas dir que no es pugui opinar sobre tal conducta, aprovant-la o censurant-la.

Avui han procedit d'altra manera. Si els dits senyors haguessin romàs al Consistori, jo no els hauria pas pregat que desistissin de llur propòsit, perquè quan persones que ocupen un càrrec públic diuen públicament que llur decisió és irrevocable, ho considero inútil; m'hauria limitat a donar-los de la manxa de consideració que demostra envers els altres companys de Consistori.

Jo no he inspirat l'article de LA VEU DE CATALUNYA ni sé qui l'ha inspirat, però he de declarar que en tot temps la Lliga Regionalista s'ha inspirat en la mateixa conducta, i, per tant, tenia la mateixa inspiració quan els que ara són regidors d'Acció Catalana formaven part de la dita corporació. Per tant, en aquesta qüestió jo no he de diferenciar-me del sentit de la Lliga.

He de donar-los de la manxa de consideració dels companys d'Acció Catalana; de donar-los de l'acte d'avui, que no és més que la consagració de la formació a part de la minoria d'Acció Catalana. Si no ho havien fet abans és perquè ningú havia dit públicament que l'ètica política exigia la renúncia dels càrrecs. Quan això s'ha dit, s'han cregut obligats a dimiir. L'opinió ens jutjarà a tots.

He de donar-los de la manxa de separar-se de la Lliga no haguessin pensat que eren regidors amb vots emesos pels electors seguint les orientacions de la Lliga, i no val a dir que la Lliga ha modificat la seva tònica i intensificat el seu intervencionisme. Si en dir això poden tenir disculpa els senyors Massot, Barbey i Guarro, elegits ara fa tres anys, no poden tenir-la els senyors Duran i Esteve, que, quan foren elegits, la Lliga tenia un dels seus homes al Ministeri, i quan prengueren possessió de la regidoria ja feia dos mesos que no formava part del Ministeri, i al cap de pocs mesos d'ésser regidors interelaren llur escisió. La mateixa política, exactament la mateixa política que té ara tenia la Lliga quan els senyors Duran i Esteve foren elegits i prengueren possessió.

Em dol l'absència d'aquests companys benivolents, prescindint de la diferència de criteri polític que ens separa. Tots hem posat en la defensa dels interessos de la ciutat tota aquella cura i intel·ligència que ens permetien les nostres facultats personals.

No som nosaltres qui tenim la culpa de l'acte que han realitzat aquests senyors. El cos electoral volgué que la Lliga tingués majoria i aquesta voluntat no som nosaltres els que l'hem destruïda.

LES MINORIES

El senyor Carrasco diu que ell, abans que els d'Acció Catalana, se separà de la disciplina de la Lliga, i hauria renunciat l'acta si no li hagués aconsellat el contrari l'Associació «Catalunya» del districte V (adherida a la Lliga Regionalista). També diu que encara que el vagi presentar en candidatura la Lliga, no li deu l'acta, sinó a la proposta de la Joventut Nacionalista, i que es veu obligat a ajuntar-se amb el que han fet els d'Acció Catalana.

Parla de l'article de LA VEU. Diu també que ells havien manifestat a la Lliga llur disconformitat i la dels senyors Duran i Esteve, quan la Lliga els posà en candidatura.

El senyor Rocha diu que quan En Carrasco va descendir-se de la disciplina de la Lliga, es va creure per un moment que anava a retirar-se del Consistori, però quan va veure que es redossava darrera el Consell d'una entitat, per no anar-se'n, ja no li inspirà cap respecte.

Diu que la majoria consistorial, de la fundació d'Acció Catalana ençà, estava dividida, divisió que s'exterioritzà quan la votació de la proposició sobre la petició d'autonomia, i era aleshores i no avui que havien de promoure el debat que han plantejat avui. Per què no ho feren? Ja ho han dit ben clarament; ho han fet per a muntar-se una plataforma electoral.

Diu que la diferència entre els uns i els altres es marcà clarament en l'apat donat a En Bofill, quan aquest va dir: Nosaltres no volem una Espanya gran, sinó una Catalunya petita.

Reconeix que el senyor Maynés no pot assumir la responsabilitat de l'article de LA VEU; i que té raó quan diu que els senyors Duran i Esteve acceptaren l'ésser candidats de la Lliga quan el senyor Cambó ja havia pronunciat discursos explanyant minuciosament el seu intervencionisme. Cal fer constar que aquests senyors que acaben d'anar-se'n han votat d'acord amb tots els acords presos pel Consistori en aquests darrers temps.

Nosaltres ens hem de limitar a ésser espectadors. Ara la majoria estarà a mercè de la minoria tradicionalista. Cal fer-ho constar perquè ho sapiga Barcelona.

El senyor Maynés invita el senyor Carrasco a que esmentés un sol cas en què cap home de la Lliga hagués fet mancament a l'ètica política (El senyor Carrasco diu que el senyor Cambó). No és cas d'un home que elegit per un partit, i ha obtingut un càrrec, se'n vagi del partit i alci una bandera diferent amb la qual fou elegit. Ha volgut saber que farien l'alcalde i altres companys. Hi ha dues vacants de tinent d'alcalde, i en la sessió pròxima les proveïrem i res més. El senyor Carrasco fou elegit per un cos electoral organitzat i dirigit per la Lliga i la Joventut Nacionalista no era ni és més que una fillola de la Lliga i en el local de la Lliga estava instal·lada i allí feta els seus actes i acceptava el programa de la Lliga. Aquesta Joventut no tenia cap representació, com no la tenen les Joventuts de tots els altres partits polítics.

Remarca que no havia atacat per a res els regidors absents; que només havia constatat un fet, i nega el que la Lliga hagi rectificat la seva tècnica política.

Contesta al senyor Rocha que si aquest hagués estat al seu lloc tampoc hauria promogut el debat abans, perquè per damunt de totes les diferències polítiques hi ha els interessos de la ciutat que priven per damunt de tot.

Jo crec que aquests senyors que el cos electoral els envia aquí com a regidors de la Lliga, no havien de provocar aquesta ruptura de la majoria que governa la ciutat inspirant-se en els ideals nacionalistes; la divergència de matís no afectava per a res l'actuació de la majoria. Ho repetixo, quan s'inicià la disparitat, jo no havia de provocar l'escisió.

Jo no hauria obert boca si «La Publicitat» hagués contestat a LA VEU. Aquesta escisió no es va fer quan iniciaren la nova actuació i no és natural que s'hagi fet al cap de set mesos.

El que ha dit el senyor Rocha, que restaven a mercè de la minoria tradicionalista, no és cap invent, perquè totes les majories heterogènies estan a mercè de totes les minories que les formen. Amb els tradicionalistes hi estem altats per certes coincidències

d'ideals i això ho sap ja el Cos electoral de Barcelona.

El senyor Junyent, referint-se a la situació en què ha quedat la majoria, recorda la existència amb què el demanava als d'Acció Catalana quan declararen la seva fundació en Consistori, que dignessin d'una faïsc clara i precisa la situació en què es col·locava, amb quina bandera actuaria, i se'ns va dir que la majoria seguia de la mateixa faïsc. Això no era cert, perquè tenien dintre la majoria una situació equivocada que nosaltres no volíem que existís. Si aleshores s'hagués manifestat clarament la separació, s'hauria fet compatible la permanència en Consistori de la minoria d'Acció Catalana.

No es va fer, i ha arribat el cas d'avui.

Entre ells i nosaltres, hi ha políticament un abisme.

Podien constituir una minoria com la nostra, que coopera amb els nacionalistes en totes les qüestions d'ordre ciutadà.

Diu que ells no han obligat a ningú; que han anat al Consistori amb un programa íntegre, amb actuació decidida i criteri propi, però complint lleialment amb els nostres deures d'al·liats i els compromisos contraets prèviament. Nosaltres defensarem conjuntament l'autonomia de Catalunya, la llibertat de la nostra terra i l'engrandiment i consolidació de la personalitat catalana.

El senyor Carrasco rectifica.

El senyor Nadal diu que davant de l'acte realitzat pels regidors d'Acció Catalana, ell havia de parlar en nom dels regidors monàrquics autonomistes. Creu que l'actitud dels regidors d'Acció Catalana no ha estat mai ben compresa, ni precisada. Els mateixos arguments emesos per a retirar-se, podrien servir per a romandre. En defensa de l'actuació d'Acció Catalana, ha retret una carta de N'Abadal, un discurs d'En Cambó i unes paraules d'En Maynés. Doncs és inconcebible que unes persones investides d'aquesta respectabilitat s'hagin ofès en tanta manera per un article d'un diari, digníssim, però que no té l'autoritat de totes aquelles personalitats. No, aquí hi ha un pla preconcebut que cal descobrir davant l'opinió pública de Barcelona. (El senyor Rocha: coincidir.)

Per tot això hem de declarar que no és lícit en els moments en què Catalunya amb aspiració gairebé comú, treballa per a obtenir la seva llibertat, es plantegi una discussió no de principis, sinó de procediments.

Amb la seva retirada, els regidors d'Acció Catalana, han fet un gran tort a Catalunya, perquè donen peu als nostres enemics quan diuen que els catalans no poden conviure harmonicament ni dins de les corporacions populars en defensa dels interessos comuns.

L'absència d'aquests amics ens ha causat una fonda pena, perquè infligix un greu dany a la causa catalana.

En acabar de parlar el senyor Nadal, surt del Consistori el senyor Carrasco, i el senyor Maynés es dol de la separació de l'amic i del company.

DE DAMUNT LA TAULA

S'acorda retirar el dictamen que proposava autoritzar, a preari, la col·locació, a la via pública, de barriques de fonsa impermeable, per a refugi dels guardians dels distribuïdors de gasolina que hi ha en diferents llocs de la ciutat; aprovar el que proposa menar a En Ceferi Ballessera que enderroqui la parè de tanca que ha fet al Passeig de Colom entre els carrers de Vila-Vila i Paral·lel, ocupant indegudament cinc metres de via pública; aprovar l'acta de recepció dels 18 cotxes automòbils per a transportar carn escurada (s'aprova en votació nominal per 24 vots contra 12); aprovar la modificació del pas a nivell de l'avinguda d'Icària en la via ferrada de M. S. i A.; aprovar el pressupost i documents presents per la Companyia de M. S. i A. per a l'execució de les obres d'un pas superior al F. C. de Vilanova, al carrer de la Indústria, en el trajecte entre la granvia de les Corts Catalanes i l'HI. podríem, que són part de la urbanització que s'està fent de la dita granvia, entre l'estació de Magoria i el dit carrer de la Indústria.

Les Terres Catalanes

PERPINYA

El mal temps. — Una mala ventada escombra a tall d'huracà, ja fa una setmana, la nostra plana rossellonesa, i les altures es coronen de neu.

Un novet general ha embolicat l'Alt Conflent i la Cerdanya d'un fred i alb llançol. Aquí sembla que el vent gellut, fent broma amb motiu del Carnaval, pren les nostres galtes per coixinets d'agulles, jugant després a l'estira-cabells amb els nostres barrets o amb els casagolins postissos de les dames. Aquesta vispa, fútil i aguller golat en les cames de les damelles, les anima, desvetllant el brin de les menys atrevides; però la gent d'experiència no passa el llindar de la porta i així les festes de Carnaval surten tallades en eixir de la closca. Aquest Comitè dels Onze, encarregat anguany del protocol Carnavalesc, no ha conegut cap de les satisfaccions de la sort, puix, fins ara s'ha vist obligat de desenganxar tots els divertiments. A veure si, pels quinze darrers dies que han de córrer fins a les Cendres, al temps, acabant de bogejar, ens delectarà la plaça llura i ben assolada, per desculdar en un dia de follet, totes les males ventafades de la vida i les sotragades del destí. En tenim la dolça esperença.

Accident. — Un remolc va arrebocar, diumenge passat, la tampa para-vent del Café de França. En el moment de l'accident hi havia molts transients a la Llotja i per sort, ningú no va ésser ferit.

Carnaval. — Ball andorrà. — El gran ball de la Cort d'Andorra, que serà presidit amb l'augusta assistència de S. M. el duc O'Morra i del seu seguit de dignataris, tindrà lloc el primer dijous de febrer, en els esplèndids salons de les Varietats.

El decorat serà groc i vermell, amb l'escut andorrà al damunt. Els convidats són pregats d'observar el protocol i amb la més gran puntualitat.

Seràn solcs admesos els cavallers en «habit de carimbou», o amb el vestit oficial català, exigint-se la barretina; les dames hauran de dur la cofa catalana.

Batalla de flors: Si el temps ho permet, la gran batalla de flors tindrà lloc al passeig dels Platans diumenge, i de febrer.

Seràn atorgats nombrosos i bonics premis.

A l'Associació Politécnica. — Diumenge passat, M. Humbert, de la Facultat de Ciències de Montpellier, va fer una bella conferència, parlant de la lluna en el present i en l'edevénidor.

Pel diumenge, 25 de gener, s'anuncia una conferència sobre «Els Cicles de l'Azote», per M. Godechot, degà de la Facultat de Ciències de Montpellier.

L'Event Català. — Sumari del número del 20 de gener: «La Catalogne, méconnue», J. Calveyrac. — «Le marché», Jaume Giró. — «Trois habaneras», J. Calveyrac. — «Remembrances» (poesia), Carles Grandó. — Exposició dels artistes moderns. — El Carnaval de Perpinyà. — Al Casal Català. — Una sèrie a l'Institut. D. Pic. — «Catalunha», Gabriel Blanc. — «El Bon i la mala», L'Avi Lluís. — Echos.

Al Cercle dels ex-sots-oficials. — El millor companyarisme i la més franca alegria han presidit la festa anual dels ex-sots-oficials.

El banquet servit pel vater Bohigas (Hotel de França), fou molt animat, fent ús de la paraula el senyor president de l'entitat, M. Rey, que mereix felicitacions; el senyor Denis, batlle de la ciutat i els delegats de la Prefectura i de l'exèrcit, i el senyor Chauvet, en nom de la premsa.

Un punch molt divertit va ésser organitzat després a l'estatge de la societat, distingint-se hi els senyors Ray, Ruffier, Cios, Fabre, Sergues, Sivienda, Belcolle, Casanova, Turbeaux, Sanmarty, Canell, Grandó, de LA VEU, i alguns altres.

Fou una agradable manifestació.

Al Castell. — Una nova opereta: «Te Bouche» (companyia Barot). — El Teatre del Castell ja s'és distingit diverses vegades, sigui amb els il·lustrats, programes que el simpàtic

senyor J. Font, i el seu administrador Vigué ens presenten a cada temporada, sigui amb les escollides creacions que hi veuen la llum dels teatres triomfants.

Així hem de reconèixer que de tot el nou repertori d'opereta francesa, ens ha permès el Castell d'aplaudir, pinyà la popular «Nini Pinson», del Castell que foren estrenades a Perpinyà ala popular «Nini Pinson», del mestre Goublier, i la tan aplaudida «Phliphi», de Christine, represa amb èxit, fa poc, per les Varietats.

La companyia Barot donà al mateix Castell l'opereta «Dédé», i el tarrinès «Titi», conegut al mateix teatre el deliri dels més francs entusiastes.

Dilluns s'estrenava al Rosselló la nova obra de Maurici Yvain, feta per la crítica parisenca, i centada pel jovent en totes les cantonades.

Va ésser encara gràcies al senyor Font que vam fruit d'aquesta agradable sorpresa i avui, que l'ocasió s'oferia de retru-li homenatge per la seva actuació artística, el felicitem com li és degut amb tota sinceritat.

La primera de «Te Bouche», obtingué un joitós acolliment en el nostre públic, que va aplaudir distingidament els artistes, i en particular la senyoreta Réville (Eva), la senyora Allema (La Comtesse), els senyors Darcy (Du Pas de Vis), Deiss (Bastien).

C. G.

LLEYDA

(Conferència de les 9:30 de la nit)

Accident ferroviari

A les dues de la matinada, ha ocorregut insistentment la veu d'haver esdevingut un greu accident en el tren corren que, procedent de Barcelona, passa per Lleyda a la una de la matinada.

Malgrat les gestions fetes enconfront per poder celebrar si eren certes aquelles rumors, ha estat impossible de saber res en concret. Per altra banda, tots els empleats de ferrocarrils guardaven una reserva impenetrable.

Més tard va saber-se que havien estat cridats molts reservaments nombrosos ferroviaris, els quals sortiren en un tren de socors a les 2:40, i després hem pogut veure confirmats els rumors.

De bon antuvi se'ns assegurà que no s'havia registrat cap desgracia personal, i que l'accident s'havia esdevingut així:

La màquina del corren de Barcelona no havia respost a la maniobra, fent-se enrera i agafant violentament el tren de mercaderies número 1235. Vint vagons d'aquest tren correnen cosa de cent metres, quedant tots tombats, a causa de la forta topada.

El fogonaire sofria fortes contusions. Amb motiu d'aquest incident, el tren de viatgers de Lleyda a Barcelona sofria un retard de sis hores.

Per la repatriació

Comuniquen de Cervera que els pares dels quotes de 1920-21 que són al Marroc, han visitat l'alcalde i li han pregat que s'adrexi al Rei i al ministre de la Guerra sollicitant la repatriació dels esmentats minyons, car consideren que ja han complert amb excés el temps de servei militar.

Pia d'Urgell

ARBECA. — Malgrat les temperatures, van ésser molts que concorregueren a la tradicional fira de Borges en el dia de Sant Antoni, realitzant-se variades transaccions.

— Continua millorant cada dia més l'equip de futbol local, demostrant-se valia el diumenge passat jugant amb l'equip de Borges.

— S'està acabant la collita de l'olla, i degut a la seva escassetat fa que es paguin fins a vint pessetes la quarteta.

— El dilluns va haver d'ésser auxiliat l'amo del taller de fusteria N'Amadeu Armengol, qui, treballant amb la serradora elèctrica se li escapà un cap de biga, causant-li intensa contusió a l'esternó quedant sense capçada. Afortunadament no ha tingut conseqüències.

GIRONA

(Conferència de les 9:45 de la nit)

De futbol

Amb motiu de la festa major de Sant Pere Pescador, han jugat un brillant partit de futbol en aquella important vila de l'Empordà, el primer equip local i el F. C. Pontense, de Girona.

Ha guanyat aquest darrer per 3 gols a 0.

Detenció

Comuniquen de Suaroda que ha estat detingut en Ramon Rovira Orra, de 27 anys, com a presumpte autor d'un incendi en un paller del val d'aquella població Joan Palau i Vila.

El Col·legi de Metges

S'ha reunit a la Casa Consistorial d'aquesta ciutat, presidint l'alcalde doctor Coll, el Col·legi de Metges, el qual ha adoptat, entre altres, l'acord de demanar al governador civil que obligui els Ajuntaments de la seva jurisdicció a consignar en llurs pressupostos les quantitats indispensables per atendre els honoraris dels metges titulars, ajustant-se a ço que la superioritat ordena.

Vaga de paletes recollida

De Sant Feliu de Guíxols diuen que s'ha recollit satisfactoriament la vaga que fa temps sostenien els paletes, i que aviat seran represes les obres en les edificacions on eren paralitzades.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

L'Associació de la Premsa

La Comissió organitzadora de l'Associació de la Premsa de Tarragona, ha convocat a Junta general per a diumenge propiament, amb l'objecte de deixar definitivament constituïda l'Associació de referència i nomenar el Consell directiu.

Incorporació de reclutes

Avui, han començat d'incorporar-se als cosos d'aquesta guarnició, els reclutes que hi foren destinats, del reemplaç de 1925.

S'han presentat gairebé tots, no registrant-se cap incident.

Concurs de Correus

L'Administració principal de Correus anuncia a concurs, el transport de correspondència, en automòbil o vehicle d'altre classe, de l'estació de ferrocarril a la de Correus, del poble de Perelló.

El tipus de contracte és de 700 pessetes anuals, i per a la presentació d'instàncies hi ha de temps fins el dia 10 de febrer propiament, havent-se assenyalat el 15 del mateix mes per a efectuar el concurs.

Els vocals associats

Per a les set d'aquest vespre, estava convocada la Junta de vocals associats, i no se n'ha reunit el nombre reglamentari; pel qual motiu s'ha fet una segona convocatòria per a demà.

El gir postal

Han ingressat a la caixa del Gir Postal, la darrera setmana, 2.299 pessetes per 25 imposicions, i se n'han retornades 1.319.

Robatoris

Al Mas d'Enverges han estat detinguts Joan Masagré i Josep Picó, acusats d'haver comès un robatori. Com autor d'un robatori per valua de 35 pessetes, ha estat detingut també, a l'estació de Mersà, n'ignasi Mateu, de 15 anys, natural de Llorca.

Aquest minyó, amb el producte d'aquesta sotració, havia fet el miracle de comprar-se un vestit i una bufanda.

Gironès

COLONIA BONMATI. — La secció instructiva recreativa El Bon Seny d'aquesta Colònia, dirigida per son entusiasta capellà, en Mossèn Recasens, ha tornat, altra vegada, a la seva tasca de representacions teatrals que ve feliçment realitzant d'alguns anys a aquesta part.

La vetlla del diumenge passat, posà en escena el drama en un acte, «Catalunya», i els dos rietoses sàbats «L'últim Inglès» i «Revenja

d'Estudiant». Els seus actors ho feren tot d'aquella manera que tant bé els cau: palasant, domés, en Ferragut, un verdader temperament d'artista d'escena.

El públic, de casa i de les ancontrades veïnes, que omplia el teatre de gom a gom, no pogué pas secetreure's a l'aplaudiment, i una xardorosa ovació final fou ben present als artistes l'entusiasme amb que havien estat presentats.

— Ha començat la segona volta dels partits de campionat entre els equips del grup B de la província. El Far-nès ha jugat dos partits, quin resultat fou:

Primer partit: Olot F. C. 1; Far-nès, 2.
Segon partit: Banyoles F. C. 0; Far-nès, 1.
Continua, per tant, en primer lloc l'equip local.

Conca de Barbarà

ESPLUGA DE FRANCOLI. — El partit de futbol jugat al camp d'esport de la nostra vila, entre l'equip local i el Palma F. C., de Reus, fou favorable als forasters, que batèren als nostres, per quatre a dos gols.

— Amb gran concurrència de forasters han transcorregut les fires, valent-se molt animats els balls i altres espectacles públics.

Als magatzems dels senyors Muntanyola i Berrot hi ha hagut durant tots els dies una esplèndida exposició de mobles i altres objectes, que fou visitadíssima.

— A iniciativa del mestre senyor M. Felch es fan els preparatius per a celebrar la festa de l'arbre.

El lloc escollit se'ns diu que serà la plaça de l'Església, on s'arrancaran les acícies existents i s'hi plantaran els nous arbres.

— Cap a Madrid, a prosseguir els seus estudis, ha marxat el jove advocat nacionalista En Lluís Miquel.

— El moviment de població, l'any passat, a la nostra vila, ha estat el següent: Naixements, 69; defuncions, 38 matrimonis, 33.

— El nostre compatriota mossèn A. Ballescà ha estat nomenat regent de Montblanc de la Marca.

— L'escorxador públic s'ha arrendat, anguany per la quantitat de 5.100 pessetes.

La Selva

SANTA COLOMA DE FARNES. — Cont és de consuetud des de llarg temps, el pelegrí de Tossa, amb nombrosos acompanyaments de romanes, rató, el passat diumenge, visità a la imatge de Sant Sebastià, que es venera en la capella del mateix nom d'aquesta ciutat. Acudí a rebre'l gran gentada que omplí, al peu, la capella per a resar-hi el sant roari i donar-li la novena que, a honor del Sant Martí, s'ha anat celebrant aquests últims dies.

Ja el matí, amb gran lluïment, havia tingut lloc un solemne ofici amb acompanyament d'orquestra i a la plaça del costat de la capella s'havia tocat a la tarda, tot esperant el pelegrí, atrosses sardanes que foren puntuals pel jovent.

Es admirable el veure que una tan antiga tradició com és l'acompliment del vot que fou la vila de Tossa a fi de deslliurar-se d'una terrible pesta, no s'és en cap ocasió interrompuda, la que no hi ha record que ni un sol any els veïns de l'esmentat poble hagin deixat d'enviar al Sant Martí son representant per a renovar-li les merces pels favors d'ell rebuts i demanar-li la seva protecció benèfica. Fins un altre i per molts anys, viletans de Tossa!

Els Pomells de Joventut

El pròxim diumenge, els Pomells «Corona de Reus», de Molins de Rei, i «Sant Jordi», de Barcelona, efectuaran una visita de germanor als pomells del veï poble de Sant Just Desvern, executant, en llur obsequi, i sota la direcció de l'Esbart Folklor de Catalunya, una escollida tanda de balls populars catalans.

El P. de J. «Rosas de Sant Jordi» assistirà diumenge vinent a la festa que tindrà lloc a Sant Just Desvern, amb motiu de l'aniversari de la fundació dels Pomells «Mon Cel» i «Catalunya Triomfant», de la dita vila.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'ocupació de la conca del Ruhr

París, 24. — Al «Matin» li telegrafen de Múnic que durant una manifestació del partit populista, alguns manifestants feren un foc, cremant-hi un exemplar del Tractat de Versalles. — Havas.

Berlin, 24. — El Govern de Baviera, invocant l'estat d'excepció de la població, ha informat al Govern del Reich que declinava tota la responsabilitat respecte a la protecció del ministre francès a Múnic. — Havas.

Magúncia, 24. — Aquest matí han començat les sessions del Consell de Guerra que ha de dictar sentència en el procés instruit contra sis grans industrials alemanys, que són els senyors Thyssen, Kestenn, Wuesten Hofer, Tengelmann, Olff i Spindler, per resistència a les ordres de les autoritats d'ocupació.

En començar la sessió, l'advocat senyor Grimm va promoure la qüestió d'incompetència del Consell de Guerra, però aquest, després d'una breu deliberació, declarà per unanimitat la competència d'aquest Tribunal.

La sessió continua. — Havas.

París, 24. — Comuniquen de Dusseldorf a «L'Echo de Paris» que el Consell de mines ha comprovat amb dades oficials que diluïda i dimarts han treballat tots els miners pertanyents a la circumscriptió d'Essen, on el rendiment fou molt superior al rendiment mitjà de costum. Inclús han fet els miners hores de treball suplementàries.

El sindicat catòlic, en el periòdic «Aufwacht», i els socialistes, en el «Volkszeitung», han fet publicar una nota proclamant llur voluntat de no deixar-se amenaçar a la violència i a la perturbació dels parlaments pangermanistes i nacionalistes que tan funestos han estat ja per Alemanya.

Per la seva part el diari sindicalista parisienc «Le Peuple», després de fer constar el fracàs de l'ordre de vaga general en el Ruhr, diu que els treballadors alemanys no han volgut identificar llurs sentiments amb els càlculs interessats d'uns patrons reaccionaris que busquen llur riquesa a costa de l'enfonsament d'Alemanya. — Havas.

Berlin, 24. — Comuniquen d'Essen a l'Agència Wolff que en una ordre dictada pel comandant en cap de l'exèrcit del Rin, es prohibeix terminantment a les tropes d'ocupació la compra o requis de cereals per al consum de l'exèrcit o de carnis congelades. — Havas.

Berlin, 24. — El canceller senyor Cuno ha rebut els representants dels sindicats obrers dels territoris ocupats, als quals assegurà que el Govern del Reich sostenia els obrers i els patrons en llur actitud de resistència a les ordres de les autoritats dels territoris d'ocupació. — Havas.

París, 24. El ministre d'Obres públiques i el general Weygand han sortit aquesta nit cap al Ruhr, a l'objecte d'informar-se de la situació i observar els primers resultats de l'ocupació efectuada en aquella conca. — Havas.

París, 24. — El ministeri de la Guerra comunica que en vista de la vaga parcial en els ferrocarrils alemanys, corresponents a les xarxes de la conca del Ruhr, han sortit aquesta nit cap a la dita conca 8.450 funcionaris superiors i subalterns dels ferrocarrils francesos. — Havas.

Coblenza, 24. — L'Alta Comissió aliada ha expulsat 11 funcionaris alemanys que es negaven a acatar les seves ordres. — Havas.

Múnic, 24. — Per ordre de les autoritats sovietiques han celebrat una manifestació imponent els obrers, els quals recorregueren els carrers entonant cants fúnebres, com a protesta contra l'ocupació del Ruhr. — Havas.

Londres, 24. — Segons l'Agència Reuters, com a conseqüència de les converses que s'estigueren ahir el President del Consell s'nyor Poincaré i l'ambaixador britànic a París, ha quedat molt aclarida la situació entre les autoritats franceses i angleses a Rhénania.

No ha de fer-se res — afirma l'esmentada Agència — que pugui destr-

bar la tasca que hagin de realitzar independentment les dites autoritats. — Havas.

Dusseldorf, 24. — La situació a la conca del Ruhr es presenta força més seriosa en aquesta nova etapa de l'ocupació, a causa de la resistència que fan les autoritats.

De bon antuvi es veu molt clar que el Govern del Reich realitza els seus majors esforços per a aconseguir la vaga dels carril·lers de Colònia, però fins ara no ha obtingut altre èxit que alguna vaga parcial.

Les autoritats d'ocupació també han comprovat que tots els altis funcionaris de Correus, Telègrafs i Telèfons demostren alguna mala voluntat vers les autoritats d'ocupació. — Havas.

Dusseldorf, 24. — La notícia publicada pels corresponents anglesos induïts a crer per un agent alemany, segons la qual estan en vaga 75.000 miners de la conca del Ruhr, és absolutament falsa.

S'ha confirmat que tots els miners de la dita conca han reprès el treball aquest matí.

També la vaga de protesta efectuada pels obrers metal·lúrgics del senyor Thyssen, els de l'industrial senyor Hamborn i la d'empleats de les mines «Victoria» i «Hathias», pertanyent a Hugo Stinnes, ha terminat aquest matí. — Havas.

Magúncia, 24. — Els sis grans industrials processats per desobediència a les ordres de les autoritats d'ocupació, industrials que, com es recorda, foren detinguts i presentats davant el Consell de Guerra del Quarter general francès, declararen que, en procedir com ho feren, entenien que llur patriotisme els obligava a no obeir altres ordres que les del Govern alemany.

L'acusador, capità Badin, declarà que un exèrcit d'ocupació pot donar ordres als habitants del territori ocupat, opinant, per tant, que els sis processats havien d'ésser condemnats, si bé inclinava-se a la clemència. — Havas.

Magúncia, 24. — S'ha celebrat el Consell de Guerra instruit contra els sis grans industrials que desobeïren les ordres de les autoritats d'ocupació.

La sentència ha estat de culpabilitat. Les penes imposades consisteixen en multes, de la manera següent:

L'industrial senyor Thyssen ha estat condemnat al pagament de 500.100 francs.

El senyor Kestenn, 15.632 francs.

El senyor Westenhofer, 8.640.

El senyor Tengelmann, 6.000.

El senyor Olff, 224.300.

El senyor Spindler, 47.752. — Havas.

Magúncia, 24. — L'Audiència del Consell de Guerra ha tornat a reunir-se a dos quarts de tres de la tarda.

Concedida la paraula a les defenses, París, primer, el defensor senyor Grimm.

Després de rendir tribut a la cortesia del tribunal, declarà que aquest és incompetent i sosté que els acusats obraren en casos de força major, i per això han d'ésser absolts. Aquest advocat s'expressa en francès.

L'altre advocat alemany, senyor Friedmann, parlant també en francès, sosté el criteri exposat per l'antelior.

Fa un detingut examen de les ordenances franceses dels temps napoleònics i acaba dient que el poc que les autoritats franceses han fet de llurs tropes en realitzar les operacions redueixen a honor de l'exèrcit francès.

Parlen els consellers senyors Wallach i Neumann, expressant-se en idèntic sentit que els altres.

El Consell, després de deliberar, contestà negativament a les sis preguntes del veredictor, i afirmativament a les altres sis.

S'acorda, finalment, per unanimitat absoluta, apreciar, a benefici dels acusats, les circumstàncies atenuants. — Havas.

Magúncia, 24. — El Consell de Guerra de l'exèrcit francès del Rin acaba de condemnar a dos intercs i dos

dies de presó dos subdits alemanys acusats d'haver insultat l'exèrcit francès amb unes medalles de procedència i fabricació alemanya, al revers de les quals es veu un soldat negre violant una dona alemanya lligada, amb una inscripció que diu: «La vergonya negra a Berlín».

A l'altre hi ha un cap de negre i aquestes paraules: «Die Wacht, Reins 1923». — Havas.

París, 25. — Als circuits autoritzats es desment que l'ambaixador d'Anglaterra hagi protestat prop de Poincaré contra les detencions d'alemanys, realitzades per les autoritats d'ocupació. — Havas.

Magúncia, 25. — En saber-se el resultat del Consell de guerra contra els industrials alemanys s'organitzà una manifestació patriòtica, atonant-se cançons patriòtiques.

La policia va haver d'intervenir, practicant algunes detencions. — Havas.

Magúncia, 25. — El Consell de guerra de les tropes d'ocupació han condemnat dos industrials a un any de presó i pagament d'una multa.

Hamburg, 25. — La Lliga Alemana que el «Vorwaerts» denuncia com composta per les bandes d'Ehrhardt, han llançat un manifest proclamant que el poble alemany està en perill, i invitint-les a adherir-se a la Lliga. — Havas.

Magúncia, 25. — Amb motiu dels desordres que es registraren ahir després de la reunió del Consell de guerra i havent estat insultats o molestats pels manifestants nacionalistes alemanys diversos oficials i soldats francesos, el general comandant de la plaça de Magúncia ha fet fixar als llocs públics una proclama en la qual s'anuncia que en vista de la inèrcia de les autoritats i policia locals, la direcció dels serveis d'ordre públic passa a la jurisdicció de les autoritats militars d'ocupació, que encara que han demostrat fins l'hora present la major paciència, es troben resoltes a reprimir sense contemplacions tot intent de desordre.

Les tropes han rebut ordre de fer tis de les armes en cas precis. — Havas.

Berlin, 25. — Segons l'Agència Wolff han estat expulsats de les regions ocupades deu altis funcionaris alemanys per desobediència a les autoritats franceses. — Havas.

Berlin, 25. — Per ordre de l'Oficina de Compensacions els fidel-comissaris de les regions ocupades han abandonat aquesta per no acatar l'autoritat de les tropes d'ocupació. — Havas.

Múnic, 25. — Des ençà foren expulsats de l'hotel que ocupaven els membres francesos i belgues de la comissió interaliada.

Ahí, per ordre del Govern del Reich els dits funcionaris tornaren a ésser admesos al mateix hotel. — Havas.

París, 25. — El senyor Millerand oferí ahir un banquet al cos diplomàtic. No assistí l'encarregat de Negociis d'Alemanya. — Havas.

Berlin, 25. — A l'Agència Wolff li comunicaren d'Essen que s'han declarat en vaga els empleats de l'estació de Dusseldorf. — Havas.

La Conferència de Lausana

—Lausana, 23.—La delegació turca es naga a donar satisfacció a Anglaterra en l'assumpte de les sepultures de Gallipoli. En vista d'això Anglaterra ha fet assabir als turcs que les tropes britàniques no abandonarien aquella península fins a tenir la seguretat de què seran respectades les tombes dels soldats britànics. — Havas.

París, 23. — Al «Petit Parisien» li comunicaren de Lausana que els turcs i grecs han arribat a un acord en la qüestió del canvi de poblacions. Els turcs accepten que la frontera a la Tràcia Occidental passi per la línia de Mesta i renuncien a expulsar els grans residents a l'Àsia Menor. — Havas.

Desordres a Dublín

Dublín, 25. — Continuen els apleats en aquesta ciutat. Els rebels han incendiat les estacions de Kilmessan i Castlemaine. Resultaren un ferrocarril mort i laguns ferits. — Havas.

El Nunci a Viena

Roma, 25. — Segons els periòdics, el Govern austriac ha donat el seu consentiment al nomenament de monsenyor Siviglia per a exercir la Nunciatura apostòlica de Viena.

Aquest nomenament sembla haver-se decidit en l'últim Consistori secret. — Havas.

La Societat de les Nacions

Londres, 25. — Lord Curzon ha celebrat una llarga conferència amb el secretari general de la Societat de Nacions senyor Ericz Drumont. — Havas.

L'aviació sense motor

Etiòpia, 25. (Pas d'Alais). — L'aviador Boussoutrot ha volat tres hores i trenta minuts amb un avió sense motor. — Havas.

Delegació sovietista a Europa

Londres, 25. — Al «Morning Post» li telegrafen que els soviets enviaran una delegació a Europa alfront de la qual es troba la senyora Kameneva, germana de Txitzérin, amb l'objecte de recaptar fons per a les organitzacions de treballadors. — Havas.

La catàstrofe del «Berliner Tageblatt»

Londres, 25. — Al «Daily Mail» li co-

municaven de Berlín que en l'enfonsament de la nau de l'immoible del «Berliner Tageblatt» resultaren vint persones mortes i vint-i-sis ferides. — Havas.

Els legionaris nord-americans

Filadèlfia, 25. — En un discurs pronunciat pel coronel Owseley, cap de la Legió americana, declarà que l'ajut dels legionaris americans es pot considerar en aquestes circumstàncies totalment conquisit per França.

Després d'haver comprovat la mala fe d'Alemanya i la necessitat per als aliats de parlar a aquesta potència enèrgicament, el coronel Owseley afegí:

Si ens veiem obligats a adoptar un partit, adoptarem el que adoptarem durant la guerra. — Havas.

La situació a Memel

Londres, 25. — A l'Agència Reuters li telegrafen de Kowno que la Dieta de Helderkrug ha aprovat per unanimitat el nou Govern de Memel. — Havas.

Municipi

LES DUES NAUS DE L'ESCORXADOR

La Comissió Municipal d'Escorxadors ha acordat proposar al Consistori que s'adjudiqui el concurs de les obres de construcció de dues naus a l'Escorxador general, a favor de Agustí Ventura, el qual resulta ésser l'autor de la proposició més aventajosa de les presentades, ja que es compromet a realitzar les obres de aglomeració amb subjecció estricta al plec de condicions, durant el termini de nou mesos, i per la quantitat de 1.318.333 pessetes, que representa una reducció en relació amb el pressupost aprovat, de 115.932.41 pessetes.

L'AVIRAM

La mateixa Comissió ha encarregat al director general dels serveis tècnics que disposi que es formulï un avanç de pressupost per a la instal·lació d'escorxador d'aviram a cada un dels mercats de Sant Josep, Sant Antoni, Catarina, Concepció i Sant Andreu, on hi ha espai suficient per a l'establiment de l'esmentat servei.

CRIDA DE MINYONS

Assenyalada per la Superioritat la data del 24, 25 i 26 de l'actual per a la concentració dels recrus pertanyents al reemplaçament de l'any 1922 i agregats, pel present s'adverteix als individus Josep Barea Lavilla, Joan Garrell Garrell, Felip Cénarro Cubero, Domènec Moreno Marco, Artur Sitges Jordà i Francesc Serrabimbo Nogués que facin la seva presentació a la Caixa de recruta número 52, d'aquesta ciutat, en els esmentats dies, assabentant-los que de no fer-ho se'ls considerarà desertors.

VISITA

Han visitat l'alcalde el president i secretari de l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya, invitant-lo a la sessió inaugural de curs que se celebrarà demà.

MOCCIONS A FOMENT

Davant de la Comissió de Foment han estat presentades les següents mocions:

Del senyor Tusell: perquè s'assenyalin les rasant del carrer de la Mulassa i es col·loquin vorades i enllosats; perquè s'assenyalin les línies i rasant del carrer de Montserrat Casanovas; perquè es requereixi el corresponent propietari interessat la cessió dels terrenys necessaris per a la completa urbanització del carrer de Pujolet; perquè s'assenyalin la rasant del passeig de la Font d'En Fargas i es col·loquin les vorades i enllosats necessaris; perquè s'instal·lin quatre bogues de regar per al servei d'incendis en els següents carrers: una, al passeig de la Font d'En Fargas, en l'encreuament de l'Avinguda de Frederic Rahola; una altra a l'encreuament amb el carrer d'En Pedrell; una altra a l'encreuament del carrer del Descans; perquè es col·loqui la grava necessària al carrer d'En Ramon Albó, i es col·loquin els enllosats convenients, així com també al carrer d'En Frats; perquè s'esporguin els arbres de les barriades d'En Fargas i de la Mulassa, i s'engraví convenientment el carrer de les Aclies, col·locant-se així mateix els corresponents enllosats.

Qüestions socials

EL MITING DELS OBRERS DEL METROPOLITÀ. — SON RETIRATA ELS OBRERS QUE CUIDAVEN DEL DESGUAS I DELS CAVALLS.

Anit passada es celebrà al local del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, el miting dels obrers vaguistes de les obres del Metropolità.

Presidí l'Emili Mira, president del comitè de vaga.

Primer parlaren els vaguistes Ferrer i López, recomanant serenitat i persistència en l'actitud adoptada.

Després parlà l'Antoni Amador, de les Arts Gràfiques, en català. Es sentí una veu que li demanava que parlés en castellà o en català, puig sols es tractava de manifestar idees i sentiments.

Continuà l'orador dient que, passada la repressió, les organitzacions obreres es troben fortes per a resistir en les lluites socials i evitar que ningú es valgui de la crisi del treball per a explotar els obrers.

Diu que al costat dels vaguistes estan els sindicats de Metal·lúrgia, Construcció, Fusta i Transporte, i darrera tota l'organització dels sindicats.

En Pestania parlà en nom de la Federació local, dient que l'assumppte era de justícia i moralitat. Censurà els patrons de Bilbao que tractaven malament als treballadors, i ara, a Barcelona, han provocat aquest conflicte, sense fer-se càrrec que aquí la vida és cara. Les obres del Metropolità són pesades i han produït diverses morts. Censurà l'Ajuntament i li diu que ha de posar-se al costat dels obrers.

En Salvador Seguí (Noi del Sacre) parlà en català. Diu que aquesta lluita no és apropiada, com algú creu, pels sindicats per a medir forces, car el conflicte nasqué a espantes dels sindicats. Aquests es decidiren a intervenir perquè han de protegir els obrers que guanyaven 7 i 8 pessetes, al Metropolità, quan els de les altres obres en guanyaven 9.

Acusa a la Companyia d'haver provocat el conflicte per a fer un negoci financer sobretot valent que no podia acabar les obres a la data convinguda.

Diu que algunes cases de Gràcia han baixat de nivell 8 i 10 centímetres i que a la plaça de Lléseps es imminet una catàstrofe per la molta aigua que s'hi acumula.

El president resumí l'acte i diu que el conflicte ha entrat en son període més greu, puix acaben de retirar-se del treball els obrers que s'hi havien quedat per a treure l'aigua que neix a les mines i cuidar els cavalls que hi treballaven. Demana al poble de Barcelona que ajudi els obrers en vaga.

L'acte, al qual acudí molta gent, acabà en el major ordre.

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CAPONS

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dijous, 25 de gener de 1923

Les càtedres d'ètica política

DEIEM el dia 19, comentant l'esdeveniment a Madrid amb el regidor socialista Sr. Garcia Cortés:

«Nosaltres mateixos, a Catalunya, hem tingut exemples colpidors d'aquesta trajectòria dels extremistes. Fa gairebé vint anys s'organitzà un partit extremista a Catalunya a base d'uns elements que es deien d'esquerra i trobaven poc catalanista la nostra actuació. Doncs bé, molts d'aquells homes, que organitzaren l'esquerra catalana, es troben avui dins del partit d'En Romanones, d'En Garcia Prieto o de la Unió Monàrquica. Un d'ells, el marquès d'Olèrdola, que ens trobava llavors poc catalanistes.

Així mateix la Lliga Regionalista s'ha trobat ja en dues ocasions, no fa alguns anys, l'altra molt recent, també en el cas que homes que amb la seva bandera havien entrat a ocupar càrrecs d'elecció popular, han abandonat la bandera, aixecant-ne una altra en contra, sense sentir-se amb cap necessitat de consciència de deslligar, amb llurs dimissions, el pacte fet amb els electors.

La Lliga, convençuda del seu propi prestigi i de la seva força en l'opinió pública, ha cregut poder tractar el cas sense fer-ne gaire cabal, amb desdenyosa superioritat. Amb tot, l'opinió en forma judici prou clarament, com ho està fent ara també en el cas dels socialistes.

Quan es demostren certes estranyes concepcions d'ètica política, és innegable que cau per la seva base tot dret de parlar en nom d'ideals de democràcia, i, sobretot, que porta només al ridícul intentar plataformes d'austeritat política i de sosteniment de major puresa de les doctrines.

Es evident que en aquests darrers paràgrafs es destriava amb prou claredat el que era actitud de la Lliga, coincidint en absolut amb la carta del seu il·lustre President En Raimon d'Abadal, que ara ha estat exhibida, i el que era ressò de l'opinió pública, que un diari té el dret i àdhuc el deure de recollir i comentar. Malgrat això, tan evident, l'òrgan d'Acció Catalana en la premsa, el nostre volgut confrare *La Publicitat*, no contestà ni féu cap objecció al nostre article. En canvi, els regidors i els diputats de la Mancomunitat que pertanyen al grup d'Acció Catalana s'han retirat de l'Ajuntament de Barcelona i de la Mancomunitat de Catalunya, on no s'havia suscitat ara cap plet relatiu a llur actuació, al·legant que llur sensibilitat no podia suportar la crítica que feia un diari, en ús del seu dret, de llur conducta política. Aquesta posició — i potser els bons minyons d'Acció Catalana no se n'han adonat encara — és la mateixa que adoptà en ocasió memorable el Sr. Martínez Anido.

La Publicitat, comentant l'actitud dels seus amics, diu que han donat una lligó d'ètica política, car — són paraules textuales — ara es convencerà tothom que són d'una altra fusta, d'una fusta que desgraciadament no havia donat gaires estelles en els grups polítics del nostre país, de la fusta dels homes que saben llençar els càrrecs i que porten al judici del poble els plets polítics i corporatius.

Es a dir, segons *La Publicitat*, els homes d'Acció Catalana han sentit ara, com enyoràvem nosaltres el dia 19, la necessitat de consciència de deslligar, amb llurs dimissions, el pacte fet amb els electors. Aquesta és la lligó d'ètica política que ens donen a nosaltres i que donen al poble. Doncs bé. Si l'ètica política demanava que renunciessin llurs càrrecs, i el fer-ho ara en constitueix una lligó, per què han trigat nou mesos a decidir-se? Si la definició de l'ètica política que donava LA VEU DE CATALUNYA, recollint un estat d'opinió prou notori, era exacta i escaient, com han demostrat amb llurs actes, per què s'indignen? I si la nostra definició no era exacta, per què dimiteixen?

Resulta, doncs, que o llur actitud resta injustificada i han realitzat una lleugeresa o, si respon realment a imperatius de l'ètica política, ha calgut que aquesta ètica els hagi estat avivada per un article de LA VEU DE CATALUNYA.

Si *La Publicitat* elogia els homes d'Acció Catalana per tal com han sabut llençar els càrrecs i portar al judici del poble els plets polítics i corporatius, permeti'ns el volgut confrare que recaptem la part de glòria que ens correspon en aquesta gesta per haver evocat aquella necessitat de consciència de deslligar, amb llurs dimissions, el pacte fet amb els electors, necessitat que no han sentit durant nou mesos i que probablement tampoc no haurien sentit encara sense el nostre ja famós article.

Es evident, doncs, que els nostres antics amics d'Acció Catalana segueixen obeint amablement les inspiracions de LA VEU DE CATALUNYA. Ens en felicitem cordialment. Però cal remarcar que, si havien de continuar seguint lleialment les nostres indicacions, no calia que haguessin iniciat una dissidència. Nosaltres havíem sentit sempre pels homes d'Acció Catalana — i en seguim sentint — una sincera simpatia. Ells se'n separaren

creient equivocada la nostra tàctica. Ens resta el consol que encara segueixen les nostres lliçons.

Aquesta submissió voluntària, que nosaltres agraïm cordialment, al mestratge de LA VEU DE CATALUNYA és l'única cosa que pot explicar satisfactoriament llur actitud d'ara. Car, en un altre aspecte, com podrien desconèixer el dret de la premsa a criticar l'actuació dels homes públics? No ha estat atacant constantment *La Publicitat* els homes de la Lliga, àdhuc tergiversant els fets notoris en forma que s'ha vist obligada a rectificar — noblement, cal dir-ho — algunes vegades? Malgrat això, mai els homes de la Lliga, pels articles de *La Publicitat*, han suscitat cap mena de qüestions a l'Ajuntament de Barcelona ni al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

Nosaltres no volem entrar en les consciències d'altri. Cadascú actua en la vida pública amb el seu concepte propi de l'ètica i la seva pròpia sensibilitat. La premsa exerceix un dret i compleix un deure recollint els batecs de l'opinió pública. I LA VEU DE CATALUNYA resta satisfeta d'haver exercit ara aquest dret i complert aquest deure. Car la qüestió és ben clara: Si LA VEU DE CATALUNYA té raó, per què han trigat nou mesos a dimitir? I si no la té, per què han dimitit?

Notes de la Generalitat

DECLARACIONS DEL PRESIDENT

En rebre aquest migdia els periodistes, el president de la Mancomunitat senyor Puig i Cadafalch, els donat compte que el Consell Permanent, en les sessions celebrades ahir i avui, havia aprovat el pressupost que s'ha de presentar a l'Assemblea que es reunirà durant el mes de febrer. El pressupost passarà al president de l'Assemblea, senyor Jansana, a fi que aquest convoqui la comissió de Finance i doni dictamen.

El Consell ha pres també el mateix acord per a les altres qüestions que seran sotmeses a l'Assemblea, entre les quals figuren un projecte de mutualitat per als secretaris i funcionaris municipals; un projecte d'ampliació de crèdit per a la lluita contra la llagosta; un projecte creant un negociat d'orientació municipal; un projecte de modificació de les normes de construcció d'algunes carreteres, amb l'objecte de facilitar les comunicacions amb els establiments de beneficència de la Mancomunitat, i un projecte de cooperació de la Mancomunitat a l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors que s'ha d'inaugurar pel maig, a Montjuich.

El Consell s'ha informat també d'un ofici de gràcies tramès pel Centre Català de Mendoza, ausingut rebut del donatiu de llibres fet per la Mancomunitat, la qual té adoptada la biblioteca d'aquest Centre, com també retalls de les opinions emeses pels catalans en diversos periòdics sobre la visió que els ha fet veure aquestes llibres del canvi que s'ha operat a Catalunya d'ençà que la deixarem per a emigrar a Amèrica.

Després de donar aquesta referència de les tasques del Consell, el senyor Puig i Cadafalch ha afegit: Ahir a la tarda, en la reunió del Consell, el senyor Bofill i Matas va llegir una nota en la qual presentava la dimissió del càrrec de conseller per les causes que ja són conegudes.

Vaig procurar dissuadir-lo de no presentar la dimissió, considerant que la qüestió podia ésser portada millor a la propera Assemblea de la Mancomunitat. El senyor Bofill va insistir i aleshores vaig manifestar que lamentava la seva separació de les tasques del Consell. Els consellers representants dels altres partits també exposaren llur sentiment per la dimissió del senyor Bofill.

Acabada la reunió del Consell, el senyor Bofill i Matas, acompanyat dels diputats de la Mancomunitat afiliats a «Acció Catalana», em van visitar per a manifestar-me que desitjaven de participar als actes de la Mancomunitat, així com no assistirien a les comissions etc. Em van fer protestes d'adhesió a l'obra de la Mancomunitat, fent constar la satisfacció amb la qual portaven llur cooperació, com els altres partits i tingueren frases de consideració envers la meua persona.

Jo vaig contestar-los que creia que el document que els havia tramès el president de la Lliga quan els regidors posaren a la seva disposició

llurs actes; les paraules d'En Cambró al discurs del Casal Nacionalista de la Barceloneta i les meves paraules de la darrera Assemblea de la Mancomunitat, posaven la qüestió fóra d'una discussió a la premsa, i que si acàs s'havia de plantejar a l'Assemblea.

Em costaria comprendre que a Madrid, per exemple, un partit deixés d'actuar en el Govern per un article de premsa, per important que aquesta sigui. Els visitants van insistir en llur actitud, dient que obeïa a una qüestió de sensibilitat. Com, no podia oposar-me a llur actitud, vaig repetir que em lamentava de llur separació a les tasques de la Mancomunitat.

En la reunió d'aquest matí el Consell ha pres l'acord de designar el senyor Vallès i Pujals per tal que s'encarregui, provisionalment, del departament de Política Social que ocupava el senyor Bofill i Matas, el qual no deixarà d'actuar en aquells organismes autònoms de la Mancomunitat, dels quals forma part. El Consell donarà compte a l'Assemblea d'aquest acord, i ella designarà el Conseller de Política Social.

— Així no es convocarà Assemblea extraordinària? — ha preguntat un periodista.

— No cal — ha dit el President. — El Reglament sols preveu l'Assemblea extraordinària pel cas de dimissió de dos consellers.

— És que un diari assegura que també dimiteix el senyor Mias — ha insistit el periodista.

— Aquest és un fet que no s'ha produït ni crec que es produïx — ha contestat el President. Demés, en cara que fos així — ha afegit — els pocs dies que manquen per a reunir-se l'Assemblea, no farien necessària una Assemblea extraordinària.

— Es cert que vostè ha fet constar la seva disconformitat amb l'article publicat a LA VEU DE CATALUNYA? — ha preguntat un altre periodista.

— Jo no he mostrat cap disconformitat — ha dit el President. — Vaig parlar igual ahir que he parlat avui, en el sentit que interpreto un article de premsa com una decisió d'un partit, més, havent-hi manifestacions fetes pels directors sobre la qüestió.

Si els diputats d'Acció Catalana sentissin llur responsabilitat política davant del país, no deixarien de col·laborar a l'obra de la Mancomunitat.

Un article de diari reflexa un estat d'opinió, però no constitueix un acte de partit. Avui un article d'un diari no produeix una crisi. És cert que el diari parla moltes vegades en nom del partit, però també sovint opina amb certa llibertat, responnent a l'estat de l'opinió.

Es requereix indispensable que les notes que ens siguin tramès per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística.

Dietari històric

25 gener de 1887

S'ESTRENA AL TEATRE ROMEA (CATALÀ) EL DRAMA «BATALLA DE REINES» D'EN FREDERIC SOLER.

Fou una festa solemnia, aquesta estrena. El vell «Pitarra» rejuvenia els seus triomfs en un drama històric, que, encara que inspirat en el corrent romàntic de l'època, guiat pel castellà Echegaray, tenia dos mèrits principals: l'estar inspirat en un episodi de la història de Catalunya, embellit pel poeta, i l'haver obtingut en un certamen organitzat per «El Circulo», de Reus, el premi de 500 pessetes, «per reunir qualitats de les quals no se sap quin admirar més, si l'enginy de la trama, l'estudi de les passions, la pintura dels caràcters o l'energia i galania de la forma», segons criteri del jurat, del qual era president N. Antoni de Bofarull i Broca i secretari En Josep Martí i Folguera.

La valua de l'obra, escrita en vers i amb brillants situacions dramàtiques, fou augmentada per la interpretació que li donaren els actors: les senyores Abella i Parrenyo, encara vives, i els difunts Goula, Isern, Virgili, Bonaplata, Pinós, Valls i Fernández.

Poc profunditzats els estudis històrics en aquells temps, o, millor dit, no rampent la impermeabilitat del gros públic, aquell episodi dels regnats de Pere III i de Joan I, amb les lluites de la reina vella i vídua Sibilla de Forcia, i Na Violant, interressaren en gran manera. Recordem la cèlebre caliguda daltabaix d'una escala, que el pobre Isern interpretava, seguint la metodologia dramàtica d'Echegaray, escola combatuda principalment per l'il·lustre crític Izart, que volia realitat en lloc de faules i fantasies.

«Batalla de Reines» tingué una valor accidental, que portà al reconeixement de la llengua catalana per la més alta autoritat literària de l'Estat espanyol, la llavors anomenada «Real Academia Española de la Lengua». Havia ofert la Reina Regent un premi de 5.000 pessetes a la millor producció representada en els teatres d'Espanya l'any 1887. Atenyent el premi aquest drama, considerant-se el que havia estat idioma prohibit a l'escena com a propi i natural de les terres que formen l'actual Estat.

Es prengué com a bandera política, en el sentit patriòtic, tan distingida concessió, atorgada, segons l'Acadèmia, «como obra de autor español, representada en una ciudad de España en el año 1887». Per tal motiu el meritíssim Centre Català, fogar de l'esperit de la terra, acordà encunyar una medalla d'or, feia per popular subscripció, per a fer-ne donació a Frederic Soler; la qual donació es féu en el Palau de Belles Arts, parlant-hi o llegint-se treballs de Virgili, del Tobar, Ferrer i Codina, Briz, Apelles Mestres i Arús. Sols el poeta de «Matarradó» viu encara, i l'últim gem molt anys de vida com a recordança del fet.

La medalla era simbòlica: l'escut català, els cims de Montserrat, la xarxa de fils telegràfics i dos rams de llorer. La llegenda deia així:

«MDCCCLXXXVIII
La «Academia Española»
premiando
a En Frederic Soler
per un de sos dramas
ha reconegut com nacionals
la llengua y literatura catalana
En commemoració
s'acunya
aquesta medalla.»

Es un bell record als qui, de Madrid estant, blasmen la llengua de la nostra terra.

ESPIGOLAIRE

Borsa de Madrid

Janvis facilitats per la Banca Mar-sans, S. A.

Barcelona, 25 gener.	
4 per 100 interior, comptat	70'90
» fimes.....	00'00
» fi pròxim.....	00'00
Amortizable 5 per 100 (1920).....	97'20
Banc d'Espanya.....	550'00
Arrendatària de Tabacs.....	246'00
at. Gral. Sucr.-Obligacions.....	000'00
» » Ac. preferides.....	76'25
» » ordinàries.....	38'25
Francs.....	41'10
Lliures.....	28'48
Banc Espanyol Rio Plata.....	225'00
Cèdules hipotecàries.....	100'90

De Madrid estant

LES ELECCIONS

PODRIA ben bé dir-se allò que diu la dita: *Aun no asamos y ya pringamos*. En ço que es refereix a asar, no sabem el que pot passar; però, en tractar-se de pringar, és evident la realitat.

Encara no se sap quan seran les eleccions i ja hi ha un aldarull, un desgavell i unes baixes lluites que esgarriren. Això pot dir-se d'una altra manera, que, àdhuc semblant idèntica, és més exacta: Hi ha tant d'aldarull i desgavell, hi ha tantes baixes lluites, que encara no se sap quan seran les eleccions.

Però, no deien que les responsabilitats... i que era precis que fessin eleccions, i que...? Sí, sí; deien... però, ca!

Sembla que tot allò de les responsabilitats i de la pressa d'anar al Parlament, ja no té tanta importància. A l'ensem, sembla que allò de la Concentració no té pas massa cordialitat.

A hores d'ara, en els partits lliberals concentrats, en l'agrupament polític que és al Poder, en tractar de conjuminar el caràcter electoral, no hi ha pas massa harmonia. Ja són públiques les renyines, les dificultats, les competències. Ja són sabudes les agúries que passen els caps de partit que hi ha al Govern — no més cinc — per arranjar-ho tot a mesura de les ambicionetes dels qui els han fet creure a ells que són més del que són.

A rerassaga d'aquestes dificultats d'acoblament, la Concentració — ja un xic esquarterada per lluites dels seus components — s'ha oblidat del programa electoral de les Responsabilitats, que, ensems que el seu aglutinant, havia d'ésser la raó de la concentració ràpida de les eleccions.

Per als concentrats, el problema plantejat ja des d'ara amb motiu de les pròximes eleccions, és de la més gran mesquinesa. No es tracta sinó de les pretensions de cada partit i de llurs compromisos. Es a dir, de la satisfacció de petits interessos personals. Com que ensems els és imprescindible reduir llurs obejances perquè és evident que no n'hi ha per a tots, el conflicte arriba a preocupar-los a tots. Per una banda, sembla que En Romanones i En García Prieto aspiren cada un a endur-se'n, dintre de la concentració, la majoria parlamentària. Per altra banda l'Alba aspira que augmenti a les Corts el nombre dels seus correligionaris. I per acabar-ho d'adobar, l'Alcalà Zamora i el reformisme tenen pretensions exagerades i mútuament incompatibles.

Val a dir que si l'Alcalà Zamora té les mateixes aspiracions que els reformistes, la culpa és d'aquests, que han participat del Govern d'una faisó parella a la d'aquell, amb un sol ministre, sense alts càrrecs, d'una mena de manera que no se sap si comparteixen la responsabilitat col·lectiva o si la refusen. Es a dir, de faisó que no pot dir-se si el reformisme col·labora o es mostra benèvol tan sols. Sempre, per això, ponderat en el Govern, com una valor igual a l'aportació feta per l'Alcalà Zamora, sense que cap explicació hagi pogut assabentar a ningú de la significació d'aquesta reduïda participació del reformisme en l'actual Govern.

No està, doncs, el reformisme massa ben situat per a recibir venturós en aquesta batalla de l'encajillado. I cal que tenni per endavant la possibilitat de no ésser massa afavorit en el repartiment.

Adhuc descartant els nicetistes i els reformistes, la lluita i les dificultats entre les altres branques són prou fortes per haver produït el desgavell que amenaça amb la pèrdua de la tranquil·litat.

Tot això ha produït, amb el pànic del Govern, el seu silenci en aquesta matèria, fins al punt que els ministres ni anomenen aquesta qüestió ni s'atreveixen a parlar de les Responsabilitats, que podrien desvetllar-la. Mentrestant, fan tanteigs entre llurs correligionaris i miren de quina faisó podrien hebre el domini de qualques districtes dels conservadors.

Aquests s'adonen del perill. Demés, per a ells, les eleccions pròximes tenen una importància transcendental. Siguin o no les Responsabilitats una bandera electoral, abandoni o no el Govern aquesta senyera, els conservadors no poden oblidar que aquesta és una qüestió que gravita damunt d'ells i que en certa faisó pot restar prejudicada amb el resultat que obtinguin en les eleccions. La ratificació o la pèrdua de confiança en alguns districtes poden ésser la pedra de toc, el senyal del judici de l'opinió pública. Altrament, per a les futures incidències possibles entorn del plet polític de les Responsabilitats, no deixen de veure la gran importància que té per a ells l'assolir una representació parlamentària ben nodrida i considerable.

Però, no per això saben lliurar-se dels baixos partidismes i de les petites intrigues. Ja comença a fer-se públic, com a exemple, que entre els senyors Bugallal i Sánchez Guerra hi ha pregonis dissensions a propòsit de la candidatura per la província d'Orense.

En front d'aquestes forces, els republicans i els socialistes apareixen, per no perdre el costum, dividits i desorientats.

Davant d'aquest pintoresc panorama, no costarà molt al llegidor d'albirar la terrible conseqüència única: no cal esperar per a una regeneració del Parlament. Les eleccions vinents ens do-

naran un Parlament com els passats, ofegat en la niciesa i en l'eixorquia més esgarrioses.

I això és, realment, el més dolorós de tot. Davant del Parlament de les Responsabilitats, ens caldrà plantejar el cas de les responsabilitats del Parlament.

RAFAEL MARQUINA

23-1-23.

Butlletí internacional

25 de gener de 1923

LA SITUACIO DE MAGUNCIA Les manifestacions de Magúncia i els acords presos per les autoritats militars d'ocupació demostren altra volta tots els perills que inclou la crisi present. No es tasca fàcil, però, deduir, de Barcelona estant, la veritable situació de la zona ocupada, car les informacions telegràfiques que rebem són notoriament intervingudes i tendencioses.

Les versions de les vagues del Ruhr que publiquen, com a exemple, els diaris anglesos i italians, difereixen notablement de les versions que en publiquen els diaris francesos. Avui mateix hem llegit al *Corriere della Sera*, de Milà, i al *Times*, de Londres, les condicions en les quals els carrilaires de l'estació del sud de Dortmund tornaren al treball. Aquestes condicions, verament simptomàtiques, foren les següents:

- (1) No hi haurà soldats de sentinella als llocs dels guardaagulles ni als llocs dels senyals.
- (2) Resta convingut que la guarnició francesa romandrà a l'estació de Dortmund amb l'objecte de rebre els queviures.
- (3) Les guardes i les sentinelles no duran la baioneta posada al fusell.
- (4) Els trens no deixaran tropes a l'estació.
- (5) No seran desviats els trens de carbó.
- (6) No serà detingut cap dels empleats de l'estació.

El corresponent del *Times* a Essen remarca que el fet d'haver acceptat els francesos aquestes condicions verament extraordinàries revela que s'ha esvaït llur confiança en poder prescindir dels carrilaires alemanys per a mantenir el servei ordinari dels trens al Ruhr. Afegeix que, si els carrilaires de les altres estacions imposessin condicions anàlogues, com a conseqüència d'una vaga semblant, aconseguirien impedir en absolut la desviació dels trens de carbó cap a França.

Aquest episodi palesa totes les dificultats de la situació. Transcorren els dies i ningú no sap encara quina serà la solució definitiva. La crisi s'agreuja i s'enverina. El perill de les tragèdies inevitables augmenta constantment. I cada hora que passa sense que la crisi sigui resolta, inclou les més serioses amenaces per a la pau d'Europa.

Els crims dels manifestants de Magúncia haurien de tornar a la realitat tots els estadistes europeus. Cal evitar la repetició de la catàstrofe de 1914. L'economia europea no pot resistir una altra convulsió com aquella. Fa un mes tothom reconeixia la necessitat ineludible i inajornable d'atendre la reconstitució econòmica i financiera d'Europa. Avui ja ningú no en parla. I, tanmateix, ara és més necessària i més urgent que mai aquesta tasca de reconstitució. Ben aviat serà ja massa tard per a tot.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

El plebiscit de LA VEU DE CATALUNYA

Format gran o format petit?

El format gran és el del tamany d'*El Sol* o *Las Noticias*. El tamany petit és l'actual de LA VEU DE CATALUNYA.

Agraïrem als nostres lectors que omplin el butlletí següent i el trametin a la direcció, carrer d'Escudellers, 10 bis, tan aviat com els sigui possible.

En carrer
de
nòm. prefereix que La Veu de Catalunya es publiqui
en format { gran o petit }
(1) Cal esborrar el format que no plagi.

(Signatura)

Polítiques

EN CAMBÓ I EN VENTOSA

Han tornat de l'estranger els nostres il·lustres amics En Francesc Cambó i En Joan Ventosa i Calvell.

JOVENTUT NACIONALISTA

Les conferències preparatòries de les visites col·lectives als organismes i institucions de la Mancomunitat que elements de la Joventut Nacionalista donaran avui a diverses entitats adherides a la Lliga són les següents:
Casal Nacionalista de la Barceloneta.

La minoria d'Acció Catalana a la Mancomunitat

En Bofill i Matas dimiteix el càrrec de conseller

A la sessió celebrada ahir pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, el conseller de Política Social En Jaume Bofill i Matas llegí un extens document resumint la història de la constitució i l'actuació d'Acció Catalana i anunciant que, com a conseqüència d'un article publicat a LA VEU DE CATALUNYA sobre ètica política, presentava amb caràcter irrevocable la seva dimissió com a conseller, i anunciava que els seus companys de minoria s'abstindrien d'assistir a les sessions de la Mancomunitat mentre unes noves eleccions de caràcter popular no els demostrassin la veritable força d'opinió amb la qual compten a Catalunya.

El president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch, contestà que no creia justificada l'actitud que adoptava la minoria d'Acció Catalana, car l'article d'un diari que exposa lleialment una opinió, pot ésser contestat amb un altre article de diari. No havent-se produït cap nou incident al Consell Permanent ni a l'Assemblea de la Mancomunitat, no veia cap motiu per adoptar aquella actitud.

El senyor Bofill i Matas insistí en les seves manifestacions i demanà permís al senyor Puig i Cadafalch per tal que els diputats de la minoria d'Acció Catalana poguessin entrar a pendre comiat del president, el qual lamentà aquesta actitud i el veure's privat del concurs de companys que tant havien treballat per la causa comú.

ta: conferenciant, En Francesc Vendrell.

Ateneu Nacionalista Verdader: conferenciant En Manuel Basté Duran. Casino de Sans: conferenciant, En Lluís M. Arnau.

Demà, divendres, N'Armand Carabén, visitarà el Centre Popular Catalanista de Sant Andreu, amb l'objecte de donar-hi la corresponent conferència preparatòria.

Totes aquestes conferències començaran a les deu de la vetlla.

ATENEU OBRER CATALA DE SANT MARTI

La Conferència preparatòria de les visites col·lectives a les institucions de la Mancomunitat, que en les edicions últimes s'havia anunciat per al pròxim dissabte, En Lluís Valeri la donarà demà, a les deu del vespre.

L'ESQUERRA CATALANA

Regna animació per a conèixer a l'Assemblea Constituent de l'Esquerra Catalana que se celebrarà els dies 3 i 4 del propiament mes de febrer, havent-se ja rebut moltes adhesions.

A les oficines d'organització, carrer de Sant Honorat, 7, principal, es faciliten tota mena de detalls, tots els dies de treball de set a nou del vespre, i el diumenge, d'onze a una del matí.

Al Centre Nacionalista Republicà del carrer de Muntanya, 7, tindrà lloc el propiament diumenge, a les onze del matí, el segon dels mitings de propaganda nacionalista republicana, organitzats per la Joventut de l'Esquerra Catalana, en el qual parlaran els senyors J. Compte, Ramon Vidal, doctor Josep Bofill, doctor Montanyà, J. Ventosa Domènech, Josep M. Pou Sabater i E. Isern Dalmau.

El miting que s'havia de celebrar el propiament dissabte, a l'Ateneu Colom, del carrer de Carders, per causes imprevistes s'ha hagut d'ajornar per un diumenge del pròxim mes de febrer.

ELS SOCIALISTES

L'Agrupació socialista barcelonina es reüní per a tractar de la seva conducta davant les pròximes eleccions. Adoptà l'acord, en principi, de pendre-hi part, anant sola a la lluita, segons acord d'un dels Congressos del partit.

Aviat es designarà el candidat o candidats que ostenten la representació dels socialistes barcelonins en les dites eleccions.

El vinent diumenge arribarà a Barcelona, segurament per a tractar de qüestions electorals, l'escriptor socialista senyor Fabra Ribas.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

DE PORTUGAL

Lisboa, 25.—El Consell de comerç exterior, ha examinat l'estat en que es troben les negociacions entaulades per a concertar Tractats comercials amb Alemanya, Brasil i Itàlia. —Havans.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 25, 2 tarda. El marquès d'Alhucemas s'ha limitat a dir avui als periodistes que no tenia notícies d'interès per comunicar-los.

Del rei no tenia informes. Una comissió de minaires de carbó de la província de Lleó l'ha visitat sollicitant que se'ls proporcionin beneficis equivalents als concedits pel Treball per als carbons que embarquen en els ports.

A GINEBRA

El comitè d'Alta ha estat al ministeri d'Estat acomiadant-se del senyor Alba, per marxar aquesta nit, a Ginebra, amb l'objecte d'assistir com a delegat d'Espanya, a les deliberacions de l'Oficina Internacional del Treball.

EL GENERAL BURGUETE

Entre altres visites ha rebut avui el ministre d'Estat la del general Burguete.

PERSONAL DIPLOMATIC

Al ministeri d'Estat han facilitat la següent signatura:

Don Alonso Alvarez de Toledo, comte d'Éril, secretari de segona classe passa traslladat a aquest ministeri. Don Lluís Avilés i Siscar, secretari de segona classe nomenat a Cris- tianita, a l'ambaixada de S. M. a Ber- lin.

Don Carles Arcos, comte de Valèn- cia, secretari de segona classe a Es- tocolm, a la legació de S. M. a Hels- singfors.

Don Lluís Rodríguez Fernández, comte d'Axóir traslladat ja aquest ministeri a la legació de Cristianita.

Don Alvar Maldonado i Leon, se- cretari de segona classe, nomenat a Helsingfors, a aquest ministeri.

Don Frederic Alaban i Vega, secre- tari de tercera classe a la legació de l'Abena, a aquest ministeri.

Don Edmund Crespo Samaniego, agregat diplomàtic cessant, a la le- gació de Berna.

S'admet la dimissió del ministre conseller a Londres don Manuel Go- òpez i García Barzanallana.

Admetent la dimissió del secreta- ri de primera classe a Santiago de Xile a don Angel Roca de Togores, marquès de Villar.

Admetent la dimissió de don Miquel Diosdado i Cortes, secretari de pri- mera classe nomenat a la legació de Lima.

Nomenant ministre conseller a l'ambaixada de Londres a don Ma- nuel Carballo i Prats, comte de Pra- giera, ministre resident.

Nomenant a don Gonçal de Ojedo i Brooke, secretari de primera clas- se de la Legació a Lima.

Nomenant a don Joan Gómez i Mo- rina Ellos, secretari de primera classe a Santiago de Xile.

Nomenant a don Enric Ordóñez de Lecaror, secretari de segona classe cessant a la Legació de Montevideo.

Idem a don Miquel d'Espellu del Padron, ascendint a secretari de se- gona classe de la Legació a Esto- colm.

Idem a don Emili Nufiez del Rio, agregat diplomàtic en aquest mini- steri, a secretari d'eterna classe a la Legació de l'Havana.

VISTA DE LA CAUSA CONTRA EL CORONEL GIMENEZ ARROYO

Madrid, 25, 4'15 tarda. A les onze del matí s'ha celebrat al Consell Suprem de Guerra i Ma- rina, la vista de la causa instruida contra el coronel Giménez Arroyo, en sumaria derivada de l'expedient Picasso.

El tribunal el formaven: president, el general Aguilera; vocals, els ge- nerals Fontan, Buigas, Picasso, Par- reño i Alcocer.

Com a ponent de la causa hi es- sisteix el general Villalba.

Fiscal, el tinent coronel de cava- leria, don Adolf Primat.

Relator, auditor senyor Cabeza.

Defensor, el tinent coronel del re- giment del Rei, senyor Duyus.

Es dona lectura a l'apuntament, en el qual es fa història de les cau- ses que motivaren el processament del coronel Giménez Arroyo, que menava el regiment d'Àfrica en pro- duir-se el desastre de Melilla.

S'assenyalen com a motius princi- pals del processament, el desatendre els serveis que se li havien confiat al sector de Batel i a abandonar la posició.

El Consell de Guerra celebrat a Melilla imposà al comandant la pena de sis anys de presó, però com que dissolent el gabinet jurídic de l'Alta Comissaria, la causa passà al Consell Suprem de Guerra i Marina.

El fiscal ha llegit l'acusació, en la qual demana per al processat sis anys de presó per negligència en el servei que li estava confiat, i vint anys per abandonament del mateix.

El defensor, en un notable infor- me, advoca per l'absolució del su- maria.

La causa ha quedat concloua per a sentència.

PARLA EL MINISTRE DE LA GUERRA

El ministre de la Guerra, en rebre a mitja els periodistes, s'ha refe- rit a la reorganització dels serveis sanitaris.

Ha dit el senyor Alcalá Zamora que l'assumpte es troba encara en estudi, però té un ferm propòsit de realitzar aviat l'esmentada reorga- nització.

En la reforma s'abordarà la reor- ganització de tots els serveis de Sa- nitat militar, comprenent-hi hospi- tals, elements de mobilització, etcè- tera. Es reorganitzaran tots aquests serveis sota un criteri de gran am- plitud i contenint algunes innova- cions.

Respecte al projecte de reorganit- zació de l'Estat Major Central, ha dit amb els generals Estadaos i, amb manifestat al ministre que havia con- ferenciat extensament amb el gene- ral Alzpu, com abans els havia fet amb els generals Carbó i Marina, per a unificar el projecte en el rela- tiu a les seccions encomanades a aquells.

Està tan avançat aquest projecte que s'ha redactat la seva exposició.

Després ha dit el senyor Alcalá Za- mora que l'havien visitat aquest ma- ti el ministre de Marina, acompanyat de l'alcalde i el Governador de Almeria, per a interessar-li sobre algunes aspiracions d'aquella provin- cia, entre elles l'adquisició d'un camp de tir, obres d'aquartament, adquisició de l'Ingeni de Montser- rat, amb destí a les forces de l'ex- èrcit reservista.

El ministre de la Guerra els ha manifestat que està vivament interesat en accedir a tot el que demana Almeria, sempre que estigui al seu abast, per creure justes les seves aspira- cions, essent també desig del Rei el complaure-les.

Respecte dels presoners, ha dit que no té notícies relacionades amb les gestions que es fan per a l'allibera- ment, car aquestes gestions les porta directament el ministre d'Estat.

«En efecte, ha recordat que en enca- regar-se de la cartera de Guerra ex- posà al programa que portava en el qual es fa una completa separació entre els assumptes militars i els ci- vils en la qüestió del Marroc. Ell ún- icament vol ocupar-se dels primers, mentre romandrà al ministeri.

Interrogat sobre el fonament dels rumors que acull algun periòdic so- bre discrepàncies amb el Govern, ha manifestat el senyor Alcalá Zamora que són infundats.

—Insisteix en que no vol ocupar-se per a res de política mentre estigui al front del departament de Guerra.

Ha fet constar que es presentava candidat a la diputació a Cortes pels districtes de La Carolina i Villena, car malgrat ésser enemic de les ac- tes dobles ha hagut de complaure als seus amics del districte de Villena que insistien en demanar-li que presentés la seva candidatura per aquell districte. El mateix en aquest que en el de La Carolina lluitarà sense altre ajut que el dels seus amics, els quals—diu—no m'han fet- tat en cap elecció.

LA QÜESTIO FERROVIARIA

Madrid, 25, 5'15 tarda. Una comissió d'accionistes de les companyies ferroviàries ha visitat al

senyor Gasset amb el fi de que els in- diqués quin era el seu propòsit sobre els antiepis a les alituds empreses.

El ministre ha mostrat el seu criteri oposat als antiepis i ha exposat les línies generals del real decret que prepara referent a aquest assumpte.

LA JUNTA DE SUBSISTENCIES

El dissabte pròxim es reunirà la Junta Central de subsistencies.

UNA INFORMACIO

A la secretaria de Gràcia i Justícia s'ha facilitat a la premsa la següent nota:

Al ministeri es reben reclamacions per no haver-se inclòut en la R. O. obrint una informació sobre furs, al- tres institucions analògues peculiars d'edificis regions d'Espanya, molt especialment la de «rabassa morta», de Catalunya, però ha de fer constar que l'esperit de la citada disposició és amplíssim, afectant no solament als «foros», sinó als censos de tota classe, «arrendos», «rabassa morta», etcètera, que s'inclouen en l'artí- cle segon de la dita real ordre amb aquestes paraules «drets reals anà- lecs». Per tant, a la informació po- dran concórrer-hi totes les entitats o persones a les qui interessin els pro- blemes relatius a les distintes mani- festacions dels «foros», censos, rabassa morta i treusos i altres drets reals anàlecs.

LA CAMPANYA SEPARATISTA DE «A B C»

«A B C» publica una informació so- bre els treballs que diu realitza un comitè separatista establert a París, al carrer de la Xina, 35 bis, i el qual prepara la celebració del segon Con- gress de la República Catalana par als dies 1, 2 i 3 del pròxim febrer.

El primer Congrés—diu—se cele- brarà els dies 11, 12 i 13 de novembre passat i assistiran 14 delegats que prengueren, entre altres, l'acord d'a- pel·lar a tots els procediments d'in- fluència diplomàtica per a obtenir la independència de Catalunya.

Reproduïx part del qüestionari per al pròxim Congrés, en el qual es tra- ctarà de la forma com ha de conve- nir-se l'anexió de Catalunya a Fran- ca, si ha d'ésser en forma federativa i com al·larga política i econòmica, igual que la que Portugal té amb Anglaterra.

Advertix que circulen per correus documents tancats en sobres que por- ten un segell de gran tamany amb la següent inscripció: «República Ca- talana», i diu al Govern que, tenint a París un ambaixador, un consellor i altres funcionaris, suposa que no desconixeran els treballs encaminats a arrencar d'Espanya Catalunya, per anexionar-la a França.

A continuació publica cartes d'ad- hèsio a la seva campanya i entre aquestes una de Barcelona, signada per Manuel Basols i Puig, en la qual figura aquest paràgraf: «El poder pú- blic està obligat a emparar-hos i si continua la política que fins ara s'ha seguit, de tolerància i protecció als enemics d'Espanya, no tindran els catalans més remei que sometre's o emigrar, puix ni individualment ni col·lectivament poden suplir l'acció que el Govern abandona».

Després de reproduir l'exhortació que «La Palabra», de Barcelona, di- rigeix al Govern perquè sigui clara- ment amb quin criteri va a resoldre el problema català, diu «A B C» pel seu compte el següent:

«Es concedeixen a Catalunya els privilegis i drets que tingui i que posseïxi la regió més privilegiada d'Espanya, però res més, absoluta- ment res més; permeti's aquí, com es permet allí, que quants volen fer de l'idioma català, ho facin en les relacions familiars i socials, però no oficialment, per ésser l'espanyol l'idioma que uneix totes les regions d'Espanya; obligu's a que a les es- ccoles catalanes s'ensenyi l'espanyol, com succeeix a Gulpuscoa, a Valèn- cia, a Galícia, a les Balears i demés regions que tenen com Catalunya un idioma propi; promulgui's una llei perquè cap soldat deixi les files de l'exèrcit sense haver après l'espa- nyol, com està fent França a Alsà- cia; prescrigu's que els nascuts a Es- panya perdin la nacionalitat espanyola si a la major edat no parlen l'idioma oficial.

Aquesta és la missió del Govern, en lloc de transigir amb alguns quants polítics ambiciosos i malvats que tracten d'espanyolitzar a Catalunya, usant procediments penals per la llei i que intenten a la vegada assolir Ca-

talunya de la resta d'Espanya per mitja de l'idioma, problema que han inventat amb aquest exclusiu fi. I la prova que no existeix tal problema és que la immensa majoria dels cata- luns prefereix llegir en espanyol a fer-ho en català i d'aquí que quasi tots els periòdics que s'editen a Ca- talunya es publiquen en espanyol i que aquests siguin els més impor- tants».

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 25, 6'15 tarda. Prop de les sis de la tarda han qu- dat reunits els ministres a la Presi- dència per a celebrar l'anunciat Con- sell.

El senyor Pedregal ha estat inter- rogat, a l'entrada, sobre el conflicte dels matres.

—No sé res,—ha contestat,—puix no m'han tornat a parlar els empre- saris. Suposo que l'assumpte s'arran- jarà. Per això, jo cediré quelcom, no molt, però sí quelcom, dintre el ri- ger de la llei.

Tanbé ha dit que portava un exp- edient concedint un crèdit per a socor- rer els armenis famolencs.

El ministre d'Instrucció pública ha manifestat que portava expedients per a la construcció d'escoles.

En arribar el ministre d'Estat i vol- tar-lo els periodistes, ha fet les se- güents manifestacions:

—El temporal a la mar és força dur, per la qual cosa el senyor Eche- varrieta, que porta una missió espe- cial meua, no pugué desembarcar ahir passada a Melilla, havent de passar la nit a l'Antonio López».

Ha desembarcat aquest matí i ha tingut amb ell i amb l'Alt Comissar- i interí una llarga conferència te- nègria que ha terminat després de mitja dia.

Si el temporal ho permet, la qual cosa és dubtosa, el senyor Echevar- rieta continuarà la seva gestió aques- ta tarda.

S'haurà d'esperar, per tant, a que passi el dia.

La impressió del senyor Echevar- rieta és optimista, però pel moment no es pot avançar-se res amb carà- ter definitiu.

Les altres ministres han dit que portaven expedients.

MULEI MUSTAFA ES EXPULSAT

El moro Muley Mustafa, del qual tant s'ha parlat aquests dies a Ma- drid, ha estat expulsat per haver pre- sentat contra d'ell algunes denúncies als amos d'hotels.

Acomanyat de dos policies, ha es- tat traslladat a Màlaga, on embarca- rà cap al Marroc.

Teatres

Goya

«Las andanzas de Clorinda», com- dia en tres actes i en vers, de Joan Antoni Cavestany.

Les obres teatrals, anomenades d'e- poca, adue quan estan bé, sempre tenen un regust d'altament en conser- va i fan de mal parí.

La del senyor Cavestany «Las an- danzas de Clorinda o los galanes y el tio», és una mena d'escabets clàs- sic d'un enginy elemental i d'una versificació que a voltes té rampells enlairares i altres de seca, vulgar i ras- posa fins al punt que els comies no poden mastegar-la com caldrà.

Pel demés, l'obra resulta perfectament convencional, sense que s'ins- tui ni un sol caràcter, ni un sol ve- tall psicològic capaç de desvetllar l'in- terès del públic. Els personatges re- citen els versos de l'autor de la ma- teixa manera que porten la capa i l'espasa, és a dir com un ornament que els lliga i els fa nosa per a manifestar-se el que són o el que po- drien ésser.

Un poeta com el senyor Cavestany pot escriure molts dramas i comè- dies a base de la seva veu d'acadè- mic, i no dir res i no passant res que no hagi estat dit i que no hagi passat en temps de Lope de Vega, Tirso i Alarcón.

La companyia Cobenyà-Oliver in- terpretà «Las andanzas de Clorinda» amb l'aire de qui fa el que pot no està obligat a més.

Els magnífics dots d'actriu de Car- meta Oliver no reixiren de la false- dat del tipus concebut per l'autor,

com a puntal mestre d'un argument amb pretensions d'enginyós.

El bon públic del Goya aplaudí el senyor Cavestany i reclamà la seva presència al proscenit, i, mig seria- roent i mig en broma, demanà que parles.

Nou

«La telaraña», drama en un acte i dos quadros, de González Cas- tillo.

Sobre els procediments de política sud-americana — que s'assemblen de tot arreu quan l'amor propi del professional intervé en aclarir un ma- riar —, ha escrit un quadro de cos- tums (de males costums, com tots els d'importació argentina), el senyor González Castillo.

Ha estat afortunat en algunes esce- nes plenes de color i vida, i desgra- ciat en el conjunt. La tendència de tots els autors americans de conve- tir en cosa transcendental i catastrò- fica els fets de la vida, l'ha perjudi- cat. És indubtable la bona intenció i l'excés de llàstima que induïren l'autor a presentar el cas d'un depen- dent que roba per amor a la família i a causa de l'exploitació burgesa, i que esdevé objecte de la sanja poli- ciaca, la qual saben burlar els lla- dres d'ofici. Però s'ha extralimitat en atuir el dependent amb la revelació final. Els antecedents que obren en poder del comissari descobrixen que l'esposa del processat ha estat la protagonista d'un «rapte de memò- ria» la qual cosa ni en té la culpa la policia ni se'n pot treure la conseqüència que el desgraciat depen- dent, complida la condemna, hagi de seguir robant, com sembla insinuar el senyor González Castillo.

Aquesta obra, negra i pessimista, ha estat interpretada per la compa- nyia Muño-Alippi d'una manera re- marcable. L'ha fet sentir intensamen- tament, comunicant-hi realitat i vigo- ria i produint efectes de conjunt pe- ques vegades assolits a les taules.

L'obra agrada i els senyors Muño i Alippi foren especialment aplaudits en algunes escenes. — P. B.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	00'00
» 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	00'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Eanc Espanyol Rio Plata	000'00
Renda francesa 3 per 100	58'70
Accions Rio Tinto	2'348

PREMI DE L'ON

(Preu de compra)

Alfons	124'00 per cent
Isabel	127'50 » »
Unces i mitges unces	123'50 » »
Quart d'unca	123'50 » »
1/16 d'unca	123'50 » »
Franca	123'50 » »
Dòlars	6'40 » »
Llures	31'00 » »

Els que viatgen poden ad-quirir LA VEU als se- guents llocs:

MADRID. — Genet i C. «Minerva» Centre de subscripcions i cobramen- tudescos, 39 i 41, baixos.

Tanbé es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de des- Patrici Luján.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 68. A VALENCIA: A «La Corresponden- cia de València», Mitjana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas. A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Alm- da, Largo S. Domingos, 11.

A LISBOA: «Tabacaria Restaurado- res» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lloira, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 58. A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Concepció da Rocha (agent).

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

A PARÍS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capu-

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

 25 de gener
de 1923

VAIXELL EN PERILL

Segons radiogrames rebuts en aquesta Comandància de Marina, en latitud 40° 10' Nord i longitud 3° 13' Est, es trobava el vapor grec «Antonios», demanant auxili.

Immediatament, l'autoritat de Marina disposa es radiogrames al comandant de Marina i al cap de la base naval de Mahó, per si tinguessin notícies concretes respecte al dit vaixell i si s'havia anat a auxiliar-lo.

Les notícies rebudes fins ara de les dites autoritats, es limiten en donar compte dels treballs efectuats per a averiguar on es troba el dit vaixell, utilitzant els escasos mitjans de que dispoaven ja que un petit port només hi havia el vapor «Ray Jaime II», i encara aquest restava la seva sortida a causa del temporal regnant.

L'últim telegrama rebut de Mahó, diu que el capità del vapor «Ma» ha intentat, sense resultat, comunicar amb l'«Antonios».

El dit vaixell grec, que desplaça uns 3.000 tones, estigué en el nostre port l'any passat en viatge del Plata a Marsella i Gènova.

La impressió que es té és que a l'«Antonios» el va agafar el temporal en el golf i demanà auxili, i sens dubte se l'havia prestat algun vaixell atracat a Marsella o a qualsevol altre port del Sud de França, essent de suposar que s'ha salvat.

LA JUNTA DEL PORT

En l'última sessió celebrada per la Junta del Port presidida pel seu vice-president don Ramon Bosch i Aleu, foren aprovats els comptes corresponents al novembre de l'any anterior i tractats i resolts entre altres assumptes els següents:

Projecte d'obres complementàries en la zona de serveis del Moll d'Espanya, que comprin la instal·lació de vies fèrries i construcció d'adeguats, el qual fou aprovat, acordant-se elevar-lo a la sanció de la Superioritat, amb un pressupost de 1.341.713,33 pesetes.

Percentatges semestralment devengats per la dita Junta de la Societat Anònima «Crédit i Docks de Barcelona» per l'arrendament dels Magatzems Generals de Comerç i Cobert núm. 1 del Moll de la Muralla dedicat a Dipòsit de Comerç, en quantitat, respectivament, de pesetes 26.743,65 i pesetes 1.931,28.

Estat del moviment en aquest port

durant l'any 1922, el resum dels quals és el següent:

Vaixells entrats.	2.706
Nacionals.	2.243
Estrangers.	463
amb un total de 1.910.617 tones, respectivament.	
Mercederies descargades:	
Tones	
Cabotatge.	678.303
Altura.	1.232.314
Total.	1.910.617
Productes de l'arbitri per obres de Port:	
Pesetes	
Sobre mercaderies.	2.031.741,03
Sobre passatgers.	236.573,50
Total.	2.268.314,53

Resolucions diverses respecte a cobrament de quantitats pendents, acordant-se passar l'oportunitat expedient a la Delegació d'Hisenda perquè siguin fetes efectives per la via d'apremi, i altres acordant o denegant diverses peticions d'interès particular.

Moviment del Port el dia 24

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor francès «Capitaine Paul Lemerle», de Marsella, en trànsit.

Vapor noruec «Ryvarden», de New-castle, amb carbó.

Vapor noruec «Fæst», de Newport, amb carbó.

Vapor americà «Salvation Lass», de Tampa, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Primeros», de Nova York, amb càrrega general.

Vapor anglès «Hans Houd», de Liverpool, amb carbó.

Veler italià «Limite», de Viareggio, amb carbó.

Veler espanyol «Silvestre Ferrer», d'Almeria, amb sal.

Vapor espanyol «Cabo Cervera», de Santander, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Balandra espanyola «Anita Marti», amb càrrega general, cap a Mahó.

Goleta espanyola «Comercio», amb càrrega general, cap a Sant Felu.

Vapor espanyol «Cabo San Martín», amb càrrega general i trànsit, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol «Vicente Ferrer», en llit, cap a Palma.

BORSA DE BARCELONA

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 63'50 a 69'65 i a 69'60, Alacants de 69'70 a 69'75 i a 69'70, Andalusos a 55'30, Cáceres a 34'70, Plates de 45'00 a 45'25 i a 45'15, Aigües a 113'75, i Gran Metropolita a 123'00.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 69'20 a 69'85 i a 69'80, Alacants de 69'95 a 70'10 i a 70'00, Andalusos a 55'50 i a 55'60, Cáceres variable a 34'65, Colomals a 67'00, Aigües de 114'00 a 114'85, Gran Metropolita de 124'25 a 123'50, i Metro-transversal de 111'60 a 111'25.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrites encara en el Butlletí Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 7% 1921, a 100'25 i 100'00.

Barcelona Traction and Light Power 7% 1922, a 107'25.

Barcelonesa de Navegació 6% 1920 i 100'00.

Obligacions Espanyola Colonització 6% 1920, a 95'00.

Foment d'Obres i Construccions 6% 1920, a 94'50.

Grans Molins Bascos 6% 1920, a 90'50.

Mines de Potassa «Súrria» 7% 1920, a 99'50.

Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 97'00 i 100'00.

Tramvies de Sevilla 6% 1920, a 95'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		1922	1923	1924	1925
Paris, rec. publicat		41 30			
Londres, rec publicat		29 50			
Berlin, rec.		4 00			
Vienna, rec.		2 61			
Geneva, rec.		30 45			
Genova, rec.		00 00			
Zurich, rec.		710 83			
Nova York, rec.		8 36			
Carones sueques, Paris.		203 50			
Carones sueques, Londr.		159 10			
Dotes Estat					
Favoritas		A.	71 45		
		B.	71 40		
		C.	71 35		
		D.	71 15		
		E.	71 15		
		F.	71 30		
		G.	71 25		
Giboras		A.	89 00		
		B.	89 00		
		C.	87 45		
		D.	87 05		
		E.	86 50		
		F.	86 45		
		G.	86 60		
Amoritz, S. J.		A.	87 40		
		B.	87 30		
		C.	87 30		
		D.	87 10		
		E.	87 25		
		F.	87 00		
		G.	87 00		
Amoritz, S. J.		A.	87 35		
		B.	87 40		
		C.	87 15		
		D.	87 50		
		E.	87 00		
		F.	87 00		
Tres. v. febrer		1922	A	101 00	
		1923	B	101 00	
		1924	A	102 50	
		1925	B	102 35	
		1926	A	103 25	
Junta de Emis. S. J.					
Ajuntaments i Diputacions					
Municipi		1922	A	72 50	
		1923	B	72 50	
		1924	A	73 50	
		1925	B	73 75	
		1926	A	75 85	
		1927	B	75 75	
		1928	A	76 30	
		1929	B	76 75	
		1930	A	77 00	
		1931	B	77 50	
		1932	A	78 50	
		1933	B	79 50	
		1934	A	79 50	
		1935	B	80 75	
		1936	A	81 00	
		1937	B	81 50	
Banco Reformas		1922	A	80 65	
Diputacio		1922	A	78 75	
		1923	B	77 50	
		1924	A	77 00	
Municipalitat		1922	A	73 25	
		1923	B	73 50	
		1924	A	73 50	
Gaias Credit Com.		1922	A	73 50	
Obligacions					
Fondos de 1922		1922	A	82 00	
		1923	B	82 25	
		1924	A	102 50	
		1925	B	102 50	
		1926	A	102 50	
		1927	B	102 50	
		1928	A	102 50	
		1929	B	102 50	
		1930	A	102 50	
		1931	B	102 50	
		1932	A	102 50	
		1933	B	102 50	
		1934	A	102 50	
		1935	B	102 50	
		1936	A	102 50	
		1937	B	102 50	
		1938	A	102 50	
		1939	B	102 50	
		1940	A	102 50	
		1941	B	102 50	
		1942	A	102 50	
		1943	B	102 50	
		1944	A	102 50	
		1945	B	102 50	
		1946	A	102 50	
		1947	B	102 50	
		1948	A	102 50	
		1949	B	102 50	
		1950	A	102 50	
		1951	B	102 50	
		1952	A	102 50	
		1953	B	102 50	
		1954	A	102 50	
		1955	B	102 50	
		1956	A	102 50	
		1957	B	102 50	
		1958	A	102 50	
		1959	B	102 50	
		1960	A	102 50	
		1961	B	102 50	
		1962	A	102 50	
		1963	B	102 50	
		1964	A	102 50	
		1965	B	102 50	
		1966	A	102 50	
		1967	B	102 50	
		1968	A	102 50	
		1969	B	102 50	
		1970	A	102 50	
		1971	B	102 50	
		1972	A	102 50	
		1973	B	102 50	
		1974	A	102 50	
		1975	B	102 50	
		1976	A	102 50	
		1977	B	102 50	
		1978	A	102 50	
		1979	B	102 50	
		1980	A	102 50	
		1981	B	102 50	
		1982	A	102 50	
		1983	B	102 50	
		1984	A	102 50	
		1985	B	102 50	
		1986	A	102 50	
		1987	B	102 50	
		1988	A	102 50	
		1989	B	102 50	
		1990	A	102 50	
		1991	B	102 50	
		1992	A	102 50	
		1993	B	102 50	
		1994	A	102 50	
		1995	B	102 50	
		1996	A	102 50	
		1997	B	102 50	
		1998	A	102 50	
		1999	B	102 50	
		2000	A	102 50	
		2001	B	102 50	
		2002	A	102 50	
		2003	B	102 50	
		2004	A	102 50	
		2005	B	102 50	
		2006	A	102 50	
		2007	B	102 50	
		2008	A	102 50	
		2009	B	102 50	
		2010	A	102 50	
		2011	B	102 50	
		2012	A	102 50	
		2013	B	102 50	
		2014	A	102 50	
		2015	B	102 50	
		2016	A	102 50	
		2017	B	102 50	
		2018	A	102 50	
		2019	B	102 50	
		2020	A	102 50	
		2021	B	102 50	
		2022	A	102 50	
		2023	B	102 50	
		2024	A	102 50	
		2025	B	102 50	
		2026	A	102 50	
		2027	B	102 50	
		2028	A	102 50	
		2029	B	102 50	
		2030	A	102 50	
		2031	B	102 50	
		2032	A	102 50	
		2033	B	102 50	
		2034	A	102 50	
		2035	B	102 50	
		2036	A	102 50	
		2037	B	102 50	
		2038	A	102 50	
		2039	B	102 50	
		2040	A	102 50	
		2041	B	102 50	
		2042	A	102 50	
		2043	B	102 50	
		2044	A	102 50	
		2045	B	102 50	
		2046	A	102 50	
		2047	B	102 50	
		2048	A	102 50	
		2049	B	102 50	
		2050	A	102 50	
		2051	B	102 50	
		2052	A	102 50	
		2053	B	102 50	
		2054	A	102 50	
		2055	B	102 50	
		2056	A	102 50	
		2057	B	102 50	
		2058	A	102 50	
		2059	B	102 50	
		2060	A	102 50	
		2061	B	102 50	
		2062	A	102 50	
		2063	B	102 50	
		2064	A	102 50	
		2065	B	102 50	
		2066	A	102 50	
		2067	B	102 50	
		2068	A	102 50	
		2069	B	102 50	
		2070	A	102 50	
		2071	B	102 50	
		2072	A	102 50	
		2073	B	102 50	
		2074	A	102 50	
		2075	B	102 50	
		2076	A	102 50	
		2077	B	102 50	
		2078	A	102 50	
		2079	B	102 50	
		2080	A	102 50	
		2081	B	102 50	
		2082	A	102 50	
		2083	B	102 50	
		2084	A	102 50	
		2085	B	102 50	
		2086	A	102 50	
		2087	B	102 50	
		2088	A	102 50	
		2089	B	102 50	
		2090	A	102 50	
		2091	B	102 50	
		2092	A	102 50	
		2093	B	102 50	
		2094	A	102 50	
		2095	B	102 50	
		2096	A	102 50	
		2097	B	102 50	
		2098	A	102 50	
		2099	B	102 50	
		2100	A	102 50	
		2101	B	102 50	
		2102	A	102 50	
		2103	B	102 50	
		2104	A	102 50	
		2105	B	102 50	
		2106	A	102 50	
		2107	B	102 50	
		2108	A	102 50	
		2109	B	102 50	
		2110	A	102 50	
		2111	B	102 50	
		2112	A	102 50	
		2113	B	102 50	
		2114	A	102 50	
		2115	B	102 50	
		2116	A	102 50	
		2117	B	102 50	
		2118	A	102 50	
		2119	B	102 50	
		2120	A	102 50	
		2121	B	102 50	
		2122	A	102 50	
		2123	B	102 50	
		2124	A	102 50	
		2125	B	102 50	
		2126	A	102 50	
		2127	B	102 50	
		2128	A	102 50	
		2129	B	102 50	
		2130	A	102 50	
		2131	B	102 50	
		2132	A	102 50	
		2133	B	102 50	
		2134	A	102 50	
		2135	B	102 50	
		2136	A	102 50	
		2137	B	102 50	
		2138	A	102 50	
		2139	B	102 50	
		2140	A	102 50	
		2141	B	102 50	
		2142	A	102 50	
		2143	B	102 50	
		2144	A	102 50	
		2145	B	102 50	
		2146	A	102 50	
		2147	B	102 50	
		2148	A	102 50	
		2149	B	102 50	
		2150	A	102 50	
		2151	B	102 50	
		2152	A	102 50	
		2153	B	102 50	
		2154	A	102 50	
		2155	B	102 50	
		2156	A	102 50	
		2157	B	102 50	

Magatzem d'alcohols, anissats i licors

A. ANTICH

RONDA DE SANT PAU, NUM. 32

La façana del Magatzem Antich, amb una de les cues que s'hi formen en vigílies de festes

La grandesa comercial de Barcelona, no sols es veu en les grans fàbriques que s'imposen a la vista per l'emergència de la seva mole a les barriades exteriors de la ciutat.

Pels carrers cèntrics hi ha altres negocis que giren grans quantitats diàries sense l'aparell que exigiria un moviment comercial, si es tractés de coses de fabricació.

Discurrint per les Rondes de Sant Pau i Sant Antoni, hom troba un cas d'aquests: el comerç i magatzem d'alcohols, anissats i licors de don Antoni Antich, situat al núm. 32 de la Ronda de Sant Pau, i als números 16 i 16 bis, del carrer de la Lleialtat, vora de la presó de dones.

L'any 1850 s'establí en aquest lloc una fàbrica d'aiguadents, la qual, per l'excel·lència de l'elaboració i la gran quantitat de les vendes, adquirí una gran popularitat, essent coneguda per tota la Barcelona d'allavors per «la fàbrica de la Presó», prenent renom pel veïnat de l'edifici ombrívol que tancava els presos d'ambdós sexes i avui encara tanca les dones.

«La fàbrica de la Presó» fou instal·lada per la casa «Valldosera i Guitard», i, durant el gran lapse de temps en què funciona sota aquesta direcció, seguí les vicissituds dels establiments industrials barcelonins que, durant la segona meitat del segle XIX, anaren creixent paulatinament, aixamplant son radi d'acció, més en força interior i en renom que no pas en extensió de

clientela. Era la Barcelona menestral i senzilla de costums, que feia molt poc consum d'alcohols, perquè no els

Vista de diversos Magatzems interiors de la casa Antich

usava, com avui, per a la producció de la perfumaria i altres usos indus-

trials que tenen per base aquella matèria.

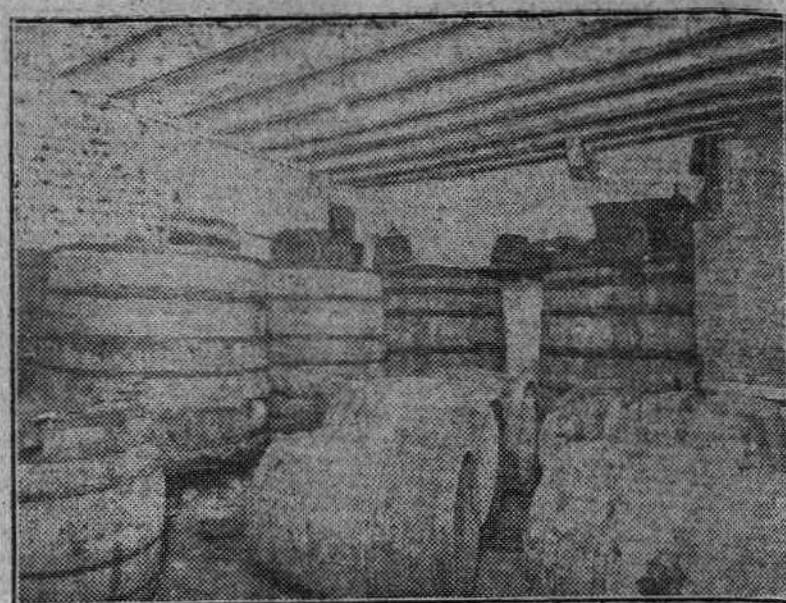
Per això l'antiga «fàbrica de la Presó» fou un establiment modest sota els diversos propietaris que el feren anar i sota els diversos aspectes que tingué l'any 1914, que fou ampliada i modernitzada.

El sudit any 1914 se'n feu càrrec don Antoni Antich, persona que a son impuls comercial i algunes iniciatives, hi ajuntava uns coneixements especials del comerç d'alcohol i substàncies similars.

El senyor Antich començà per reformar l'establiment, engrandint-lo i dotant-lo d'un utilatge modern que oferís les majors garanties d'higiene i bon aspecte, cosa capital en l'envàs i distribució de substàncies com alcohols, anissats i llurs derivacions.

Així ara fa goig entrar el magatzem que dona a la Ronda de Sant Pau, núm. 32, i veure les fileres de fudres de cèrcols lluints i fustes vernitzades, que s'avancen de les parets altes i pulides, precedits de les canelles brillants i dels gerros on, segons la nostra frase corrent «s'hi veu la cara».

La mateixa meticulositat que hom nota al magatzem sudit apareix en els altres que s'obren a distintes parts de l'edifici, contenint les estives i dipòsits d'alcohols i anissats o bé el material per a elaborar els vermuts i altres licors que la casa ven o elabora.

El Magatzem de les Tines de la casa Antich

reix en la fotografia que publiquem en aquesta plana.

Una vegada relacionats el comerç en gran dels alcohols en què sobresortia el senyor Antich, i la venda a la menuda de tots els articles esmentats, la casa es dedicà amb el major èxit a vendre alcohols i anissats als industrials de Barcelona.

El bon servei i qualitat, al mateix temps que la pericia en la relació, foren causa que les Farmàcies, Perfumeries i Laboratoris preferissin els productes de la casa Antich, demostrant-ne així l'excel·lència, perquè ningú com els farmacèutics i directors de laboratoris i perfumeries pot apreciar els avantatges de les primeres matèries que fan entrar en llurs manipulacions.

Per a tots aquests serveis la casa Antich necessita onze corredors per a visitar la plaça de Barcelona. Aquesta xifra és més eloqüent que totes les consideracions que puguin fer-se.

Aquest èxit a Barcelona sembla que hauria de decidir la casa a estendre son radi de vendes fora de la nostra ciutat, però ens hem assabentat que la casa Antich no té el propòsit de vendre fora de Barcelona els seus anissats i licors i vins generosos, puix creu que aquí ja hi ha prou camp de vendes i prou feina per a conrear-lo bé.

No obstant, continua a fora i a dintre de Barcelona son comerç d'al-

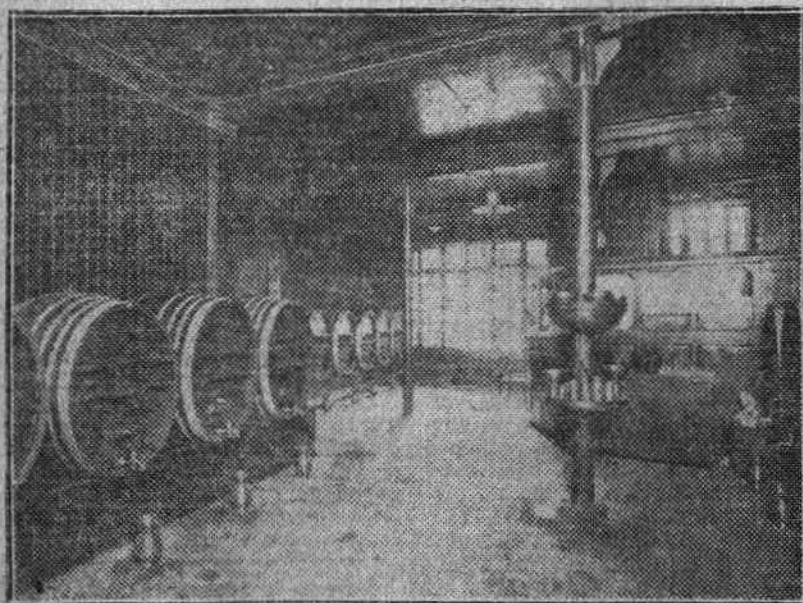
cohols al major, ja que aquesta especialitat del senyor Antich havia estat la inductora a quedar-se l'establiment «el qual parlem».

D'aquests alcohols si que en surten grans quantitats, com sempre, també, en conserva en existència partides que li faciliten servir des comandes que puguin fer-se-li des d'on sigui.

Portat del seu èxit i comptant amb les millors primeres matèries, el senyor Antich ha projectat la creació d'una marca d'anís que està eridada a obtenir una acceptació semblant a la que obtenen els productes que surten, com si diguéssim a dojo, sense marca i sense nom d'especialització.

Per això ha començat per estudiar tota la composició des de la primera matèria fins a l'etiqueta, i la grandària i forma de l'ampolla, etc., constituint un tot, des de la qualitat i excel·lència del licor fins a la seva presentació estètica.

Amb aquests antecedents hom pot comprendre la importància de la casa Antich, continuadora i desenvolupadora de l'antiga «Fàbrica de la Presó». Nosaltres sentim, en constatar-la, la satisfacció del qui veu que també en aquest ram Barcelona té grans institucions comercials que li donen el renom que ha de tenir com a capitalitat de Catalunya, i, per tant, del comerç i la indústria catalans.

Interior del Magatzem de venda dels productes Antich

El senyor Antich ha dedicat preferent atenció al comerç d'alcohols, comprant-ne i venent-ne grans partides, aconseguint, amb sa vella experiència i domini del mercat, estendre sa volada i consolidar el seu negoci fins al punt d'èsser en el ram d'alcohols un element poderós semblant al que són en altres rams del comerç i de la indústria els grans noms barcelonins.

Paral·lelament, la venda d'alcohols vínics, industrialitzats i desnaturalitzats i d'anissats de totes menes, el magatzem Antich creixia de tal manera que hagué d'augmentar-se el personal que en cuidava per a poder atendre la gent que hi anava a comprar.

De l'un dia a l'altre anaren sumant-se els articles en venda, puig als anissats i alcohols s'hi ajuntaren els vins generosos, Priorat, Xerès, Màlaga, etcètera, i els roms, cognacs i altres licors de gran consum, i entre ells el vermut elaboració de la casa.

Particularment les vigílies i encara més per les festes tradicionals en què és comú a tothom el voler tenir a la taula una ampolla de vi generós, la concurrència dels compradors ha arribat a formar cues com la que apa-

El camió repartidor dels productes Antich

Els carrers de Barcelona: Rondes de Sant Pau i Sant Antoni

Vista parcial de la Ronda de Sant Pau

que en 1909 li destruïren la joia que era el retaule de Sant Antoni Abat, del segle XV, atribuït a Pau Vergós, format per una taula central, sis de laterals, una de corona i un bancal amb sis compartiments.

Com és sabut el primer recinte de muralla passà, pel cantó de ponent, vora el carrer de Banys Vells i encara avui es veu un tros de mur al carrer del Call.

El segon recinte passava per la Rambla i el tercer per les Rondes.

Travessant aquests espais passava una via importantíssima que encara avui és una de les grans artèries de la ciutat vella. És la que arrenca de la Plaça de Sant Jaume i forma els carrers del Call, Boqueria, Hospital, Plaça del Padró i Sant Antoni.

El segon cercle de muralles construït a començaments del segle XIII, tenia la seva porta central al Pla de la Boqueria i d'allí arrencava l'antiga via del Llobregat, que duita als camps ubèrrims que abastien Barcelona de llegums i fruits.

Aviat es va veure estreta la muralla i es pensà en construir el tercer recinte i es construï el mur dels Tallers a mitjans del segle XIV, continuant-se cap a Sant Antoni fins l'any 1377 que fou acabat el Portal d'aquest nom, bastint-se les dues torres de Sant Urbà i Sant Lu. Aquest Portal fou nomenat d'En Cardona, d'En Colom i de Sant Antoni, finalment, eguint el costum, allavors establert, de batejar amb noms de Sants les portes de la ciutat.

Les susdites torres tenien les següents inscripcions: Una que deia «La torre apel·lada de St. Ivo del portal de St. Antoni fo feta l'any 1377», i que ha desaparegut; i una altra que es conservava al Museu de Santa Agueda i que diu: «La torre apel·lada de Sant Urbà del Portal de Sant Antoni qui fo feta en l'any M. CCC LXXVII».

El Portal de Sant Antoni fou apunat i ampliat l'any 1647, posant-s'hi l'escut de Barcelona que ara és al Museu de Santa Agueda.

Una altra vista parcial de la Ronda de Sant Pau

El Portal de Sant Antoni

Tothom qui conegui la literatura catalana s'haurà delectat en la petita obra mostra de Sant Jeroni titulada «Vida de Sant Pau, primer ermità», en la qual, amb frase elegantíssima, evocuen les figures d'aquell patrici i de Sant Antoni, el segon dels eremites.

Els elogis que el gran doctor de l'església fa de Sant Antoni havien d'impressionar els cristians dels primers temps i havien de posar devoció en aquest mestre de la vida eremítica.

Així no és d'estranyar que la devoció a ell s'estengués per tota la cristianitat i que se'l prenguessin per patró d'una ordre religiosa.

A començos del segle XI l'obra que havia començat a l'Orient un pare amb els seus fills recollint les vícti-

mes de la glàndia, i auxiliar-los, cristallitzà en l'ordre dita dels Antonians, dedicada a la cura dels malalts, especialment de la lepra, d'ita, per això, «Foc de Sant Antoni».

El dia 31 d'agost de 1431 fou demanat el Consell de Cent permís per a edificar un monestir de frares antonians a la nostra ciutat.

Una llegenda diu que el gloriós eremita viagué miraculosament a Barcelona per a curar la filla del governador que aquí tenia l'emperador Constantí el Gran.

En un carrer curà un porc estrafet que anava al costat de la berra, i per això és anomenat «Sant Antoni del porquet».

El monestir edificat al cap del carrer de Sant Antoni encara ha salvat l'església i avui subsisteix, malgrat els incendis que han destruït les seves joies i retaules, però no han pogut esborrar-li la fesomia, encara

Aquest portal fou un dels utilitzats per a despatxar-hi les robes i altres mercaderies subjectes als tributs imposats per la Generalitat de Catalunya, la qual hi tenia portalers o burots.

També era la porta acostumada per a fer-hi entrada els reis i prínceps que venien a Barcelona a jurar els privilegis de la ciutat i que desitjaven donar la major solemnitat a l'entrada, estenent llurs comitives pels carrers que anaven des del Portal fins a la Seu.

Des del convent al Portal i les muralles que anaven amunt i avall, hi havia un passeig de 120 pams d'amplada, ço que demostra el lloc d'emplaçament del Portal ja començat l'espai que avui ocupa el carrer d'En Manso. A l'altra banda del Portal hi havia pont i fossó de 280 pams d'amplada, i més enllà el camí del Llobregat.

Omple el cor de joia la recordança d'aquest Portal perquè hom compara de seguida l'extensió de la Barcelona d'acabament de l'Edat Mitjana i la d'avui, en què, enllà del lloc on s'obria el Portal hi comença una explanada de cases magnífiques que formen part de la Barcelona Nova i que van elxamplant-se cada dia més, prometent el que serà la Barcelona del demà.

MIQUEL CAPDEVILA

La Farmàcia Domènech

i el Fosfo-Glicol-Kola-Domènech

Hi ha establiments que poden donar llustre a tot un carrer, perquè en sa edificació i instal·lació hi ha presidit un criteri artístic i una esplendidesa exemplars.

D'aquests és la Farmàcia Domènech.

Magatzems LA PARISIEN

31 - Ronda Sant Antoni - 31

MONUMENTAL LIQUIDACIO

de totes les existències, confeccions i saldos d'hivern per enderroc del local

8 UNICS DIES, 8

a liquidar totes les existències

15.000 trossos de llana i cotó a liquidar a qualsevol preu

2.000 ABRICS que queden per a senyores i nenes

Remat complet a preus jamai oferts

HI HA ENTRE ELS TROSSOS:

3.000 CORTES llana, de 10 i 12 ptes., ara 4'90	2.000 CORTES llana, de 20 i 25 ptes., ara 15
1.500 CORTES llana, de 15 ptes., ara 10	2.500 CORTES senyor, ample 150 cm., corte de 3 m., classe molt superior, ara 18

ABRICS I JERSEIS - Complet remat per a senyores i nenes, el més meravellós que s'ha vist

ABRIC senyora, llarg 130 cm. bon panyo i confecció, de 35 ptes., ara 15	ABRIC velours camussa, de la millor classe, model el més elegant, valor 65 ptes., ara 35
ABRIC senyora, panyo sastré, confecció molt superior, de 45 ptes., ara 17'50	ABRIC nena, de 20 ptes., ara 12
ABRIC camussa, classe molt superior, precís model, de 50 ptes., ara 25	

Pelleteria, liquidació total, 30 per 100 de rebaixa del preu de cost

Flassades

llana i cotó, més de 5.000 a liquidar. Completa liquidació de tarades i netes; 20 per 100 de rebaixa del seu cost en fàbrica

Ocasions especials a benefici del públic

MANTES cotó, grogues, per a baietes, a 25 cèntims	MANTES cotó, més grans per a baietes, a 90 cèntims.	TOVALLOLES russes, regular tamany, mitja dotz. a 1'50 ptes.
LLENÇOLS camars, ample 160 centímetres, a 4'50 ptes.	MOCADORS brodats, preciosa caps, a 2'90 ptes.	DAVANTALS ferro, per a cuina, a 1'50 ptes.

nech, establert al núm. 71 de la Rambla de Sant Pau, la qual té annex el laboratori, on es confecciona el Fost-Glico-Kola Domènech, que tanta celebració ha obtingut en pocs anys, constituint un dels específics més populars.

El senyor Domènech instal·la la seva farmàcia amb tant d'encert i riuresa que l'any 1908 mereixé el premi que l'Ajuntament concedeix als que més contribueixen a l'ornamentació pública.

Així oferí un lloc digne de la seva professió i a propòsit del producte que li ha donat renom.

Aquest producte és el Fost-Glico-Kola Domènech.

El senyor Domènech tingué l'encert de reunir en son producte les propietats terapèutiques del «Glicerofosfat de calci» i la «nou de les Koles africanes», producte de certs arbres, el fruit dels quals fa meravelles. Resulta un excitant de la nutrició general i un estimulant del sistema nerviós: cura la neurastènia, hipocondria, histèria, clorosis, albuminúria, hiperestèsia gàstrica i altres malalties similars, tot restant inofensiu en tots els casos.

La bondat del Fost-Glico-Kola Domènech la testimonien metges com els doctors Rodríguez Méndez, Tolosa Latorre, Xercavins, Armangué, Cristófol Costa, Esquerdo, Cirila Castell-Ruiz, etc., els autògrafs dels quals el senyor Domènech ha reunit i editat en facsimil, formant un follet propagador del mèrit del producte.

Així no és estrany que hagi estat premiat en Exposicions diverses i que el públic el distingís amb ses preferències, tant en forma solida com en la líquida, formant comprimits o elixirs, amb arrhenal o sense.

Vida religiosa

Avui: La Conversió de Sant Pau, apòstol, i Santa Elvira, verge i màrtir. — Demà: Sant Policar, bisbe i màrtir, i Santa Paula, vídua.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de Sant Pere de les Puel·les. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa de demà: Sant Policar, bisbe i màrtir, color vermell.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de les Gràcies, a Sant Pere.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Santíssim Corpus Christi.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Nativitat del Senyor, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Jesús Salvador, a la mateixa capella.

Necrològica

El nostre estimat company en la premsa En Frederic Poch Martínez passa per la pregonera pena de la mort de la seva única filla Josepa, de 4 anys, que era la joia de la seva vida. Acompanyem el volgut company en el dolor que l'acaplara.

Es celebraren aquest matí, a l'església de la Casa de Caritat, funerals per l'ànima del que fou barcelonès, sim escriptor i inoblidable company nostre, En Ramon Reventós i Bordoy.

La nau de l'església es veié concorreguda d'amics de la família i representació de tots els nuclis espirituals de la ciutat.

L'ofertori durà estona.

Novament testimoniem a tots els seus, en especial als seus germans Jacint i Manuel, l'expressió del nostre condol.

A. C. S. — En Ramon Reventós.

Aquest matí s'han celebrat a l'església parroquial de Sabadell solenns funerals en sufragi de la virtuosa senyoreta Na Rosa Duran i Costajussà, que va morir la darrera setmana en aquella ciutat. La nombrosa concurrencia que hi ha assistit, ha posat de relleu les simpaties que gaudia la difunta.

Al dol hi havia, junt amb la família, mossèn Josep Cardona i el director espiritual de la finada, mossèn Antoni Vencells.

Renovem amb aquest motiu a la família, en la qual hi ha tant excel·lents amics nostres, l'expressió més sincera del nostre condol, tot fent vots perquè el Teopoderós hagi acollit a la seva santa glòria la qui en el seu pas per la terra va ésser exemple de cristianisme virtuós.

Avui s'han celebrat a la parròquia de Bellem solenns exequies per l'ànima de la que fou exemplar dama Na Maria Dolça i Oliveras.

Era Na Maria Dolça una senyora que des de la seva infantesa havia treballat pels seus. Casada de jove als trenta cinc anys havia tingut nou fills i havia ajudat constantment a pujar la casa i a conquerir una posició.

Model de virtut, la seva labor de caritat, serà molt sentida.

D. E. P. i expressem a tota la seva família el nostre condol.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Teresa Draper i Otrou, vídua d'Antoni Torrents, Demà, a les onze del matí, Pesseig de Sant Joan, 26.

Na Antònia Gambús i Anguera, vídua d'En Joan Bta. Barenys i Caballé, Demà, a les onze, Bruch, 69.

Na Rosa del Carpio i Quadras, vídua d'En Joan Lisbona i Diaz, Demà, a les onze, Valencia, 199.

FUNERALS

En Josep Llevat i Suprañes, vídua de Maria Soterra i Ferré. Morí el 15 del corrent, als 85 anys. Demà, a les deu, a l'església de Santa Maria de Sans.

N'Antoni Ricart i Fargas. Morí el 17 del corrent, als 24 anys. Demà, a dos quarts d'onze, a la parròquia del Carme.

Na Alexandrina Marye, vídua d'En Francesc Soler i Rovinsky, Morí el 19 del corrent. Dissabte, a dos quarts d'onze, a l'església de la Concepció.

En Joan Llubes i Solanes. Morí el 14 del corrent. Demà, de deu a dotze, a l'església dels PP. Dominics, Auzies March, 54.

En Pere Restrepo Uribe, natural de Medellín (Colòmbia). Morí el 7 del corrent. Demà, a les deu, a l'església de Sant Josep Oriol (carrer de Vil·loréal).

En Joaquim Orta i Sala. Morí el 15 de desembre passat. Demà, a les deu, a l'església de la Concepció.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Clotilde d'Abadia de Fortuny de Brias i de Serrano, marquesa vídua de Llano. Enterrada aquest matí al Cementiri Vell.

Na Josepa Fadalaco i Martí, vídua de Marín. Enterrada aquest matí al Cementiri Nou.

Na Pilar Mateu i Folch de Mir. Morí el 18 a Vídueres (Girona), als 29 anys.

Na Annès Segura de Bagné. Ha mort als 39 anys. Enterrada aquesta tarda al Cementiri Nou.

La nena Josepa Poch Chillarón. Ha mort als 4 anys. Enterrada aquest matí.

La mortalitat de Barcelona

BARCELONA, CIUTAT SANA

Dies enrera els diaris van publicar una nova que deia: «Durant l'any 1922 hi han hagut, a Barcelona, 16.727 defuncions, resultant, per tant, un promedi de 45 per dia. Calculant la població de la ciutat en 800.000 habitants dona una mortalitat de 29'31 per mil.»

Aquesta afirmació, tanquès així tan a la lleugera, és absolutament equivocada i resulta en menyspreu de la sanitat de la urbs, fantasiant-se lleugerament amb la llegenda de la seva insalubritat, que la presenta com a població de gran mortalitat, precipitant-se, sense esperar que l'Ajuntament comenci la tanda de publicacions que l'Institut de Demografia té preparades, en les quals rebells es demostra palesament l'estat sanitari de Barcelona.

Cal cridar l'atenció dels ciutadans sobre la inexactitud de les dades esmentades, i sobre les quals anem a transcriure, i que desvirtuen totalment el seu esperit.

Des del primer de gener fins al 31 de desembre de 1922 hi hagué 15.639 defuncions, comprenent-hi les 63 de Sarrià, durant els mesos de gener, febrer i març, anterior a l'agregació definitiva.

D'aquestes dades en resulten menys de 43 obits diaris. Hi hagué dies, com el 25 de setembre, que sols n'hi hagué 20.

La mortalitat és de nombre molt variable en cada un dels mesos. Ordenant-los de major a menor, resul-

Gener, 2.223.
Desembre, 1.632.
Març, 1.431.
Febrer, 1.390.
Abril, 1.309.
Maig, 1.260.
Novembre, 1.173.
Juny, 1.147.
Juliol, 1.083.
Agost, 1.036.
Octubre, 1.037.
Setembre, 927.

En possessió d'aquestes dades, quin promedi de mortalitat cal adjudicar a Barcelona? Això, segons sigui la població que hi hagi a la ciutat.

Considerada la xifra oficial (padró de 1920) en 794.728 ànimes i ategint les 3.158 en que millora, pel moviment natural en el curs de l'any 1921, amb l'error conseqüent de no poder determinar exactament el benefici immigratori, tindrem una població de 712.856 ànimes que suposaria una mortalitat del 22 per mil.

Així, abans es feien les estadístiques a Barcelona, i per això ha subsistit l'anomenada de ciutat insana, quan és tot el contrari, com es demostrarà.

L'Institut Municipal de Demografia planteja el problema amb temes menys simplistes, però arriba a conclusions indubtables i demostratives de la major salubritat de Barcelona.

En tractar de resoldre aquest problema, són els més, i així també es fa en el soít de referència, els que prenen com a base fonamental una població de 800.000 ànimes. Els que estudien les xifres oficials, es convenceran de seguida de l'error inexactitud, en veure que depen un resultat de 4'17 individus per família, i de 4'22 per cada habitació. Això demostren el que tothom veu d'una superpoblació i d'un amuntegament de gent en totes les habitacions.

Al Districte V dona 4'28 individus per família, i notem que 3'32 per habitació; als Districtes IV i VI, 4'38, per família i 4 per habitació, i igualment als restants, amb sols una dècima de diferència, amb l'excepció del Districte I, que dona els següents irrisoris resultats: 3'52 individus i 4'5 per habitació.

Aquestes dades de la xifra oficial de la població de Barcelona neguen el fet de la sobrepoblació, i, malgrat totes les dades oficials, el fet real ens demostra que l'amuntegament existeix i tots sabem que en alguns indrets de la ciutat és vergonyós.

Cal negar que la població sigui de 700.000 o de 800.000 ànimes, que dona, aquesta darrera, un promig de 4'79 individus per habitació o vivenda, acceptant que les habitacions i vivendes siguin sols de 188.634 (no hi comptem les barraques), com diuen els anuaris de la ciutat, la diferència és poca, i tampoc donen l'amuntegament que realment hi ha.

La població barcelonina sobrepasa al milió d'habitants, i aquesta creença, es va generalitzant, malgrat ésser combatuda per estadístics dignes de respecte.

Esta demostrat, per les estadístiques de tota els països, que la corba de la nupcialitat arreu va baixant i que, segons el nostre distingit amic, N'Edward Navarro Salvador, en el seu llibre recentment publicat «La mortalitat infantil i la demografia general a Espanya» la nupcialitat a Espanya va minvant de tal manera, que planteja un problema greu. No és racional, ni lògic, doncs, el suposar que la nostra ciutat s'escapi de la regla general, ja que ni els costums predominants aquí, ni la castedat del viure, condueixen cap al casori.

Doncs bé, acceptant el fet general, es veu que, mentre l'index de població ha passat del 100 al 120 i declina, el de nupcialitat, ascendent constantment, a excepció del 1915, conseqüent al de l'epidèmia tifòidea, ha arribat al 153'87, cosa inverosímil, i que demostra palesament que hi ha un error en el padró, en menys d'un 30 per 100, dignu el que vulguin els panegiristes d'aquella acció social cooperadora en l'execució del darrer padró que fou preconitzat com el non plus ultra de la perfecció en el procediment.

A l'obra esmentada, el senyor Navarro Salvador, fixa la nupcialitat espanyola durant l'any 1921, en 772 i en 8'92 la de les capitals de província, petita diferència que s'explica, si no defectes d'origen en les xifres, pel corrent immigratori del camp a les ciutats.

Acceptant per a la nostra ciutat la nupcialitat del 8 per mil, en xifres rodones, que ja és molt concedir, els 8.135 matrimonis celebrats a Barcelona, durant l'any 1921, equivaldrien a una població de 1.017.000 habitants, que sols dona el 6'1 individus per

DIETARI CATALÀ

LLIRE DIARI DE CAIXA
INDICADOR DE CATALUNYA
(ANY SEGON DE LA SEVA PUBLICACIÓ)

PUBLICAT PER LA

EDITORIAL CATALANA, S. A., I SALVADOR BONAVIA

Edició única de UN DIA EN PLANA: 3'50 pessetes

EN LA VOSTRA INTIMITAT I EN ELS VOSTRES NEGOCIS CAP LLEI US PRIVA DE PORTAR-VOS ELS COMPTES EN CATALÀ

El nostre Dietari Català

RESPIRA catalanitat en totes ses planes. Es convenient per a tothom. Conté un pantat d'utilitat pràctica. Està imprès en bon paper d'escriure. Publica dades d'interès general. Mapes, plans i Diccionari geogràfic. Llistes de metges, advocats, notaris i procuradors. Mancomunitat. Ajuntament, Audiència i Universitats. Ordres eclesiàstiques i Santoral reformat. Es llarg el sumari de les matèries que conté aquest Dietari incomparable. El trobareu de venda a les llibreries i Objectes d'escriptori de Barcelona i a casa dels nostres corresponents forans.

EXIGIU LA NOSTRA MARCA

EDITORIAL CATALANA, S. A.

Escudellers, n.º 10 bis, entresol

::: BARCELONA :::

SALVADOR BONAVIA

Tapineria, número 13, llibreria

::: BARCELONA :::

habitació, xifra molt prudencial, com ens permetem dir en una memòria, ponència oficial del Congrés d'Hygiene i Sanejament de la població: marit i muller, la parella amb la qual somnem els més malhusans, sense parar entent que, de seguida, darrera de la parella hi ve un tercer, la serventa (en moltes famílies), el pare, mare o germà de l'un o de l'altre de la parella, de faiso que en cada família, gairebé es podria assegurar, que el cupus supera del nombre indicat.

Tenim ja, doncs, un dels termes del problema i el segon, o sigui el nombre d'obits? Cal acceptar-lo tal i com ens el donen els registres oficials? Així s'ha fet constantment, però l'Institut de Demografia, va rectificant antics i viciosos procediments, i de les 15.639 defuncions en resta els morts en hospitals i clíniques, sense domicili a Barcelona (que l'any darrer sumaren 823) molts d'ells escapats de llurs pobles i vinguts a ciutat a cercar un gortiment ben sovint impossible. Aquests, a part de pesar indegudament com a baixes barcelonines, serveixen per a sostenir la llegenda de la sanitat dels nuclis rurals.

Feta la resta d'aquestes cascos, resulten 14.816 defuncions, i ésser la mortalitat el 14'6 per mil, sorprenent gràficament presentada pel que fa referència als anys 1920 i 1921, a l'Exposició aneta al recent Congrés d'Hygiene i Salubritat de la Població.

Amé el que hem dit n'hi ha prou per a iniciar la campanya de rehabilitació de la mala anomenada d'insalubritat de la ciutat de Barcelona,

i no en dubtin els inèduls que encara ens resien dades suficients per a palesar que el 14'6, sobrepasa el poc o en molts la realitat.

E. RADUA

La Fira de Mostres

El Ministeri del Treball, Comerç i Indústria ha oficial al ministre d'Estat d'Espanya preguntant-li que mitja de dit Ministeri se facin als nostres consells les observacions oportunes per tal que es constituïxin en representants del Comitè de la Fira.

Les Ambaixades i Legacions d'Espanya a l'estranger han invitat als diferents Estats per tal que concorran oficialment a la propera Fira de Mostres de Barcelona.

Excursionisme

El C. D. del Grup Excursionista «Barceloneta» convoca tots els seus associats a l'Assemblea general ordinària que se celebrarà demà, a les deu de la vetlla, al seu estatge: Sant Miquel, núm. 3.

L'esmentat Grup farà diumenge vinent una excursió al Tagamanent, pujant per Aiguafreda i baixant per Figaro.

Sortida, a dos quarts de sis del matí, del seu estatge.

Els esports

MOTO CLUB DE CATALUNYA. — PROVA DE REGULARITAT. — BARCELONA. — SARAGOSSA

Avui quedarà definitivament tancada la inscripció per a aquesta carrera, la qual promet ésser un ver esdeveniment, donat el nombre de concorrents que hi participaran, tenint compte el llarg quilòmetratge i importància de l'estació.

Els inscrits fins ahir són els següents:

Classe c.) Motocicletes de cuba entre 250 c. c. i 300 c. c. — Mustina New Imperial.

Classe d.) Motocicletes superiors a 300 c. c. i inferiors a 500 c. c. — Justé, M. T. Josep M. Cardells, Motocicleta; Joaquim Barnola, Victòria; Joaquim Vidal, Norton; Gerard Pons, Motocicleta; Francesc Torner, A. B. C.

Classe e.) Motocicletes superiors a 500 c. c. — Hurecán, X. X.; Ramon Bellat, Reading Standard; Ignasi Maye, Indian; Pere Prats, Indian; Card Escaler, Harley Davidson; Masag, Harley Davidson.

Classe f.) Side-cars des de 600 c. c. en avant. — Jaume Codina Palet, Indian; Antoni Renom, Indian; Pere Pi, Indian; M. Sudupe, Indian; Vicens Arrión, X. X.; Ramon Ribes, Pàtria; X. X.; Joan Bouda, Harley Davidson; G. D., Harley Davidson; Pelegrin, Harley Davidson; Marian Gorrà, Harley Davidson; Josep M. Harley Davidson; Albert Sauret, Harley Davidson; Antoni Portabella, Reading Standard; Fidel Gual, Harley Davidson; Josep Martínez, Henderson.

Classe k.) Autocicles de cuba superior a 750 c. c. — F. Santigosa, David; Esteve Cardells, Lory; Blauana, Lory; Manuel Comet González, Lory; Josep Bofill, Lory; X. X., Lory; X. X., Lory; Sidney Mahon, Lory; Rovirakta, Citroën; Joaquim Ferrer, Citroën; Antoni Diaz, Senechal; X. X., Senechal.

Demà, a l'estatge social del Reial Moto Club de Catalunya, a dos quarts de onze de la nit, tindrà lloc el sorteig de l'ordre de sortida.

DE L'AUTODROM

Als aparadors de la casa Valler i Vall, al passeig de Gràcia, actualment hi ha exposades la maqueta de l'autodrom i algunes fotografies que mostren l'activitat desplegada per aconseguir la prompta realització de l'obra.

Són el gran nombre els sportsmen que han desfilat davant de la casa Valler, per a admirar la maqueta i les fotografies, fent-se molt favorables i manifestant a la realització d'aquesta obra.

SECCIÓ DE GIMNAS DEL C. A. D. C. I.

En l'última junta general celebrada darrerament fou aprovat el Reglament pel qual ha de regir-se l'esmentat Gimnàs, essent elegits, per a ocupar els càrrecs del Comitè, els següents:

President, Joan Calvo; secretari, Ramon Crespo; Cap del Material, Pere Rayals; vocal primer, Ignasi Brugués; vocal segon, Didac Falcon.

L'esmentat Comitè, en ocupar els càrrecs, d'acord amb la Secció d'Esports i Excursions, i amb el fi de poder el Gimnàs al nivell dels millors de la nostra Pàtria, contribuint així al millorament moral i físic dels seus socis, nomenà director tècnic l'insigne professor de Gimnàs en Joan Rigo, i professor de la classe d'Exercicis de Boxa, En Ramon Lerruy.

El Comitè d'aquesta Secció del C. A. D. C. I. fa una crida als seus socis, convidant-los a inscriure's a ells llurs fills, tenint en compte de quant beneficiosa és tota la pràctica del gimnàs.

Anuncis Oficials

COMENTIS I CALÓ FREIXA, S. A.

De conformitat amb l'article 17 dels estatuts, es convoca a Junta general ordinària que se celebrarà el dia 6 de febrer pròxim, a les onze del matí, a l'estatge social, Rambla de Catalunya, número 35, principal, a l'objecte de l'aprovació del balanç de l'exercici de 1922, i compliment de què preceptuat en l'article número 28 dels esmentats estatuts.

Per a l'assistència a la Junta es recorda als senyors accionistes les descripcions de l'article número 18. Barcelona, a 15 de gener de 1923. — Per acord del Consell d'Administració. — El secretari, Vicens Viza.

SOCIETAT GENERAL D'AIGÜES DE BARCELONA

Obligacions 6 par 100. Sèrie C

Venent en primer de febrer pròxim el cupó número 9 de les dites obligacions, es participa a llurs titulars que, des de la dita data, quedarà obert el pagament de l'expressat cupó, tots els dies feiners, deducció fadada dels impostos legals, a les oficines de la Societat Anònima Aigües-Garí, Passeig de Gràcia, número 9, d'aquesta ciutat.

Barcelona, 24 de gener de 1923. — El director, E. Ralson.

Lliga d'Acció Catòlica de la Dona

Dimarts, a les sis de la tarda, a l'Associació escolar femenina de Barcelona, donà una conferència el delegat regi d'Ensenyament primari, En Manuel Luengo i Prieto.

Davant d'una distingida concurrència desenrotlla el tema "Acció educadora de la dona a la llar".

Exalta, en eloqüents frases les virtuts de la dona, enaltint la seva missió en l'educació de la joventut.

Va dir que el tresor d'amor i de previcció que nua a l'ànima de la dona té excel·lent representació en la mare, concretat estimada de la família, que nimbua la llar amb la tradició benèfica d'austeritat de la dona lbera.

Parlà de la llar com a base de ciutadania, demostrant que el concepte "família" té aquí la valor exacta que la més ampla extensió del vocable pot contenir.

Féu un detingut estudi de l'obra cultural que realitza l'Associació escolar femenina, i tingué frases de merescut elogi per a la Directiva de la dita entitat.

En paragrafs molt sentits encoratjà la joventut a perseverar en els seus treballs posant-li l'afecte que Jesucrist expressà en aquella frase immortal: "Deixeu que els nens s'acostin a mi".

Acabà dient que era per a ell una satisfacció parlar davant de tan distingida concurrència, que tasca tan laudable realitza.

El conferenciant fou molt aplaudit i oqueuist en acabar el seu discurs, en unió d'alguns representants de la premsa, amb un esplèndid lloix per l'economia de l'església de Santa Anna, doctor Balcells.

Noves Juntes

En la reunió general de socis de l'Agrupació Deportiva Indiens, celebrada darrerament, ha estat elegida la següent Junta directiva: President, Joan Ardiaca; vice-president, Josep Xifré; secretari, Miquel R. Navarra; vice-secretari, Frederic Blanco; tresorer, Angel Solanillas; comptador, Francesc Riera; vocals, Manuel Sánchez, Sebastià Martorell i Rogell Parreu, els quals, en començar llurs tasques, adreçen una afectuosa salutació a tothom: entitats esportives, premsa, etc., tot demanant el seu fraternal ajut i oferint-se a la bestreta.

En virtut de la renovació anual reglamentària de càrrecs, la Junta directiva de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya, ha quedat constituïda en la següent forma:

President, En Miquel Madorrell i Riús; secretari, En Lluís Girona i Cuyàs; tresorer, N'Alexandre Soler i March; bibliotecari, N'Adolf Florensa i Ferrer; vice-president, En Jaume Torres Grau; vice-tresorer, N'E. Pere Cendoya Osoez; vice-secretari, En Joaquim Alsina i Botet.

Conferències

L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya, celebrarà la sessió pública inaugural del present curs, demà, divendres, a dos quarts de deu de la nit. El secretari, doctor don Ramon Jori Biscamps, llegirà la Memòria-resumenya de les tasques en què s'ocupà la Corporació durant el curs anterior, i l'acadèmic numerari, don Angel Sabatés Malla, llegirà el discurs que té per tema: "El menjar sa".

Demà, divendres, dia 26, a les dotze en punt, la senyoreta Maria Noguer, donarà a Vil·la Joana una conferència sobre la seva visita a les institucions de sords-muts de París, realitzada amb motiu de l'últim Congrés internacional d'Otologia.

grés internacional d'Otologia.

El millor tren per assistir a la dita conferència, és el que surt de l'Estació de Sarrià (Plaça de Catalunya), a les 11:20.

Per al retorn, podrà aprofitar-se el tren que surt del baixador de Vallvidrera, a la 1:10.

Avui, dijous, tindrà lloc al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, a les deu del vespre, la primera conferència del cicle de Conferències d'Orientació Excursionista, organitzat pel Comitè d'Excursionisme, a càrrec d'En Josep M. Cò de Triola, sobre el tema: "La fotografia aplicada a l'excursionisme".

Com a suplement de l'esmentada conferència, serà projectada una sèrie de fotografies a vol d'ocell, originals del conferenciant.

Curiositats mundials

UN CONGRES DE METGES EXCEPCIONAL

Fa poc se celebrà a Londres un congrés de metges absolutament excepcional, tant per la finalitat com per la forma de la reunió. En una gran sala, tots els millors metges londinencs s'havien reunit entorn d'una gran taula. La sala era fosca. Unicament una llampara roja era a un àngul per a donar llum a un estenògraf.

L'obscuritat suscitava la sinceritat i és propícia a les confessions. I per confessar-se els metges londinencs s'havien reunit, pels seus deures d'explicar els errors més greus que havien comès durant l'exercici de llur professió, havien d'humiliar tots els malalts que havien enviat a l'altre món per diagnòstics o curacions equivocades i finalment havien d'evocar totes les operacions fetes malament o inútilment.

La sessió durà més de tres hores i qui sap els crits granguinolencs que hauria provocat a un espectador no deformat per la mentalitat professional. Els metges, però, es movien per una nobilitat finalitat: volien fer amb això llur examen de consciència per tal que altres no cometessin els errors que havien comès.

Llur exemple podria ésser útil si fos imitat per altres moltes professions.

HISTORIA ROMANTICA D'UN TESTAMENT

La història d'un misteriós testament japonès apassionà a l'uguesia via la premsa i el públic. El fet apareix com bastant complicat.

Un dia va desaparèixer d'una oficina de traduccions de Belgrad un paquet de documents importants. Es tractava d'un furt i el lladre fou arrestat. Aquest confessa que el cop no li havia reeixit perquè entre els documents pre-òs hi mancava el que cercava. Es tractava del testament japonès que és una història romàntica que ve contada així:

"Combatent a Rússia en les legions d'ex-presoners formates després de la revolució, el camperol boenfac Iwan Mkonja va quedar perdut a la Manxúria vivint d'arrels i d'herbes. Un dia trobà una dona fugitiva la qual li demanà que la defensés contra els bolxevistes que la seguien. Mkonja feu amagar la dona en un bosc i en arribar un bolxevic dalt de cavall el va matar.

Després ella dos prosseguir el camí envers el més proper poble mongol en el qual la desconeguda es revela com una riquíssima vidua japonesa i invità el Mkonja a acompanyar-la a Tòquio, on li oferia l'administració de la seva immensa fortuna.

Va consentir-li el camperol però al cap de dos anys, sentint la nostàlgia de la pàtria, la vidua Mitsu Togahama va concedir-li que atés a veure la seva esposa i els seus fills, confiant-li al mateix temps un testament que el nomenava hereu universal pel cas que ella morís durant l'absència del Mkonja, del Japó. El Mkonja torna a Bòstia, retrobà la seva família i després un dia va desaparèixer.

A aquest punt la història prossegueix amb el furt dels documents. L'autor del furt és molt conegut de la justícia.

Qui li va donar l'encàrrec de cometre'l? Qui va portar el testament a l'oficina de traducció?

El govern japonès cerca entretant per via diplomàtica, d'obtenir informacions sobre l'existència de la vidua Mitsu Togahama.

EL MATRIMONI RADIOTELEGRAFIC

L'encarregat general de la Justícia de l'Estat de Nova York ha anunciat que considerava il·legals els matrimonis celebrats per mitjà de la telegrafia sense fils.

En efecte, dos promesos de Nova York havien anunciat llur intenció de casar-se per un pastor de Sant Francesc de Califòrnia i el canvi de les fórmules rituals havia de fer-se per radiotelegrafia.

Musicals

El quartet Casals que farà sa presentació davant el públic de l'Associació Intima de Concerts el proper dimarts, dia 29 de gener, interpretarà, ultra un quartet d'Haydn i un altre de Beethoven, una obra nova d'un artista força conegut i apreciat en tot el món, Fritz Kreisler, el violinista més gran de nostre temps i autor de nombroses i afortunades transcripcions i obres originals per a violí i piano, és l'autor del quartet que la novella agrupació ens farà conèixer en son concert "debut". En opinió d'alguns intellligents que han oït l'obra, la consideren com un aspecte interessantíssim del gran violinista vienes criada a produir gran sensació.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 41 de propietat i abonament. A les nou. Serata d'honor del celebrat mestre Fritz Stiedry i comiat dels famosos artistes Schumann, Bettendorf, Schützendorff, Renner. Actes primer, segon i tercer de **LES NOCES DE FIGARO**. En l'intermedi del segon al tercer acte, l'orquestra executarà sota la direcció del mestre Stiedry, l'obertura **DEL VAIXELL FANTASMA** i el poema **DON JOAN**, de Strauss. — Dissabte: Funció a benefici dels funcionaris permanents d'aquest Gran Teatre, porters, acomodadors i taquillers. Estren a l'òpera del Mre. Max Schillings, **MONA LISA**, debut dels famosos artistes Hafgren, Dinkela i Rode. Dirigirà l'orquestra el mestre Schillings. Decorat nou de Vilomara. — Diumenge, tarda: **EL BARBER DE SEVILLA**; comiat de la diva Elvira Hidalgo, i quarta sortida del divo tenor Carlo Hacket.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3300 A. — Avui, dijous, 25 de gener de 1923. Nit. **Tertúlia Catalana: QUAN ELLES VOLEN...** i **LES CARBASSES DE MONTRIOU**. — Demà, debut del genial ZACCONI, amb **OTELLO**. — Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3300 A. — Demà, divendres: Primera del genial artista **ERME ZACCONI** amb la gran obra **OTELLO**. Dissabte: ZACCONI, en la seva genial creació **IL CARDINALE LAMBERTINI**. — Diumenge, tarda: **Una matí de Zaccani**: La cèlebre obra de D'Annunzio, **GIUQUONDA**. Nit: La grandiosa obra de Shakespeare, **RE LEAR**. — Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

Avui, a les deu de la nit: Colossal programa

PELS REIS DEL PATI-GANIVETA LA CHARLOTTE I KRECKOW amb el seu meravellós

BALLET SOBRE GEL

Primer: **Divertissements**. — Segon: **Scheherazade**. — Tercer: **Tate & May** i **Divertissements**.

Demà, divendres, nit: gran programa. — Dissabte, tarda popular. — Diumenge, tarda i nit: **COLOSSALS PROGRAMES**. — Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

CLASSES DE PATINATGE SOBRE GEL

amb professors i professores. De dimarts a dissabte: Un d'onze a una de la tarda. — Informes a comptaduria de tres a cinc tarda i de deu a dotze de la nit.

Teatre de Novetats

Avui, vespre, a les deu: **DARRERES DEFINITIVAMENT, DEL GRANDIOS EXIT**, l'òpera en cinc actes, de Hans Althaus, **MISS VENUS**. La millor ma-

sica de Moda actualment a Barcelona.

— Demà, divendres, tarda: **MISS VENUS**. Nit: Estrena important: **LA PROHIBICION DEL BEBO**, del mestre Alibout, qui dirigirà les primeres representacions. Preus, tarda: Butaca, 3 pessetes. Nit, 250 pessetes. Entrada general, UNA PESSETA. — Diumenge: Sessions a dos quarts de quatre i a les sis de la tarda, i a les deu de la nit. — Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats

Vuit elegants **BALLS DE DISFRESSES** AURIGEMMA-CASADO

Dissabte, dia 27 de gener, **BALL ROSA**

El dia 8 de febrer, a dos quarts de quatre de la tarda: **GRAN CERTAMEN INFANTIL DE VESTITS**. Localitats: Casa Aurigemma, Fernando, 53, i a la taquilla del teatre.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, nit, a les deu, colossals espectacles. Grans sessions. — **LEOPOLD FREGOLI** i **PILAR ALONSO**. — Programa: Primera part: Projectió d'una notable pel·lícula. — Segona part: **GRAN MARXA FREGOLI, FREGOLI EN EL SEU REPERTORI** i la grandiosa paròdia de l'òpera **FAUST**, amb un proleg, quatre actes i apoteosi, llibret de FREGOLI, música de Sadun i Companyia. **ORISPINU**. — Tercera part: Presentació d'infinitat de tipus, cantants, concertistes, prestidigitadors, músics cèlebres, malabaristes, etc., etc., en l'aproposid de grandios exit, **FREGOLI, EMPRESARI**. — Quarta Part: Grandios succecs de la genial i popular artista, ídol del públic **PILAR ALONSO**. — Demà, divendres: **GRAN MATINEE PILAR ALONSO**. Extraordinària sessió **LEOPOLD FREGOLI**. — Dissabte i diumenge, tarda i nit: Colossals espectacles, figurant en ambdós programes **LEOPOLD FREGOLI** i **PILAR ALONSO**. — Aviat: Importants debuts. — Aviat... El gran **BALDER**.

TEATRE NOU

COMPANIA ARGENTINA MUINO - ALIPPI

Avui, dijous, nit, a les deu. Especial. **EL ULTIMO GAUCHO**. I **LA BORRACHERA DEL TANGO**. — Notat: Demà, divendres, 26. Gran estrena, **LOS DIENTES DEL PERRO**.

TEATRE COMIC

Avui, dijous, 25 de gener. Vespre, a dos quarts de deu. **EL CARDENAU** (quatre actes), **LA TORNADA D'EN NANDU** i **PI-PI**

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil Josep Santpere. Avui, dijous, 25 de gener. Vespre, a les deu. **NOVES I VELLAS TEMPTACIONS** DE SANTPERE.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia Güell - Tudela - Asquerino - Cortès. Nit, a les deu. **MODA SELECTA POPULAR**. La comèdia en tres actes, de broma continua.

LOS FRESCOS

Demà, divendres. Popular. Tarda. **EL AMIGO TEDDY**. Nit. ESTRENA de la joquina còmica en tres actes, d'Antoni F. Lepina.

MI COMPANERO EL LADRON

de gran exit al Teatre Lara de Madrid. — Es despatxa a Comptaduria. — Telèfon 4134 A.

ENCARA PER POC TEMPS CIRC PALISSE

Marquès del Duero

CADA DIA

MATINEE a dos quarts de cinc

NIT, a les deu

AVUI, DIJOURS, 25 de gener

DEMA, DIVENDRES, 26 de gener

PREUS BARATISSIMS

General, una bit. Preferència, 2

Seients de platea, 3 pessetes

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dijous, dia 25, nit. PROGRAMA COMPLET D'ESTRENES. L'encisadora comèdia, **UN GRAPAT DE PETONS**; LA FALDILLA CURTA, còmica; el film de delicat argument, **LA FADA DE LES NINES** i **BYLLY APRENENT D'INFERMER**. Dimarts, 29, gran esdeveniment cinematogràfic: Estrena de la colossai pel·lícula de series, marca alemanya, **U. F. A. UN HOME SENSE NOM**.

Diorama

Programa per a vuit: «Casualitat contra astúcia». «El fill de les tenebres», quarta i última jornada; «Si-gueu bons nois», còmica, d'extraor-dinària broma; «El cas Paliser», per Paulina Frederick. — Demà, noves i insuperables estrenes.

Saló Catalunya

Gran Cinema de Moda

Notable sextet Jordà. — Avui, di-jous, l'èxit més gran de la tempora-da, el més gran triomf dels Artistes Associats, **EL PETIT LORD DE FAUNTLEROY** dues jornades, 4.000 metres, projec-tant-se sencera, magistral creació d'art, de Mary Pickford, una verita-ble meravella cinematogràfica, luxe i riquesa insuperables. Exits. «El ti-gre», Programa Ajuria, per William S. Hart; «Viatge del príncep de Ga-les», cinquena jornada. — Aviat, rea-paració de l'inimitable Douglas Fair-banks. Tothom al Saló Catalunya, per a veure l'èxit dels èxits, «El pe-tit lord de Fauntleroy». — Dilluns vi-vent, regiran els preus corrents.

Palau de la Música Catalana

Dies 26 i 27 nit

Projecció organitzada pel Centre Excursionista de Catalunya **Belleses de la Muntanya** Veritable meravella esportiva Localitats: Casa Cuyàs, Portal de l'Angel, 11

Sala Aeolian

FILL DE PAUL IZABAL

35 - Passeig de Gràcia - 35

Demà, divendres, 25 de gener, a dos quarts de sis. 565 audició, pre-sent-hi part la notable mezzosopran

CONCEPCIO RODRIGUEZ

acompanyada per

FREDERIC LONGAS

i els instruments Aeolian

PROGRAMA

Primera part

«Maritana», obertura, VALLACE.

«Moment musical», SCHUBERT. «Obertura per a banda militar», MENDELSSOHN.

en gran orgue Aeolian

Segona part

MIGNON, gavota, THOMAS.

SANSON ET DALILA, romança, SAINT-SAENS.

CARMEN, havanera, BIZET.

C. RODRIGUEZ - F. LONGAS

Tercera part

«Scenes d'enfants», MOMPQU.

Quatre peces espanyoles, M. de FALLA.

en Piano-Piano

Quarta part

MIGNON, Ària, THOMAS.

«Sols és per tu», «Dintre mon cor»

«Pensée», LONGAS.

HUGONOTES, rondó, MEYERBEER.

C. RODRIGUEZ - F. LONGAS

Invitacions com de costum. Direc-ció artística: F. Longas.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Saló de reunió de famílies distin-gides. — Sextet Suñé i Trio Moló.

— Avui, dijous, extraordinari progra-ma, amb tres magnífiques estrenes:

LA FALDILLA CURTA, formosa co-mèdia, per la gentil artista Gladys Walton; LA TACA DEL PASSAT (ex-clusiva), meravellosa cinta, de senti-mental argument; ULTIM DIA del grandios drama de Shakespeare OTELLO O EL MORO DE VENECIA (exclusiva), creació dels artistes Ika de Lenkffy, Emil Janning i Wer-ner Krauss i les ACTUALITATS GAU-MONT. Demà, divendres, estrenà del poema de Lamartine JOCELYN (epi-sodi de la Revolució Francesa), exclu-siva, editada per la casa Gaumont. Molt aviat estrena de les grans ex-clusives LAS CARCELERAS i LA TORMENTA. Demà, divendres, i dis-sabte, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis del diumenge.

Exposició del Pessebre

CASA DE CARITAT

Grans exhibicions artístiques dels senyors Junyent, Ros i Güell, Morales, Bulbena i Girbal. Hi pendran part en les vetllades de sis a vuit de la tarda dels dijous i dies festius, fins a la Candelera, diferents orfeons i agru-pacions de dansaires. Entrada pel carrer de Valldonzella

Frontó Principal Palau

Avui, vespre, a un quart d'onze dos extraordinaris partits. Primer pela: CHISTU i JAUREGUI contra ARAQUISTAIN i QUINTANA. El segon a cistella: BARRENECHEA EGUI contra JAIME i PALAU.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Exit NITA IBARZOLIVARES, RAMONETA ROVIRA i tres importants números. Tots dies Aperitif, Dancing i gran Tabarin America. GRANS BALLS DE DIS-FRESSES.

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalana

TEATRE CATALA ROMEA

Avui, dijous, programa còmic:

QUAN ELLES VOLEN...

I LES CARBASSES DE MONTROUS

Durant els entreactes es renovarà l'abonament en l'Administració del teatre. — Es despatxan vals; Barre-teria Gili, Hospital, 16, i Rellojgeria Mullor, Davallada de la Presa, 8.

La boca es conserva forta i sana amb l'ús continuat de **Aigua Oxigenada VOLCÁN**

L'oxigen que des-prèn al posar-se en contacte amb les dents i genives, des-trueix totalment el microbis que cor-ruen la dentadura

Dispositaris: J. URIACH I C^a Bruch, 49

PROTEJED
a vuestros hijos contra las inclemencias del tiempo con **TABLETAS GABA**

refrescantes, desinfectantes, soberanas contra la TOS y afecciones de la garganta.

Producto de la S. A. GABA, BASILEA (Suiza). Píndese en todas las farmacias.

Se puede prescindir de toda subsisten-cia: de productos Peca-Cura, semas; el vagón marinos y ferroviarios, aviones cu dan solicitudes de sum ni-tratos.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 150. — Crema, 250. — Polvos, 750. — Aigua oxidada, 500. Aigua de Colònia, 500, 6, 10 i 15 ptes. segons frasc. Locles per al cabell, 450, 600 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions
Productes sèrie **IDEAL**

ACACIA, Mimosa, GINESTRA, Rosa de Jericó, ADRIANA, RLE, Matinal, CHIFFRE, SocioFlor, ROSA Vértigo, CLAU VELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3. — Polvos, 4. — Loció, 450, 750, 120 ptes., segons frasc. Essència per al moedor, 18 pessetes frasc amb estola.

CORTÈS GERMANS - BARCELONA

NO HI HA TOS QUE RESISTEIXI

I amb la tos desapareix ràpidament el catarro bronquial, prenent tres vegades al dia **BRONQUIOLINA**

el poder antistètic i expectorant balsàmic, d'agradable gust, que no perjudica l'edificació i calma i cura la tos.

INDICACIONS GENERALS.
Refredat, Catarro, Bronquitis, Grippe, Faringitis, etc.

Demanda's a Farmàcies i Centres d'Espe-cies
I a la de l'autor F. SERRA I FONT: Bruch, 64
A l'engros: VIDAL I RIBAS: Múrcia, 27
BARCELONA

L'atractiu dels mobles de Jonc i Mèdula

Marca **ME PNE** registrada

Els models originals i artístics creats per la «Manufacture Parisienne» completen la decoració interior d'una llar elegant.

Passeig de Gràcia, 115 - Barcelona
Telèfon 686 G.

Salut : Força : Vigor : Joventut
HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituent. Rehabilita des de les primeres dosis els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES

Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés In-ternacional de la Tuberculosis de 1910.

Demanda's a totes les farmàcies

Avisos
ANGLÈS

Lliçons i traduccions de l'an-gles, el francès, l'italià i el po-lonès per professora anglesa. Avinguda de la República Ar-gentina, núm. 214.

L'anunci

més eficaç i econòmic és l'in-stal·lat a les pissarres dels bai-xos de

L'Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos
Admetem anuncis per a tots els periòdics.

Grans descomptes

Lloguers

Pianos de lloguer de dife-rents preus. Bruch a.º 78, entresol. C. BIEGER.

Pisos facilitem

rápidament des de 40, 80 i 75 ptes. Aribau, 71, tercer, 2.º De 10 a 11 de 4 a 7.

Edificis Reforma

Granvia Laietana. Plaça de l'Angel. Base: resten per a llogar tres magnífics i econò-mics locals per a oficines i des-patxos. Administració, Granvia Laietana, núm. 23.

Traspaso casa

de dispenes al Passeig de Sant Joan, per no poder-la atendre. Capdevila: Comte Asalto, 65, in-terior, 2.º

Vendes

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell **MULTIGRAPH** LES MÉS PERFECTES

Casa Garcia Suarez
38, Rambla Catalunya
Telèfon 4335 A.

Joies d'ocasió

Safates i servels de plata, a pes. Compro or, platí, platí, brillants i perles.

Juveliers de J. Muñoz
Rambla de les Flors, 8 A
Cardenal Casañas, 8.

Líquido neumàtic

i cambres, magnetos, una bà-scula i 80 quillos cambres usades, a baix preu. Cortis, 564, quart.

Ganga

A la meitat del seu valor venç màquina d'escriure i 7 grosses llaips tintada. Cardoner, 20, Grà-cia. De 9 a 1.

Dormitori modern

amb 2 llits, 4 matalassos, pano-lla amb armes i quadros a l'o-li. Cortis, 564, quart.

Màquines Tipograph

Oferim en immillorables con-dicions algunes màquines de compondre «Typograph». Són modernes i a punt de funcio-nar.

Dirigir-se a P. A., número 13, d'aquesta Administració.

Piano

ocasió creuat, color. C. Univer-sitat, 96, entresol.

Motor de benzina

1 HP, especial per a treure al-gua de pou. Fraternitat, 42.

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de **ELECTROQUÍMICA**
Bobinats - Instal·lacions
Reparacions

Maquinària Eléctrica, S. A.
(Antics tallers Balcells)
Corts Catalanes, 416. T. 558 H.

VENDA

arrendo, vedat miner corre-plat, labors, 16 km. carre-tera, estació Robledo. Arrendat Peñarroya es disposava explo-tació quan es van suspendre els negocis. Llista Madrid, Ni-colaú Fernández. Sense corre-dors.

Demandes

Caladora

falta per a calats a màquina, treball tot l'any. Hospital, 77, primer.

Empleu facilitem

en importants cases comercials o banca. Aribau, 71, tercer, 2.º De 10 a 11 de 5 a 7.

Serventa

de 22 a 26 anys falta a casa de senyor sol, tardes llures. Pre-sentar-se dijous, tarda, de 3 a 6. Provença, 159, quart, 2.º, dreta.

Falten oficines

per a moders, tarjeters i es-toitges i un tallador. Salmeron, 239, Casa Planer.

Compres

Casa urgent

compraré de bona renda i preu de vuit a dotze mil duros. Es-criure amb detalls i situació al núm. 2733, Empresa Ideal d'In-formació, Rambla Flors, n.º 16 (anunci).

Dispenes

Bonica habitació

a 2 amics a tot estar. Dr. Dou, 15, tercer, 1.º

Habitació amoblada

dret cuina a matrimoni sense fills; amb referències. Consell de Cent, 98, quart.

En casa particular

desitjo 1 o 2 a tot estar o sols a menjar. Avinyó, 31, primer, 2.º

Família distingida

oferir pensió modica a senyor. Llauder, 1, primer, 3.º (davant Borsa).

2 habitacions

per a senyores o matrimoni, amb pensió o sense. Rbla. Sta. Mònica, 9, segon, 1.º

Casa particular

admet dos amics o matrimoni, únics dispenes, amb o sense. Muntaner, 130, tercer, 1.º

Família andalusa

desitja senyors i senyores sols a dormir i amb dret cuina. Car-me, 15-17, 1er, 2.º (cant. a Rbla)

Anuncis

Telegrams

Cablegrams, Radió (servei oficial) telefonemes. Es cursen immediatament servint-se de la **EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ**

Estalviaren temps i mo-lesties. Rambla de les Flors, 16, baixos.

Grans magatzems

i fàbriques tocant estació. Mar-caderies a la Sagrera. Radió Cusp, núm. 21, pral.

Piano d'ocasó

crusat, vene. Corders, 13, botiga